

"24 საათის" ფიქციური ნომერი

*2424

ირლანდია
ევროკავშირის
რეფორმირებას მხარს
უჭერს

A8

ერთი ნიგნის
ისტორია

A10

ფინალში „ლელოს“,
„ბათუმი XV“,
დაუპირისპირდება

A13

24 საათი

"24 საათის"
ელექტრონული ვერსია
იხილეთ Web-გვერდზე

www.24saati.ge

ჩვენი პარტნიორები:

ჩვენ ვაძლიერებთ ერთმანეთს

ჟი ჟი ჟი
შენი სადაზღვეო ჯგუფი

ნაბიჭი ინკვიზიციიდან ცივილიზებული სამართლისკენ

რეფორმა სამართალწარმოებაში, რომელსაც რევოლუციურს უწოდებენ

ინგა ალავიძე
თამარ კაციაძე

მართლმსაჯულებისა და სამართალწარმოების მთავარი ღირებულება - სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსი პარლამენტმა მეორე მოსმენით ივლისში მიიღო და, როგორც კანონპროექტის ავტორები და საკანონმდებლო ხელისუფლების წარმომადგენლები აცხადებენ, ორ კვირაში მას მესამე მოსმენით მიიღებენ. ეს კი იმას ნიშნავს, რომ საბჭოთა, ინკვიზიციური კანონმდებლობა შევიპრობითობის სისტემით უნდა შეიცვალოს. ვთავაზობთ სამი მხარის მოსაზრებას - მართლმსაჯულების, პროკურატურისა და დაცვის მხარის პოზიციას.

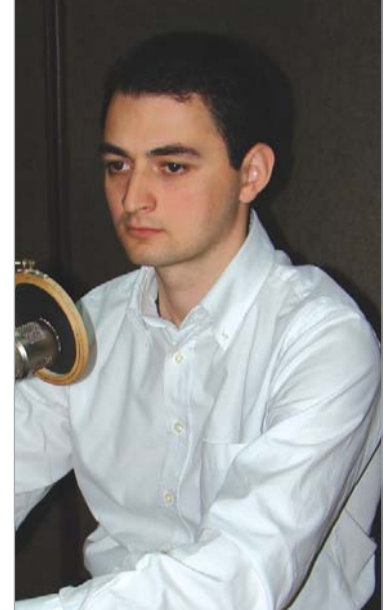
ბაზრძალაბა A6 გვერდზე

ორგანიზაცია "კონსტიტუციის 42-ე მუხლის" ადვოკატი დიმიტრი ხაჩიძე

უზენაესი სასამართლოს თავმჯდომარის მოადგილე ზაზა მეიშვილი

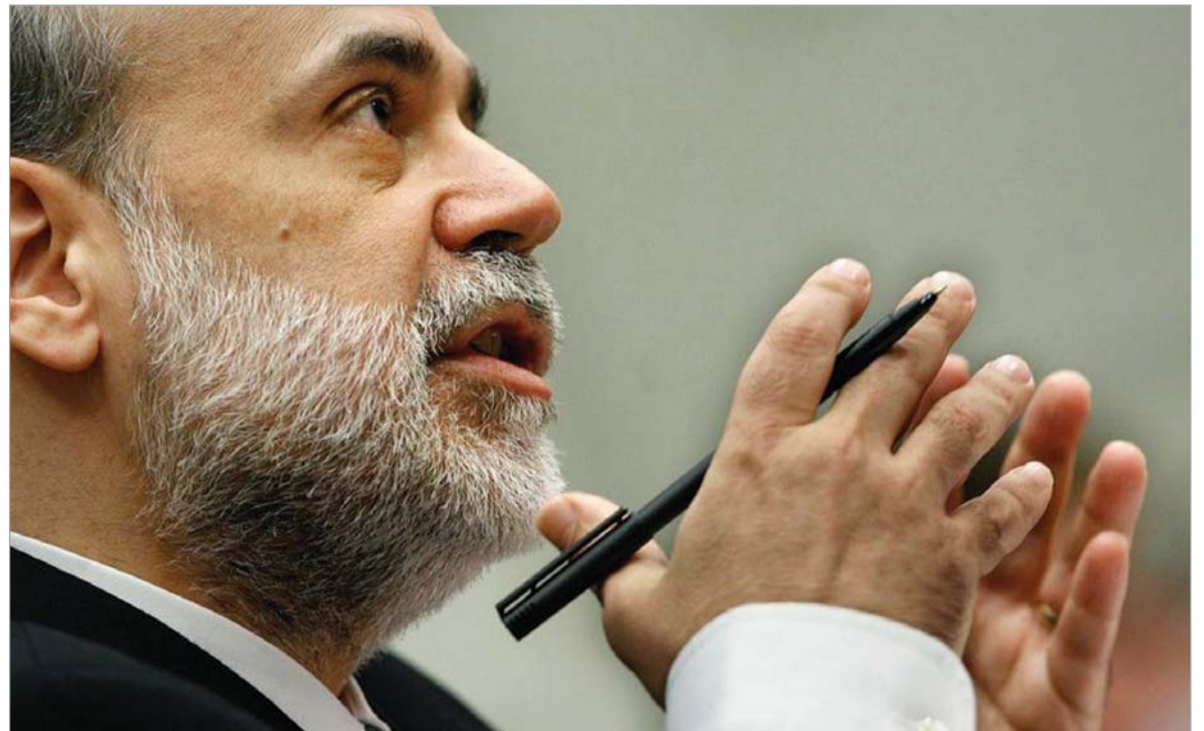
საქართველოს საჯარო სამსახურის უფროსი ირაკლი კოტეტიშვილი

იბედაცრუების კვირა

გიორგი ნიკოლიძე

29 სექტემბერს უოლ-სტრიტი სამწუხარო წლისთავს აღნიშნავდა. ამ დღეს, ერთი წლის წინ დიდი ჯონსის სამრეწველო საშუალო მაჩვენებელი დღის განმავლობაში 778 პუნქტით დაეცა. ეს იყო ამ მაჩვენებლის ისტორიული რეკორდი. კიდევ უფრო მნიშვნელოვნად დაეცა ისეთი ინდექსები, როგორცაა S&P 500 - დაახლოებით 9%-ით. ასეთი იყო ფინანსური ბაზრის რეაქცია კონგრესის გადაწყვეტილებაზე, როდესაც მან უარყო 700-მილიარდიანი დახმარება ფინანსური სექტორისათვის. ერთი წლის შემდეგ ფინანსური ბაზრის განწყობა გაცილებით უკეთესია, რაც საფონდო ბაზარზე უკვე ორშაბათს აისახა.

ბაზრძალაბა A4 გვერდზე

ფედერალური სარეზერვო სისტემის თავმჯდომარე ბენ ბერნანკე

ჩეხმა და ჩალმა

ნოდარ ლაღარია

ტალიანინის კომისიის დასკვნა გამოკვეყნდა! ამ მოვლენამ გამახსენა თბილისის... ვერაფრით ვერ დავიმახსოვრე, რა ჰქვია ამ თანამდებობას? ვიცემერი თუ ვიცეპრემიერი? ამიტომ ისევ ქართულად ვთარგმნი... ამ მოვლენამ გამახსენა თბილისის ქვეთავის, მამუკა ახვლედიანის უკვდავი სიტყვები, ახლახან, თბილისის პიანისტთა

მეოთხე საერთაშორისო კონკურსის გახსნაზე წარმოთქმული: "თბილისის კულტურულ აფიშაზე ნამდვილად ღირსესანიშნავი დღე არი გამოკრული!". დიახ, ბატონებო, არც თვალის გატყუებთ და არც ყური! სწორედ ასე განაცხადა თბილისის ქვეთავმა, მამუკა ახვლედიანმა: "არი გამოკრული". კონსერვატორიის დიდ დარბაზში მაშინ ქართული და არა მარტო ქართული მუსიკის თვალსაჩინო წარმომადგენლები შეკრები-

ლიყვნენ, მაგრამ ჩვენი ელექტრონული მედიის მიკროფონიანკამერებიანი ლაშქარი, ყველა, როგორც ერთი, მაინცდამაინც მამუკა ახვლედიანს მივარდა ინტერვიუს ასაღებად... ერთი პირობა, ვიფიქრე, ეს ალბათ ხელისუფლების მიერ კონტროლირებადი მედიის ხალხი იქნება-მეთქი, მაგრამ ვერც მანანა დოიჯაშვილის ან თენგიზ ამირეჯიბის ახლო-მახლო შევნიშნე "მაესტროს" ან "კავკასიის" კორესპონდენტე-

ბი, ასე რომ სულ მთლად მოვიწყინე. ბრძენ ქართველ ხალხს უთქვამს, უჯიშო ბუზი ფილტვზე დაჯდაო, ჰოდა, ამათ როგორღა უნდა მოგვცენ რაიმეს ადეკვატური შეფასება? ამიტომაც არის, რომ ტალიანინის კომისიის დასკვნამ, პრაქტიკულად, არავითარი გავლენა არ მოახდინა ჩვენში უკვე შემუშავებული თვალსაზრისების განაწილებაზე.

ბაზრძალაბა A3 გვერდზე

ოთარ ჭილაძის დაკრძალვა

მწერლისა და საზოგადო მოღვაწის ოთარ ჭილაძის სამოქალაქო პანაშვიდი გუშინ სამების საკათედრო ტაძარში ჩატარდა.

ტაძარში პანაშვიდზე მივიდა საქართველოს პრეზიდენტი მიხეილ სააკაშვილი. პრეზიდენტმა ოთარ ჭილაძის გარდაცვალების გამო მწუხარება გამოთქვა და მიესალმა კლასიკოს მწერლის მთაწმინდის მწერალთა და საზოგადო მოღვაწეთა პანთეონში დაკრძალვის გადაწყვეტილებას, რომელიც საპატრიარქომ და თბილისის მერიამ ერთობლივად მიიღეს.

"იგი ძალიან მოკრძალებული ადამიანი იყო, იშვიათად გამოდიოდა ტელევიზიით და თითქმის არასდროს აკეთებდა კომენტარებს, რადგან ის იყო ბუნებით შემოქმედი და მწერალი, მაგრამ როდესაც შარშან საქართველოს თავს დაესხა მტერი, მან უცხოურ პრესას რამოდენიმე ინტერვიუ მისცა, სადაც საუბრობდა, რომ რუსეთის სახელმწიფოსთვის საქართველოს დამოუკიდებლობა გენეტიკურად მიუღებელია. მინდა მივხედოთ იმას, რომ ახალგაზრდებმა იკითხონ მისი წიგნები, უნდა მივალნიოთ იმას, რომ მოხდეს მისი პროზისა და პოეზიის პოპულარიზაცია, რათა მისი შემოქმედება შემდეგ თაობებს გადაეცეს" - განაცხადა მიხეილ სააკაშვილმა.

ოთარ ჭილაძე 76 წლის ასაკში გარდაიცვალა. იგი მთაწმინდის მწერალთა და საზოგადო მოღვაწეთა პანთეონში ნიკო ნიკოლაძის გვერდით დაკრძალეს.

კლინტონისა და ლავროვის შეხვედრა 13 ოქტომბერს მოსკოვში გაიმართება

აშშ-ს სახელმწიფო მდივანი ჰილარი კლინტონი და რუსეთის საგარეო უწყების ხელმძღვანელი სერგეი ლავროვი ერთმანეთს 13 ოქტომბერს მოსკოვში შეხვდებიან.

რუსეთის საგარეო უწყების ცნობით, ბირთვული იარაღის შემცირების შესახებ რუსულ-ამერიკული მოლაპარაკებების მე-6 რაუნდზე, რომელიც ჟენევაში გაიმართა, გადაწყდა, რომ აუცილებელია მომავალი შეთანხმების გარკვეული დეტალების დამუშავება.

როგორც სამინისტროში აცხადებენ, ბირთვული იარაღის შემცირებაზე მომუშავე რუსული და ამერიკული ჯგუფების საქმიანობის შედეგი იქნება ერთ-ერთი ძირითადი საკითხი, რომელსაც რუსეთისა და ამერიკის საგარეო უწყებების ხელმძღვანელები მოსკოვში განიხილავენ.

ინტერპრესნიუსი

უკრაინა მზად არის, წვლილი შეიტანოს რუსეთ-საქართველოს დაზავების პროცესში

ოფიციალური კიევი მზად არის, საკუთარი წვლილი შეიტანოს რუსეთ-საქართველოს დაზავების პროცესში.

უკრაინის საგარეო საქმეთა სამინისტროს განცხადებით, კიევი ეთანხმება რუსეთ-საქართველოს ომის გამომწვევი მიზეზების შემსწავლელი საერთაშორისო კომისიის რეკომენდაციას იმის შესახებ, რომ საერთაშორისო საზოგადოებამ უნდა გააგრძელოს ძალისხმევა, რათა კონფლიქტში მონაწილე მხარეები მოლაპარაკებათა მაგიდას დაუბრუნდნენ.

უკრაინის საგარეო პოლიტიკური უწყება ადასტურებს მზადყოფნას, შეიტანოს თავისი წვლილი ამ საქმეში და იმედოვნებს, რომ დამოუკიდებელი ექსპერტების ანალიზი უზრუნველყოფს საერთაშორისო საზოგადოების ძალისხმევას, მათ შორის, ჟენევის დისკუსიების ფარგლებში, ამ სახელმწიფოთა შორის სიტუაციის დარეგულირებისა და მთლიანად რეგიონში მშვიდობისა და სტაბილურობის დამყარების მიზნით," - აღნიშნულია განცხადებაში.

პირველი

უდო-ს კომისიაში განაცხადების შეტანის ვადა დღეს იწურება

უდო-ს კომისიაში პირობით ვადად გათავისუფლების შესახებ განაცხადების შეტანის ვადა დღეს იწურება. უდო-ს მუდმივმოქმედი კომისია პატიმრების განაცხადებს ყოველი თვის ბოლო კვირაში განიხილავს. განაცხადების განხილვის შემდეგ კომისია კონკრეტული პატიმრების პირობით ვადად გათავისუფლების რეკომენდაციით სასამართლოს მიმართავს.

ახლად დაკომპლექტებული კომისია პირველად 30 სექტემბერს შეიკრიბა და 74-დან 18 მსჯავრდებულის განაცხადი დააკმაყოფილა.

ჯი-ეიჩ-ენი

რუსეთი ბაირო-ს დამკვირვებელთა მუხარბისთვის პირობებს აყენებს

რუსეთის საგარეო საქმეთა მინისტრი სერგეი ლავროვი 2 ოქტომბერს ორდღიანი ვიზიტით აფხაზეთში ჩავიდა. ლავროვმა მარიონეტული რეჟიმის პრეზიდენტ სერგეი ბაგაფშთან და საგარეო საქმეთა მინისტრ სერგეი შამბასთან გამართა მოლაპარაკებები.

ვიზიტის ფარგლებში ლავროვმა და ბაგაფშმა ხელი მოაწერეს შეთანხმებას უვიზო მიმოსვლის შესახებ.

აფხაზეთში სტუმრობისას რუსეთის საგარეო უწყების ხელმძღვანელმა განაცხადა, რომ "რუსეთი აფხაზეთში გაერო-ს დამკვირვებელთა მუშაობას იმ შემთხვევაში დაუჭერს მხარს, თუ ორგანიზაცია რუსეთისგან არ მოითხოვს სეპარატისტული რეგიონების აღიარებაზე უარის თქმას."

სერგეი ლავროვმა სტუდენტებსა და პედაგოგებთან შეხვედრის დროსაც აღნიშნა, რომ აფხაზეთში გაერო-ს დამკვირვებლების დაშვება მხოლოდ იმ შემთხვევაში იქნება მისაღები, თუ ასეთ ფაქტს საერთო არაფერი ექნება ამ რესპუბლიკის აღიარებასთან. მისივე თქმით, ეს საკითხი საბოლოოდ თავად აფხაზეთის ხელისუფლებამ უნდა გადაწყვიტოს.

ლავროვმა კიდევ ერთხელ უარყო ის ფაქტი, რომ რეგიონში ეუთო-სა და გაერო-ს დამკვირვებლების მუშაობა რუსეთის ინიციატივით დაიბლოკა.

მის განცხადებას საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრო გამოეხმაურა. რო-

გორც საგარეო უწყების მიერ გავრცელებულ განცხადებაშია ნათქვამი, მოსკოვისთვის უცხო სახელმწიფოთაშორისი ურთიერთობების მიღებული ქცევის და ელემენტარული ეთიკის წესებიც, თუმცა აგრესორი ქვეყნის მაღალჩინოსნებისაგან სხვა რამ მოსალოდნელი არ არის.

მცხადია, რომ კრემლის სცენარისტებმა ამ მორიგი იაფფასიანი ფარსის გათამაშებით მვიზიტისთვის" სახელმწიფოთაშორისო ურთიერთობების ელფერის მიცემა სცადეს. რად ღირს თუნდაც ოკუპანტი ძალის გადაწყვეტილება აფხაზეთის, საქართველო, მიმართ მუვიზო მიმოსვლის წესების" შემოღების შესახებ, რაც საკუთარ მარიონეტულ რეჟიმთან

რომელიც რეალობაში არ არსებობს.

"ეს პოლიტიკა ილუზიებზეა დაფუძნებული და ამიტომ რეალისტური, პრაგმატული და ხანგრძლივი ვერ იქნება. ამგვარი პოზიციის უუნარობა

ცხადი ხდება და ადრე თუ გვიან დასავლეთი იძულებული იქნება, თავის პოზიციას გადახედოს," - აცხადებს სერგეი შამბა და დასძინს: "იქიდან გამომდინარე, რომ ისინი აფხაზეთს საქართველოს ნაწილად მიიჩნე-

ვენ, ამ რეგიონის მიმართ შეუძლებელია რაიმე სახის პრაგმატული პოლიტიკის აგება, რადგან ასეთი რეალობა, უბრალოდ, არ არსებობს.]]

ინტერპრესნიუსი

მეუფე გერასიმე აღნიშნავს, რომ მსგავსი თემების კომენტარებისას სასულიერო პირი, მით უმეტეს პატრიარქი, მაქსიმალურად ფრთხილი უნდა იყოს.

საპატრიარქოს დელეგაცია თბილისში გუშინ დაბრუნდა.

ჯი-ეიჩ-ენი

სარბი შამბა: დასავლეთის პოლიტიკა რეალობაში არარსებულ ფაქტს ეფუძნება

რომელიც რეალობაში არ არსებობს.

"ეს პოლიტიკა ილუზიებზეა დაფუძნებული და ამიტომ რეალისტური, პრაგმატული და ხანგრძლივი ვერ იქნება. ამგვარი პოზიციის უუნარობა

ცხადი ხდება და ადრე თუ გვიან დასავლეთი იძულებული იქნება, თავის პოზიციას გადახედოს," - აცხადებს სერგეი შამბა და დასძინს: "იქიდან გამომდინარე, რომ ისინი აფხაზეთს საქართველოს ნაწილად მიიჩნე-

ვენ, ამ რეგიონის მიმართ შეუძლებელია რაიმე სახის პრაგმატული პოლიტიკის აგება, რადგან ასეთი რეალობა, უბრალოდ, არ არსებობს.]]

ინტერპრესნიუსი

რუსეთის სპატრიარქო აფხაზეთის დამოუკიდებლობას არ აღიარებს

სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქის, უწმინდესისა და უნეტარესის ილია მეორის ლოცვა-კურთხევით მოსკოვში იმყოფებოდა საქართველოს საპატრიარქოს ოფიციალური დელეგაცია, რომელსაც საერთაშორისო განყოფილების ხელმძღვანელი, ზუგდიდისა და ცაიშის მიტროპოლიტი მეუფე გერასიმე ხელმძღვანელობდა. დელეგაცია მოსკოვში 29 სექტემბერს ჩავიდა.

მეუფე გერასიმე მოსკოვში მდებარე წმინდა გიორგის ქართულ ეკლესიაში მრევლთან შეხვედრისას თქვა: "ვიზიტის ფარგლებში რუსეთის საპატრიარქოს წარმომადგენლებს შეხვდით, სადაც მათ კიდევ ერთხელ დაადასტურეს, რომ აფხაზეთის დამოუკიდებლობას არ აღიარებენ და საქართველოს იურისდიქციას ცნობენ."

მისი თქმით, შეხვედრების ერთ-ერთი მთავარი თემა რუსეთის პატრიარქის მიერ გაკეთებული ის განცხადებაც იყო, რომელშიც კირილმა აგვისტოს ომში საქართველო ღიად დაადანაშაულა.

მეუფე გერასიმე აღნიშნავს, რომ მსგავსი თემების კომენტარებისას სასულიერო პირი, მით უმეტეს პატრიარქი, მაქსიმალურად ფრთხილი უნდა იყოს.

საპატრიარქოს დელეგაცია თბილისში გუშინ დაბრუნდა.

ჯი-ეიჩ-ენი

რომელიც რეალობაში არ არსებობს.

"ეს პოლიტიკა ილუზიებზეა დაფუძნებული და ამიტომ რეალისტური, პრაგმატული და ხანგრძლივი ვერ იქნება. ამგვარი პოზიციის უუნარობა

ცხადი ხდება და ადრე თუ გვიან დასავლეთი იძულებული იქნება, თავის პოზიციას გადახედოს," - აცხადებს სერგეი შამბა და დასძინს: "იქიდან გამომდინარე, რომ ისინი აფხაზეთს საქართველოს ნაწილად მიიჩნე-

ვენ, ამ რეგიონის მიმართ შეუძლებელია რაიმე სახის პრაგმატული პოლიტიკის აგება, რადგან ასეთი რეალობა, უბრალოდ, არ არსებობს.]]

ინტერპრესნიუსი

სოფელ დისავში გუგინ საღამოს ავტომატური ცეცხლსასროლი იარაღიდან ისროდნენ

სოფელ დისავში გუგინ საღამოს რამდენიმე წუთის განმავლობაში ავტომატური ცეცხლსასროლი იარაღიდან ისროდნენ. ამის შესახებ "ინტერპრესნიუსს" პოლიციის შიდა ქართლის სამხარეო სამმართველოს უფროსმა ვლადიმერ ჯუღელმა განუცხადა.

"სროლა უშუალოდ დისავის ტერიტორიაზე მიმდინარეობდა. ამგვარი ფაქტები ოკუპირებულ ტერიტორიაზე ძალიან ხშირად ხდება, შემდეგ კი სროლას ქართულ მხარეს აბრალევენ," - განაცხადა ვლადიმერ ჯუღელმა. მისივე განცხადებით, კონფლიქტის ზონაში ამ დროისთვის სიმშვიდეა.

ცხინვალის მარიონეტული რეჟიმი კი ცეცხლის გახსნაში ამჯერადაც ქართველ სამხედროებს ადანაშაულებს. ე.წ. თავდაცვის სამინისტროს მტკიცებით, გუგინ, 21:45 საათზე, ქარ-

თული მხარის მიერ კონტროლირებად სოფელ მერეთიდან სოფელ დისავის მიმართულებით ქართულმა მხარემ ცეცხლი გახსნა. აქვე აცხადებენ, რომ ოსურ მხარეს საპასუხო ცეცხლი არ გაუხსნია.

ინტერპრესნიუსი

ბით, კონფლიქტის ზონაში ამ დროისთვის სიმშვიდეა.

ცხინვალის მარიონეტული რეჟიმი კი ცეცხლის გახსნაში ამჯერადაც ქართველ სამხედროებს ადანაშაულებს. ე.წ. თავდაცვის სამინისტროს მტკიცებით, გუგინ, 21:45 საათზე, ქარ-

თული მხარის მიერ კონტროლირებად სოფელ მერეთიდან სოფელ დისავის მიმართულებით ქართულმა მხარემ ცეცხლი გახსნა. აქვე აცხადებენ, რომ ოსურ მხარეს საპასუხო ცეცხლი არ გაუხსნია.

ინტერპრესნიუსი

რომელიც რეალობაში არ არსებობს.

"ეს პოლიტიკა ილუზიებზეა დაფუძნებული და ამიტომ რეალისტური, პრაგმატული და ხანგრძლივი ვერ იქნება. ამგვარი პოზიციის უუნარობა

ცხადი ხდება და ადრე თუ გვიან დასავლეთი იძულებული იქნება, თავის პოზიციას გადახედოს," - აცხადებს სერგეი შამბა და დასძინს: "იქიდან გამომდინარე, რომ ისინი აფხაზეთს საქართველოს ნაწილად მიიჩნე-

ვენ, ამ რეგიონის მიმართ შეუძლებელია რაიმე სახის პრაგმატული პოლიტიკის აგება, რადგან ასეთი რეალობა, უბრალოდ, არ არსებობს.]]

ინტერპრესნიუსი

ნარმოდგენით დასრულდება. ნატო-ს დღეების ფარგლებში, დაგეგმილია სხვადასხვა ღონისძიებები, მათ შორის კონფერენციები, შეხვედრები სტუდენტებთან, არასამთავრობო ორგანიზაციებთან და პოლიტიკური პარტიების წარმომადგენლებთან.

ნატო-ს დღეებს ალიანსის სპეციალური დელეგაცია დაეს-

წრება. კვირეულის ფარგლებში საინფორმაციო ცენტრი, სტუმრებთან ერთად, ქუთაისს, ბათუმსა და გურჯაანს ეწვევა.

პირველი

გაზეთი "24 საათის" გამოცემალი მას "გვპ". რედაქტორ-გამომცემელი: გიგოლა ფარულაშვილი, პაატა მუხამიძე.

რედაქცია: სოფიო ჩხაიძე (მთავარი რედაქტორი), ლევან ღირსიაშვილი (მმართველი რედაქტორი). რედაქტორები: შალვა ჭავჭავაძე (საზოგადოება, Weekend), ინგა ალაიძე (სამართალი), დავით ნინიკაშვილი (ბიზნესი),

სოფო კილაშვილი (რევიუ), ანა ფარულაშვილი (სპორტი). რედაქციის და რედაქციის მენეჯერი ირაკლი ლეივაძე ტელ: 899 22 09 49. კომპიუტერული ტექნიკა: თამაზ ჩხაიძე (მენეჯერი), ირაკლი ჯიშკარიანი, დიმიტრი შალვაშვილი, თენგიზ ქორია, ნინო ყაველაშვილი

რედაქციის მისამართი: თბილისი, 01-86. ირაკლი გამრეკელის ქ.51. ტელ: 20-24-24, 31-91-03 (06, 07), 31-93-90 (91). ფაქსი: 31-93-86. ელ-ფოსტა: public@24hours.ge

რეჟმა და რაღმა

პირველი გვერდიდან

ყველა ძველ აზრზე დარჩა, ბოლშევიკი ბუზღული და თვითკმაყოფილი ლიმილი კვლავ ქართული პოლიტიკური დისკუსიის ორი ჩვეული პოლუსია.

თუმცა ამ მონესრიგებულ ქაოსში ეს კი ქაოსის ყველაზე სახიფათო სახეობაა იშვიათად მაინც ისმის ჯანსაღი სიტყვა. ამ მხრივ, "24 საათის" 29 სექტემბრის ნომერი ნამდვილად გამორჩეულია. აქ გამოქვეყნდა ორი სტატია:

1. ვასილ რუხაძე: "მორღვეული კავკასიის ქედი";
2. პაატა იაკაშვილი: "ძველი თუ კერპი?".

ეს სტატიები, ერთი შეხედვით, სხვადასხვა საგანს ეხება, მაგრამ მათ შორის არის რამდენიმე არსებითი მსგავსება.

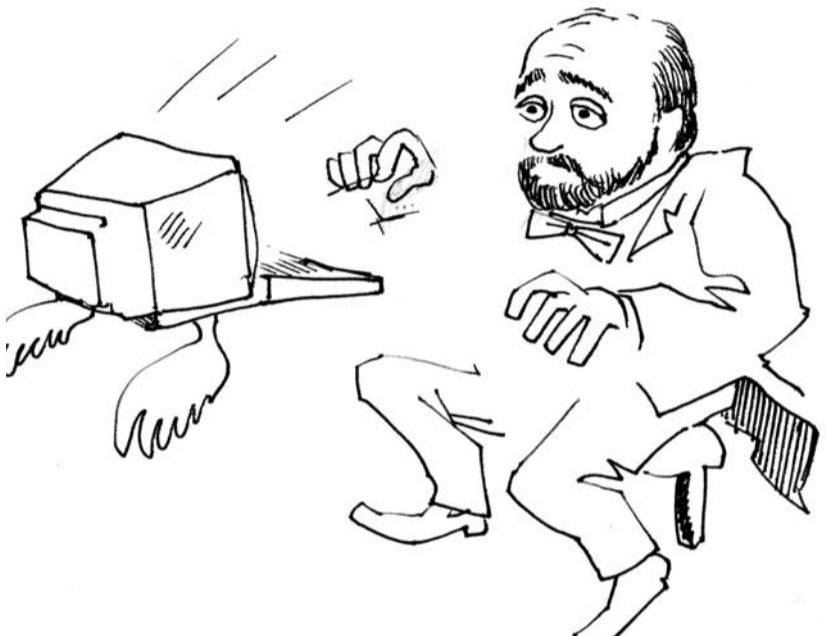
ჯერ ერთი, ორივე სტატიაში არგუმენტაციის ლერძი წარსულის რაციონალური გაანალიზების ცდაა. სხვა სიტყვებით, ორივე ტექსტი ჩვენი ისტორიის ყველადახის ცნობილი ფაქტების გააზრებულ ნაკითხვაზე ამყარებს დასკვნებს. ეს თავისთავად მისასალმებელია, მით უმეტეს, რომ წარსულის გააზრებას საფუძვლად უდევს არა მტკრით დაფარული აკადემიური ინტერესი, არც ლოზუნგური ნაციონალიზმის პათოსი, არამედ მიმდინარე მომენტის სასიცოცხლო საჭიროება, რომელსაც არ შეიძლება არ გრძნობდეს არა თუ განათლებული, უბრალოდ, ზნეობრივი ადამიანი.

მაგრამ ბევრად უფრო მნიშვნელოვანია სხვა გარემოება. ეს სტატიები წარმოადგენს იმ ეროვნული ერთიანობის საინტერესო და უტყუარ მაგალითს, რომელსაც ასე ესწრაფოდა ჩვენი საზოგადოება, უფრო ზუსტად, მისი ის ნაწილი, რომელსაც საჯარო სივრცეში სიტყვა ეთქმის. ეს გარემოება ნამდვილად იმსახურებს უფრო დეტალურ განხილვას, ამიტომ შორიდან დავიწყებ.

რამდენიმე დღის წინათ მოსკოვისა და სრულიად რუსეთის პატრიარქმა კირილემ მაცხოვრის ტაძრის წინაშე დარბაზში მოიხსნა არაბული ქვეყნების ელჩები. საუბარი, რა თქმა უნდა, ეხებოდა სტუმართა მიერ წარმოდგენილი ქვეყნებისა და რუსეთის პოლიტიკურ ინტერესთა სიახლოვეს. სხვათა შორის, პატრიარქმა კირილემ აღნიშნა, რომ მართლმადიდებლობასა და ისლამს შორის მრავალი არსებითი მსგავსებაა და ამათვის ერთ-ერთი ყველაზე გამორჩეულია სარწმუნოებისათვის სიცოცხლის განხრის ნება.

კირილეს ამგვარი ნაბიჯი არ უნდა გვაკვირვებდეს: რეალური პოლიტიკის პლანში რუსეთის მართლმადიდებელი ეკლესია მხოლოდ მთავრობის ერთ-ერთი დეპარტამენტია; საეკლესიო ისტორიის პლანში მართლმადიდებელთათვის სულთნის ჩალმა პირველად არ არის პაპის ტიარაზე უფრო სანუკვარი. მაგრამ აქ ბევრად უფრო მძიმე საქმე მოხდა: პატრიარქმა ირიბად განაცხადა, რომ, ერთი მხრივ, კათოლიკეებსა და პროტესტანტებს ღირსეული მონაშენები არა ჰყავთ, მეორე მხრივ კი მართლმადიდებელი მონაშენები ძალიან გვანან შაჰიდ ტერორისტებს.

არა, ნამდვილად არსებობს ისეთი საკითხები, როცა არა აქვს მნიშვნელობა ვინა ხარ იმეარცხენე თუ მემარჯვენე, ფიზიკოსი თუ ლირიკოსი, მისტიკოსი თუ რაციონალისტი, ზვიადისტი თუ პუტჩისტი, მიშ-

მაკაკა თუ ყოპო ი მთავარია პატიოსანი კაცი იყო და რა გზითაც არ იყო, მაინც იმავე ადგილას მიხვალ. ამოდ კი არ შეურჩევი პაატა იაკაშვილს თავისი ტექსტის ეპიგრაფად აპულეიუსის სიტყვები: "უზნეობა საკუთარი თავის უარყოფა".

გული არ მითმენს, მაინც უნდა განვმარტო: იმით კი არ უარყოფ საკუთარ თავს, რომ უზნეო ხარ (ამგვარ ბანალობას არ იტყვია აპულეიუსი), არამედ საკუთარი თავის უარყოფა არის უზნეობის საფუძველი...

ჰოდა, იმას მოგახსენებდით, რომ პაატა იაკაშვილი და ვასილ რუხაძე ძალიან სხვადასხვანაირი ადამიანები არიან. უფრო მეტიც, პირადად მე მილიონ საბაბს მოვძებნიდი მათთან საკამათოდ. პირველისაგან განსხვავებით, დარწმუნებული ვარ, რომ არავითარი "ეროვნული ენერჯია" და მსგავსი სისულელეები არ არსებობს და ამ ენაზე ლაპარაკი გულუბრყვილობაა; მეორეს კი ვეტყვი, რომ კავკასიის ქედის ფაქტორი დღევანდელ პირობებსა და სტატიაში განხილული საკითხების ფარგლებში მხოლოდ მეტაფორა შეიძლება იყოს და არა ნიშნადი გეოპოლიტიკური რეალობა.

მიუხედავად ამისა, ჩემი სანინა-აღმდეგო ხედვითა და საგრძნობლად განსხვავებული ცხოვრებისეული გამოცდილებით მე მაინც იმავე დასკვნამდე მივდი, რადგან ეს დასკვნა არსებითად უკავშირდება ჩვენი "საკუთარი თავის", სხვა სიტყვებით, ჩვენი საერთო სახელმწიფოებრივი და ეროვნული არსებობის შენარჩუნებას, ესე იგი, ჩვენს საერთო ზნეობას.

ახლა კი დანვრილებით. იაკაშვილის სტატია სტალინის

ძეგლის დემონტაჟს ეხება, რუხაძის კი საქართველოს უსაფრთხოების ახალ გამოწვევებს. ამ მეორე ტექსტში დასკვნები სამ პუნქტად არის ჩამოყალიბებული, ამიტომ უფრო ადვილი იქნება მათ საფუძველზე მოვახდინოთ სამი ადამიანის ზემოხსენებული ავტორებისა და ქვემოთ ხელისმომწერის თვალსაზრისთა შეჯერება.

ა) მთელმა ქართველმა საზოგადოებამ უნდა გააცნობიეროს, რომ რუსეთი საქართველოსათვის საფრთხის წარმოადგენს. ვასილ რუხაძის ამ აზრს საკმაოდ ცალსახად ეხმარება ის ადგილი პაატა იაკაშვილის ტექსტიდან, სადაც ნათქვამია, რომ გორში სტალინის ძეგლის არსებობა შეუარცხყოფა იმ ჩვენი მოკავშირეებისა, რომლებმაც დაგვიცვეს ომის დროს და რომელთა ისტორიულ ბედს მძიმე დალი დაასვა სტალინიზმმა.

მართალია, პაატა იაკაშვილის სტატიაში შეინიშნება 1990-იანი წლების დასაწყისის "ეროვნული მოძრაობისთვის" დამახასიათებელი ჟღერადობა, მაგრამ ავტორმა იპოვა საკუთარ თავში სულიერი ძალა, რომ ეთქვა: დროა, უღვაშა ბელადის თაყვანისმცემელმა გიგო პაპუხაძე ცივი წყალი დალიონ! ასევე ცივი წყალი უნდა დალიონ სტალინის გიგო პაპუხაძე ანეგლოტების მოყოლით გართულმა მწერლებმა და იმათ, ვინც მთელ ამ უბადრუკ საფუძველზე აკადემიური დისკუსიის გამართვას ლამობს იმ აზრით, რომ, აქაოდა, ჯერ თავებიდან ამოშალეთ და მერე მოედინდნენ გადაიტანეთ... თუ ნათქვამია, რომ ოსვენციმის შემდეგ პოეზია აღარ უნდა იყოს ისეთი, როგორც ოდესღაც, ასევე მართალია,

რომ რუსეთ-საქართველოს ომის შემდეგ აღარ არის "ინილიგენტური" აბსტრაქციების დრო ი დრო, საერთოდ, აღარ არის, რადგან ყოველი წამი ძვირფასია.

მაგრამ ეყოფა კი ხელისუფლებას ჯიგარი? მე კი უფრო იმისი მეშინია, რომ ჯიგარზე მეტად კომპეტენცია არ ეყოფა იმისათვის, რომ დიპლომატიის ცენტრი აღმოსავლეთ ევროპისკენ გადაანაცვლოს და იქ, საერთო ბედის მოზიარეთა შორის ეცადოს საკუთარი ხმისა და მკლავის გაძლიერებას. ჯერ-ჯერობით კი კარგად გალობს გრიგოლ ვაშაძე, არც კანონით არის აკრძალული მინისტრად უცხო ქვეყნის მოქალაქე, მაგრამ სადღაც გულის სიღრმეში უკვე ისმის და ნელ-ნელა ძალას იკრებს ჯერ კიდევ გაუბედავი შეკითხვა: მაინც რატომ ეძვირფასება ეს რუსეთის მოქალაქეობა? რა თავში იხლის? ან კი მისი "საკუთარი თავი" სად არის?

ბ) მთელმა საზოგადოებამ უნდა გააცნობიეროს, რაოდენ სასტიკი და უმონყალოა ჩვენი მტერი, ი გვეუბნება ვასილ რუხაძე. აქ კი უნდა ითქვას, რომ არც პაატა იაკაშვილისთვისაა უცხო ანეგლოტების მოყოლა. ნაუკითხოთ: "აი ერთი ქართულ-სტალინისტური მსობრძინს ნიშუმი. ჯერ კიდევ სტალინის სიცოცხლეში რუს სოვიინისტს ქართველისთვის უთქვამს, რუსის ჩექმის ქვეშ ხართო. ქართველს ნიშნისმოგებით უპასუხია: ის ჩექმა ხომ ქართველს აცვიოა...". ახლაც არ გვაკლია იგივე მონური აღტაცება. რამდენიმე ხნის წინათ ინტერნეტში გამოქვეყნდა მანინის ინტერნეტის თანახმად ახალმა საქართველომ "უარი უნდა თქვას ყოველგვარ ძალადობაზე, მათ შორის თავდაცვით ომზე". ეს დესტრუქციული ბოდა მხოლოდ უკიდურესად კონცენტრირებული გამოხატულება იმ გაუთავებელი "სვეტური" ლაპარაკისა საქართველოს "ზემილიტარიზაციაზე", რომლითაც უკვე თავი გადაგვჭამეს "ცნობადმა სახეებმა". "მაშათმაგანდობანა" ლამის სალონურ თამაშად იქცა თბილისში ი მაგრამ მშვიდობის მტრედი მაშათმა განდი ისეთივე ცალმხრივი მითია, როგორც მთანმინდაზე დასვენებული ზვიად გამსახურდია: ფეხმძველი მოძღვარი ინდოეთის სოფლებში ყბადაღებულ არაძალადობას კი არ ქადაგებდა, არამედ პირადი ჰიგიენის ელემენტარულ წესებს. მის თანამემამულეებს ეს უფრო სჭირდებოდა, არაძალადობის იდეა კი გაქსუებულ და უსაქმობის გამო მემარცხენეობით გართულ ბურჟუებზე უფრო ახდენდა შთაბეჭდილებას.

შვედებს მშვენივრად ეყოთ ფი-

ნელების მწარე მაგალითი იმისათვის, რომ გონივრულად და ზედმეტი ხმაურის გარეშე ეზრუნათ საკუთარ თავდაცვისუნარიანობაზე, საქართველოში კი თავდაცვაზე საუბარი რატომღაც ცუდ ტონად ითვლება, თუმცა საკუთარი მაგალითის სიმწარე საკმარისზე მეტია, რადგან რუსეთს "ვრიგლიზე" უფრო ხანგრძლივი გემო აქვს...

გ) ვასილ რუხაძის მესამე დასკვნა ალბათ ყველაზე მნიშვნელოვანია: "ქართველმა საზოგადოებამ უნდა შეწყვიტოს არაბუნებრივად და არარეალურად დიდი იმედების დამყარება საერთაშორისო საზოგადოებისა და საერთაშორისო ორგანიზაციების პოლიტიკურ და დიპლომატიურ დახმარებასა და მათ დეკლარაციებზე". ამის მიზეზად ორი რამ არის დასახელებული: 1) რუსეთმა ყველა ხელშეკრულება გაათვალა; 2) დასავლეთი იმათ ეხმარება, ვინც საკუთარ თავს საკუთარი ბრძოლითა და სისხლით იცავს. აქაც, როგორც ვხედავთ, ჩვენი ზნეობის საფუძველად ის არის დასახული, რომ საკუთარი თავი არ უარყოფო.

ამ ორივე წლის წინათ საქართველოში მყოფი ერთ-ერთი გერმანული ფონდის ხელმძღვანელი მეუბნებოდა, რომ არ ესმის, რატომ ისწრაფვის საქართველო ნატოსა და ევროკავშირისკენ მაშინ, როცა რუსეთთან ბევრად უფრო ახლოსაა კულტურულად და იდეურად.

ამიტომაც ვამბობ, რომ სტალინის კერპის მატერიალური ჩამოკვარცხლებეკება იმის ამკარა და ხილული საბუთი იქნება, რომ საქართველოს სახელმწიფო მიეჩნია განცხადებული არჩევანის თანმიმდევრულ განხორციელებას, წვრილმანი დაბრკოლებების მედგრად დაძლევის. სხვათა მრავალთა შორის ესეც დაგვარწმუნებს, რომ ჩვენმა არჩეულმა ხელისუფლებამ არა მარტო სახნისზე ხელის დადება ისწავლა, არამედ ისიც შეიგნო, რომ უკან მოხედვა დამლუპველია.

მხოლოდ მაშინ გვექნება მორალური უფლება დავამონმოთ მთელი მსოფლიოს წინაშე: რუსეთი უბრალოდ შედარებით ლოიალურ პოლიტიკას კი არ ატარებს იმ ბოროტების მიმართ, რომელიც მსოფლიოს თვალში მეტ-ნაკლებად გრძელი რიგის სახით ჩანს ი ალ ყიიდა, ტალიბანი, ფიდელ კასტრო, კიმ ჩენ ირი, მუამარ კადაფი, უგო ჩავესი... ი რუსეთი თვითონ არის ამ ჯაჭვის ერთი რგოლი.

საქართველოში ხანდაზმულთა საერთაშორისო დღე აღინიშნა

ხანდაზმულთა საერთაშორისო დღე განათლებებისა და მეცნიერების სამინისტრომ, ქალაქ თბილისის მერიამ და საქართველოს წითელი ჯვრის საზოგადოებამ ერთობლივი საქველმოქმედო აქციით აღინიშნეს, რომელსაც ეწოდებოდა: "დავეხმაროთ ხანდაზმულებს ხუთი კარტოფილით"

აქციაში ჩართულნი იყვნენ თბილისის მე-100-ე, 82-ე, მე-14, 23-ე, 146-ე, 24-ე, 63-ე და 64-ე საჯარო სკოლები. ამ სკოლებში აქტიურად მუშაობდნენ "ხუთთა კომიტეტები"- საქართველოს წითელი ჯვრის საზოგადოების პირველადი ახალგაზრდული წარმომადგენლობები სკოლებში, რომლებიც სკოლის მოსწავლეებისაგან შედგება.

აქციის ფარგლებში, ხანდაზმულთა საერთაშორისო დღეს საჯარო სკოლებში მოსწავლეთა მიერ სურვილის მიხედვით შეგროვდა კარტოფილის გარკვეული რაოდენობა, რომელიც შემდეგ სკოლებში არსებული საქართველოს წითელი ჯვრის "ხუთთა კომიტეტებმა", სკოლის პედაგოგებმა და მოსწავლეებმა დაანაწილეს. აქციას საქართველოს მასშტაბით შეუერთდნენ: გარდაბნის რაიონის მუნიციპალიტეტი, გარდაბნის ადგილობრივი წითელი ჯვრის ორგანიზაცია და გარდაბნის რაიონში მდებარე ორი საჯარო სკოლა; საჩხერის რაიონის მუნიციპალიტეტი, საჩხერის რაიონის ადგილობრივი ორგანიზაცია და საჩხერის რაიონში მდებარე სამი საჯარო სკოლა; სენაკის წითელი ჯვრის ადგილობრივი ორგანიზაცია და სენაკის რაიონში მდებარე ორი საჯარო სკოლა;

აქციის მეორე დღეს ქალაქ თბილისის მერიის მიერ გამოყოფილი ავტობუსების მეშვეობით მოხალისეებმა შეგროვილი პროდუქტი რაიონებში მცხოვრებ იმ უმწეო მარტოხელა ხანდაზმულებს დაურიგეს, რომლებიც სიღარიბის ზღვარს მიღმა იმყოფებიან და დამოუკიდებლად გადაადგილების უნარი თითქმის არ შესწევთ.

ხანდაზმულთა საერთაშორისო დღე სხვადასხვა აქციით აღინიშნა შიდა ქართლის გუბერნიამ, გორის მუნიციპალიტეტმა და გორის წითელი ჯვრის ადგილობრივმა ორგანიზაციამ, აგრეთვე იმერეთის გუბერნიამ, ქუთაისის მერიამ და ქუთაისის ადგილობრივმა ორგანიზაციამ.

რთველში, პოლიტიკოსების გარდა, დიპლომატებიც ჩაერთნენ

კახეთში, ყვარლის რაიონში, ერთ-ერთ ადგილობრივ გლეხს ყურძნის კრეფაში საქართველოში საფრანგეთის ელჩი ერიკ ფურნიე და ამერიკის ელჩის თანაშემწე დახმარდნენ.

რთველის შემდეგ დიპლომატებმა ყურძნის დაწურვაში მიიღეს მონაწილეობა, მოგვიანებით კი მწვადის შეწვაც სცადეს.

"რთველში საქართველოში პირველად ვარ. მანამდე ყურძენი ჩემი ბაბუის ვენახში, საფრანგეთში მაქვს დაკრეფილი. საქართველოში განსხვავებული ტრადიციაა და მე ეს ძალიან მომწონს," - განაცხადა ფურნიემ.

ყვარელში, დიპლომატებთან ერთად, "ქრისტიან-დემოკრატიული" პარტიის ლიდერი გიორგი თარგამაძეც იმყოფებოდა. მან საქართველოში აკრედიტებულ ელჩებს ქართული ადათ-წესების გაცნობაში დახმარებას მომავალშიც დაჰპირდა.

"გაერთიანებული ტელეკომი" ახალი პროდუქტის NOVUS TV -ის პრეზენტაციას გამართავს

ხვალ, 5 ოქტომბერს, 13.00 საათზე კომპანია "გაერთიანებული ტელეკომი" სასტუმრო "რედისონში" გამართავს ახალი პროდუქტის NOVUS TV -ის პრეზენტაციას.

ახალი პროდუქტი საშუალებას აძლევს მომხმარებელს, მიიღოს სრულყოფილი და მაღალხარისხიანი ტელევიზია ინტერნეტის მეშვეობით, ისარგებლოს მინიმუმ 100 არხით. სურვილის მიხედვით შეარჩიოს სპორტული, გასართობი და საინფორმაციო არხები. შეუძლია დააბუზოს ცოცხალი ეთერი, გადაახვიოს რამდენიმე დღის წინ გასული გადაცემები და მიიღოს ინფორმაცია მისთვის სასურველ დროს. შექმნას ინდივიდუალური პაკეტები ოჯახის წევრებისთვის. ონლაინ-რეჟიმში შეუძლებელია და შეიძინოს პროდუქტია.

კომპანიამ ამ პროექტის გასახორციელებლად მთლიანად გამოცვალა სახაზო-საკაბელო მეურნეობა და მოამზადა თავისი ინფრასტრუქტურა თანამედროვე ტექნოლოგიების დასაწინააღმდეგებლად.

იბედბაცრუების კვირა

პირველი გვირგვინი

აქციების ფასებმა ამ დღეს ისე მოიმატა, რომ თითქმის ერთ დღეში გადაფარა წინა კვირის ვარდნა. მოელოდნენ რამდენიმე მნიშვნელოვანი ეკონომიკური მაჩვენებლის გამოქვეყნებას ამერიკის შეერთებულ შტატებში და ეს მოლოდინი ძალიან ოპტიმისტური იყო. სამწუხაროდ, ბევრს ელოდა დიდი იმედგაცრუება.

წინა სამშაბათს გამოქვეყნდა სამომხმარებლო დარწმუნებულობის ინდექსი (Consumer Confidence Index). ამ ინდექსს სისტემატურად აქვეყნებს ნიუ-იორკის ერთ-ერთი კვლევითი ფირმა და ის უმნიშვნელოვანეს მაჩვენებლად ითვლება, რომელიც მომხმარებლების განწყობას განსაზღვრავს. ინდექსის მნიშვნელობა იყო 53.1 (აგვისტოში - 54.5), მაშინ, როდესაც ანალიტიკოსები 57-ს მოელოდნენ. მომხმარებელი ყოველდღიური სარგებლობის ნივთების შექონისას უკიდურეს სიფრთხილეს იჩენს, რაც არ უნდა კარგი იყოს ეს ეკონომიკისთვის. მით უმეტეს, ეს ხდება მაშინ, როდესაც ამერიკაში არდადეგების სეზონია, რომლის დროსაც ამერიკელები განსაკუთრებით ბევრს ყიდულობენ.

ცნობილი გახდა, რომ შეერთებულ შტატებში და მთლიანად მსოფლიოში უმუშევრობა გაიზარდა. პარასკევს გამოქვეყნებული ინფორმაციით, უმუშევრობამ შეერთებულ შტატებში სექტემბერში მიაღწია 9.8%-ს, რაც ნიშნავს 263 000 სამუშაო ადგილის დაკარგვას. უმუშევრობა გაიზარდა ეკონომიკური თანამშრომლობისა და განვითარების ყველა ქვეყანაში (შევახსენებ მკითხველს, რომ ეს არის მსოფლიოს ეკონომიკურად ყველაზე განვითარებული ქვეყნების ორგანიზაცია). უმუშევრობის მაჩვენებელი ამ ქვეყნებში იცვლებოდა 3.2%-დან ნიდერლანდებში 17.6%-მდე ესპანეთში.

შეერთებული შტატების სახელმწიფო ბიუჯეტის მზარდი დეფიციტი ბევრი ეკონომისტისა და ფინანსისტის უკიდურეს შემოფოთებას იწვევს. ფედერალური სარეზერვო სისტემის ყოფილი თავმჯდომარე პოლ ვოლკერის (Paul Volcker) აზრით, შეიძლება საჭირო გახდეს ახალი ფედერალური გადასახადის შემოღება. ექსპერტების აზრით, ასეთი შეიძლება იყოს დამატებითი ღირებულების გადასახადი (value-added tax - VAT). ბევრ შტატში არსებობს ადგილობრივი გადასახადი გაყიდვაზე, რომელიც თავისი შინაარსით დღეს-ს წაგავს, მაგრამ ასეთი ტიპის გადასახადი ფედერალურ დონეზე აქამდე უცნობი იყო.

ფედერალური სარეზერვო სისტემის თავმჯდომარემ ბენ ბერნანკემ (Ben Bernanke) ამერიკის კონგრესს თხოვნით მიმართა, გაამკაცრონ უმსხვილესი ამერიკული კორპორაციების საქმიანობის რეგულირება. განსაკუთრებით ეს ეხება არასაბანკო ფინანსურ ინსტიტუტებს. მისი აზრით, კონგრესმა ამ მიზნით უნდა შექმნას ფედერალური მთავრობის რეგულატორთა საბჭო. ბერნანკემ ძირითადად მზარი დაუჭირა ამერიკის პრეზიდენტის

შანკ ოფ ამერიკას ხელმძღვანელი კენ ლეისი

ინიციატივებს, რომლის მიზანია მომხმარებელთა და აქციონერთა უფლებების უფრო მკაცრი დაცვა, უმსხვილესი კორპორაციების ფინანსური კონტროლი, რათა არ დაუშვას მათ მიერ სარისკო ფინანსური პოლიტიკის გატარება, საჭიროების შემთხვევაში ამ კორპორაციების რეორგანიზაცია ან ეტაპობრივი ლიკვიდაცია.

ერთადერთი კარგი ამბავი იყო, რომ გაიზარდა სახლების ფასები ამერიკაში. შესაბამისი ინდექსი S&P Case-Shiller Home Price index გაიზარდა 1.6%-ით წინა თვესთან შედარებით. ინდექსი იზრდება ზედიზედ მესამე თვეა, თუმცა ის ჯერ კიდევ 13.3%-ით დაბალია, ვიდრე 2008 წლის ივლისში. ყველაზე მკვეთრად ფასები გაიზარდა მინეაპოლისში - 4.6%-ით და სან-ფრანცისკოში - 3.3%-ით.

ცუდი ამბების ასეთმა რაოდენობამ სათანადოდ იმოქმედა ინვესტორების განწყობაზე. სამშაბათიდან დაწყებული, აქციების ფასები მნიშვნელოვნად დაეცა მთელ მსოფლიოში.

შედარებით სტაბილური იყო ფასები ნედლეულზე. თუმცა კვირის დასაწყისში მკვეთრად დაეცა ნავთობის ფასი. ანალიტიკოსების აზრით, ეს დაკავშირებულია იმასთან, რომ კვლავ დაბალი რჩება მოთხოვნა. მაგალითად, ივლისში დაფიქსირდა ყველაზე დაბალი მოთხოვნა უკანასკნელი 13 წლის განმავლობაში. მნიშვნელოვან ფაქტორად რჩება ნავთობის დიდი მარაგები, განსაკუთრებით შეერთებულ შტატებში, აგრეთვე თბილისში მდებარე ნავთობის მარაგები. ამერიკის მოლოდინი ჩრდილოეთ ამერიკაში. ყოველივე ამან ზოგიერთ ანალიტიკოსს საფუძველი მისცა ევარაუდა, რომ ნავთობის ფასი 60 დოლარს ქვემოთ დაეცემა, მაგრამ შუა კვირაში ის ბარელზე 70 დოლარს დაუბრუნდა.

საერთაშორისო სავალუტო ფონდის განცხადებით, მსოფლიოს საფინანსო სისტემა გამოჯანსაღების გზაზეა, თუმცა რისკები კიდევ რჩება. მიმდინარეობს ბანკების დაბრუნება კაპიტალის ბაზარზე და მათი რენტაბელობის აღდგენა. წლის დასაწყისში პრობლემური კრედიტების რაოდენობა, რომელთა ჩამონერაც, სავარაუდოდ, ბანკებს მოუხდებოდა, დაახლოებით 4 ტრილიონ დოლარად ფასდებოდა. მიმდინარე შეფასებით კი ეს არის დაახლოებით 3.4 ტრილიონი დოლარი. მიუხედავად ამისა, ბანკებს სჭირდებათ მასშტაბური დახმარება ჩამონერილი აქტივების და ზარალის ასანაზღაურებლად, რესტრუქტურისაციისა და ძველი კრედიტების რეფინანსირებისათვის. ამ შემთხვევაში ისინი შეძლებენ ეკონომიკის დაკრედიტებას, რაც აუცილებელია კრიზისის შედეგების გადასალახად.

საერთაშორისო სავალუტო ფონდმა შეცვალა თავისი პროგნოზი მსოფლიო ეკონომიკის განვითარების შესახებ 2009-2010 წლებში. 2009 წელს ის მოელის 1,1%-იან ვარდნას, ნაცვლად ადრე ნავარაუდები 1.4%-ისა, ხოლო 2010 წელს 3.1%-იან ზრდას, ნაცვლად 2.5%-ისა.

ერთ-ერთმა უდიდესმა ამერიკულმა ფარმაცევტულმა კომპანიამ Abbott Laboratories 4.4 მილიარდ ევროდ შეიძინა ბელგიური კომპანია Solvey S.A. ეს წელს უკვე Abbott Laboratories-ის მეხუთე მსხვილი შენაძენია. Abbott Laboratories -ის წლიური ბრუნვა 19 მილიარდ დოლარს შეადგენს.

მტოიოტამ წლის ბოლომდე 3.8 მილიონ ავტომობილს გამოიხმობს შეერთებულ შტატებში. გამომხმობას დაექვემდებარება მტოიოტას ძირითადი მარკები Camry, Avalon, Prius, Tacoma, Tundra, Lexus. ეს არის ყველაზე დიდი რაოდენობის მანქანების გამოხმობა კონცერნის ისტორიაში. მიზეზი - მძღოლის იატაკის ხალიჩაა. კონცერნის აზრით, დეფექტი ხელს უშლის მანქანას სიჩქარის აკრეფაში და შეუძლია შექმნას საავარიო სიტუა-

ცია. მიუხედავად ამისა, მტოიოტამ ოპტიმისტურად უყურებს მომავალს. წლის ბოლომდე ის საზღვარგარეთ 3%-ით მეტ ავტომობილს გაყიდის, სულ 6.7 მილიონს, ვიდრე აქამდე იყო პროგნოზირებული. მნიშვნელოვნად, 6.45 მილიონამდე გაიზარდება ავტომობილის წარმოება იაპონიაში. ანალიტიკოსები ამას უკავშირებენ სახელმწიფო პროგრამას, რომელიც ითვალისწინებს სუბსიდიებს და საგადასახადო შეღავათებს ახალი, ეფექტური ძრავის მქონე მანქანებისთვის.

გადადგა შანკ ოფ ამერიკას (Bank of America) ხელმძღვანელი (CEO) კენ ლეისი (Ken Lewis). მას აკრიტიკებდნენ გარიგებისთვის, როდესაც 2008 წლის სექტემბერში შანკ ოფ ამერიკამ კრიტიკულ სიტუაციაში მყოფი უდიდესი ამერიკული საინვესტიციო ბანკი მერილ ლინჩი (Merrill Lynch) შეიძინა. გარიგება დაჯდა 50 მილიარდი დოლარი, რაც თითქმის ორჯერ მეტი იყო მერილ ლინჩის იმდროინდელ კაპიტალიზაციაზე. ლეისის დაცვა სცადა ისეთმა დიდმა ფინანსურმა ავტორიტეტმა, როგორცაა უორენ ბაფეტი. ბაფეტის სიტყვებით, ეს გარიგება რომ არა, მერილ ლინჩი მეორე უდიდესი საინვესტიციო ბანკის - მლემან ბროთერსის (Lehman Brothers) ხვედრს გაიზარებდა და ეს იქნებოდა საშინელი დარტყმა ამერიკის ფინანსური სისტემისათვის. მიუხედავად ამისა, ეს გარიგება, უფრო სწორად, ლეისის ზოგიერთი მოქმედება ამ გარიგების გახორციელების დროს, საყოველთაო კრიტიკის ქარ-ცეცხლში მოექცა. განსაკუთრებული აღმწოთება გამოიწვია იმან, რომ შანკ ოფ ამერიკას დაპირების მიუხედავად - მერილ ლინჩი 2009 წლის 1 იანვრამდე არ გადაიხდიდა პრემიებს და ბონუსებს, მერილ ლინჩის თოპ-მენეჯერებმა 2008 წლის შედეგების მიხედვით მიიღეს ბონუსები 5,8 მილიარდი დოლარი. ამავე დროს, ბანკი ფედერალური მთავრობისაგან სუბსიდიებს იღებდა. მიუხედავად იმისა, რომ ბანკი 33 მილიონი დოლარით დაჯარიმდა, ფასიანი ქაღალდებისა და ბირჟების კომისია (მთავარი მარეგულირებელი ორგანო ამერიკაში კორპორაციული ფასიანი ქაღალდების ბაზარზე) აპირებს გააგრძელოს ბანკისა და მისი თოპ-მენეჯერების სამართლებრივი დევნა აქციონერების მოტყუებისათვის.

ამერიკაში გამოქვეყნებული მონაცემებით, 400 უმდიდრესი ამერიკელის ქონება 300 მილიარდი დოლარით ანუ 19%-ით შემცირდა და ახლა დაახლოებით 1,27 ტრილიონი დოლარის ტოლია. უმდიდრესი ამერიკელების სიის სათავეში 50-მილიარდიანი ქონებით ბილ გეიტსი (Bill Gates) რჩება.

არხიმდგარი "ოქროს სია"

მანანა ვარდიავილი

2009 წლის 15 იანვრიდან საქართველოს საბაჟოზე "ოქროს სია" მოქმედებს, რომლის მეშვეობითაც მსხვილი ბიზნესის წარმომადგენლებისთვის საბაჟო პროცედურები მნიშვნელოვნად გამარტივდა. პროცედურების გამარტივება მსხვილ და კეთილსინდისიერ იმპორტიორებს ფინანსების დაზოგვის, საბაჟო ორგანოებს კი ადმინისტრაციული რესურსის უფრო ეფექტურად გამოყენების საშუალებას აძლევს. საქართველოს საბაჟოზე "ოქროს სია" ამოქმედებიდან თითქმის 8 თვის შემდეგ ირკვევა, რომ ცამარტივებული საბაჟო პროცედურებით სარგებლობის მსურველთა რიცხვი მიზერულია. ოფიციალური მონაცემებით, საბაჟოზე არსებული პრივილეგიებით ამ დროისთვის მხოლოდ 4 კომპანია სარგებლობს, მაშინ, როცა ფინანსთა სამინისტროს მოთხოვნებს დაახლოებით 116 კომპანია აკმაყოფილებს.

"ოქროს სია" მონაწილეს უფლება აქვს, საბაჟო დეკლარაცია ელექტრონულად წარადგინოს, განბაჟება კი საზღვარზევე განახორციელოს, ანდა ტვირთი საზღვრიდან პირდაპირ თავის საწყობში წაიღოს და განბაჟება იქიდან მოახდინოს. დეტალურ შემოწმებას არც "ოქროს სია" წევრის მიერ წარდგენილი დეკლარაცია და დოკუმენტები ექვემდებარება.

"ოქროს სიაში" მონაწილეობის უფლება აქვთ: დიპლომატიური სტატუსის მქონე საერთაშორისო ორგანიზაციებს, საქართველოში აკრედიტებულ უცხო ქვეყნის საელჩოებს, საკონსულო დაწესებულებებსა და საქართველოს მთავრობის სტრუქტურის, უფლებამოსილებისა და საქმიანობის წესის შესახებ საქართველოს კანონით განსაზღვრულ სამინისტროებს.

"ოქროს სიაში" მოხვედრის

შანსი აქვთ ასევე საქართველოში არსებულ იმ საწარმოებს, რომლებიც ფინანსთა სამინისტროს მიერ წაყენებულ გარკვეულ მოთხოვნებს აკმაყოფილებენ: "ოქროს სია" წევრი საწარმო უნდა იყოს დღეს-სა და დღემდე; მის მიერ დეკლარირებული საქონლის საბაჟო ღირებულების მაჩვენებელი 10 მლნ. ლარზე ნაკლები არ უნდა იყოს; იმპორტის გადასახდელის მაჩვენებელი 1,8 მლნ ლარს უნდა აღემატებოდეს, ანდა იმპორტის საბაჟო რეჟიმის გამოყენების მიზნით წარდგენილი დეკლარაციების დიდი ოდენობით (არანაკლებ 100 ცალი) გამოირჩეოდეს. გარდა ამისა, მას არ უნდა ჰქონდეს საბაჟო და საგადასახადო დავალიანება და საბაჟო ორგანოებისთვის ცნობილი საქმიანობის არანაკლებ 2-წლიანი გამოცდილება უნდა გააჩნდეს.

"ოქროს სია" ამოქმედებას მსხვილი ბიზნესის წარმომადგენლები და ექსპერტები დადებითად აფასებდნენ. მათი აზრით, ეს პროგრამა იმ ბიზნესმენებს, რო-

მელთაც საბაჟო დეპარტამენტთან ხშირი შეხება აქვთ, ყოველდღიურ ცხოვრებას მნიშვნელოვნად შეუმსუბუქებდა. "ოქროს სია" წევრებისთვის ამ პროგრამით მინიჭებული მთავარი უპირატესობა ის არის, რომ მათ შეუძლიათ თავიანთი ტვირთი საზღვრიდან პირდაპირ საკუთარ საწყობში ან მაღაზიებში წაიღონ. ფაქტობრივად, საზღვარზე შემოტანილი ტვირთი უკვე თავისუფალ მიმოქცევაშია.

ექსპერტები მოელოდნენ, რომ "ოქროს სია" მეშვეობით არაპირდაპირ სარგებელს მცირე და საშუალო ბიზნესის წარმომადგენლებიც მიიღებდნენ: ფაქტია, რომ ნებისმიერ საბაჟოზე რიგს სწორედ მსხვილი ბიზნესის ტვირთი ქმნის. თუ "ოქროს სია" მეშვეობით საბაჟოს მსხვილი ბიზნესის ტვირთი მოაკლდებოდა, მცირე და საშუალო ბიზნესის წარმომადგენლები საკუთარ ტვირთს უფრო სწრაფად განბაჟებდნენ და ფინანსური დანახარჯიც შეუმცირებოდათ, რადგან ტვირთის

საწყობში გადატანა და მანქანების დაქირავება აღარ მოუწევდათ.

124 საათთან საუბარში ერთ-ერთი მსხვილი ბიზნესმენი აცხადებს, რომ მისი კომპანია "ოქროს სიაში" მოხვედრისთვის დაწესებულ ყველა მოთხოვნას აკმაყოფილებს. მიუხედავად ამისა, ის ამ სიაში განწევრიანებას და მნიშვნელოვნად გამარტივებული საბაჟო პროცედურებით სარგებლობას არ აპირებს. ამის მიზეზად ბიზნესმენი ფინანსთა სამინისტროს მიერ წაყენებული მოთხოვნას ასახელებს, რომლის თანახმადაც "ოქროს სია" წევრმა საბანკო გარანტიის სახით ანგარიშზე 100 000 ევრო უნდა დადოს. როგორც ჩანს, გლობალური საფინანსო კრიზისის ფონზე 100 000 ევროს დაკონსერვების იდეას ბევრი მსურველი არც ახლო მომავალში გამოუჩნდება. გამორიცხული არ არის, ფინანსთა სამინისტრომ ექსპერტთა რეკომენდაციით საბანკო გარანტიის მოთხოვნის წესში ცვლილებები შეიტანოს.

საბანკო კრედიტით სარგებლობა

მანანა ვარდიავილი

გლობალური საფინანსო კრიზისის შედეგად კრედიტების მოხმარების სურათი მთელს მსოფლიოში მნიშვნელოვნად შეიცვალა. გამოჩაჩქარდა არც საქართველო. მარკეტინგული კვლევისა და საკონსულტაციო კომპანია "მეისითი" საბანკო კრედიტებთან მიმართებაში საქართველოს მოქალაქეების განწყობის შესწავლის მიზნით სპეციალური კვლევა ჩაატარა. გამოკითხვაში, რომელიც 2009 წლის აგვისტოში რეპრეზენტატიული შერჩევის საფუძველზე ჩატარდა, საქართველოს დიდი ქალაქების 1800 ზრდასრული მცხოვრები მონაწილეობდა. მარკეტინგული კვლევისა და საკონსულტაციო კომპანია "მეისითი" აცხადებენ, რომ მონაცემების სტატისტიკური ცდომილება 2.4 პროცენტს არ აღემატება.

როგორც "მეისითის" აგვისტოს კვლევის მონაცემები ცხადყოფს, ამჟამად კრედი-

ტით საქართველოს ურბანული მოსახლეობის ერთი მეხუთედი (20 პროცენტი) სარგებლობს. აღსანიშნავია, რომ გასული წლის აგვისტოში განვითარებული მოვლენებამდე, ანუ 2008 წლის ივლისში, კრედიტით საქართველოს ურბანული მოსახლეობის 24 პროცენტი სარგებლობდა.

თუ გავითვალისწინებთ საკრედიტო პირობების გამკაცრებას, ბუნებრივია, რომ საბანკო კრედიტით სარგებლობის სამომავლო განწყობა მნიშვნელოვნად შემცირდა - მომავალი 6 თვის მანძილზე საბანკო კრედიტის აღების განზრახვა ზოგადად ურბანული მოსახლეობის მხოლოდ 7 პრო-

ცენტს აქვს. მაშინ, როცა 2008 წლის ივლისში კრედიტის აღებას საქართველოს მასშტაბით ორჯერ უფრო მეტი მოსახლე - 15 პროცენტი აპირებდა.

კრედიტის აღების თვალსაზრისით, ყველაზე აქტიურნი ქუთაისის მცხოვრებლები აღმოჩნდნენ (13 პროცენტი), ყველაზე დაბალი მოთხოვნა საბანკო კრედიტებზე კი ბათუმში დაფიქსირდა (4 პროცენტი). რაც შეეხება განსხვავებებს სოციალური სტატუსის ქრისში, ბუნებრივია, რომ საბანკო კრედიტით სარგებლობისადმი განწყობა შემოსავლის ზრდასთან ერთად მატულობს - რაც უფრო მეტად გადახდისუნარიანია მოქალაქე, მით უფრო მეტად აქვს კრედიტის აღების სურვილი და, სავარაუდოდ, მოლოდინიც. მომავალი 6 თვის მანძილზე კრედიტის აღების მზადყოფნა აღმოაჩნდა ყოველ მეათე (11 პროცენტი) საშუალო შემოსავლიან და ყოველ მეხუთე (18 პროცენტი) მაღალ-შემოსავლიან ურბანულ მცხოვრებს.

ნიკა გილაური ოფიციალური ვიზიტით თურქეთში მიემგზავრება

ხვალ, 5 ოქტომბერს, საქართველოს პრემიერ-მინისტრი ნიკა გილაური და მთავრობის ეკონომიკური გუნდი სამდღიანი ოფიციალური ვიზიტით თურქეთში გაემგზავრება.

როგორც მთავრობის პრესსამსახურში აცხადებენ, ქართული დელეგაცია სტამბულში, 5 ოქტომბერს დაგეგმილ საერთაშორისო სავალუტო ფონდის ყოველწლიურ შეხვედრაში მიიღებს მონაწილეობას.

გარდა ამისა, საქართველოს სამთავრობო დელეგაცია საქართველო-თურქეთის ბიზნესფორუმშიც მიიღებს მონაწილეობას, რომელიც ასევე სტამბულში 6 ოქტომბერსა დაიწყო. ამასთან, დაგეგმილია ოფიციალური შეხვედრების გამართვაც, რომლის პროგრამაც ამ ეტაპზე ზუსტდება.

წინასწარი ინფორმაციით, გილაურთან ერთად, თურქეთში ეკონომიკის მინისტრი ზურაბ პოლოლიკაშვილიც გაემგზავრება.

კომერციული ბანკების მიერ გაცემული სესხების მოცულობა ეროვნულ ვალუტაში 1.3%-ით ხოლო უცხოური ვალუტაში 1.4%-ით შემცირდა

საქართველოს ეროვნული ბანკის მონაცემებით, 2009 წლის 1-ლი სექტემბრის მდგომარეობით, ეროვნული ვალუტით გაცემული სესხების მოცულობა 15.6 მლნ.ლარით (1.3 პროცენტით) შემცირდა და 1.2 მლრდ ლარი შეადგინა. რაც შეეხება უცხოური ვალუტით დენომინირებული სესხებს, სებ-ის მონაცემებით, მისი მოცულობა 75.3 მლნ ლარით (1.4 პროცენტით) შემცირდა და 1 სექტემბრისათვის 5.3 მლრდ ლარი შეადგინა.

რეზიდენტი იურიდიული პირებისათვის 2009 წლის აგვისტოს ბოლოს კომერციულ ბანკებს ეროვნული ვალუტით გაცემული ჰქონდათ 475.9 მლნ ლარი (გასული თვის მონაცემებთან შედარებით 1.5 პროცენტით ანუ 7.1 მლნ ლარით ნაკლები), ხოლო უცხოური ვალუტით - 2.4 მლრდ ლარის (გასული თვის მონაცემებთან შედარებით, 3.5 პროცენტით ანუ 86.9 მლნ ლარით ნაკლები) მოცულობის სესხი.

იურიდიული პირების დაკრედიტების მთლიან მოცულობაში ყველაზე დიდი ხვედრითი წილი - 46.6 პროცენტი ვაჭრობის სფეროზე მოდის. მიმდინარე წლის ივლისთან შედარებით, ვაჭრობის სფეროსათვის გაცემული სესხების მოცულობა 0.9 პროცენტით შემცირდა და 1.3 მლრდ ლარი შეადგინა.

მრეწველობაზე გაცემული სესხების წილი იურიდიულ პირებზე გაცემული ვადიანი სესხების საერთო მოცულობაში 20.4 პროცენტს შეადგენს, რაც 2009 წლის 1 სექტემბრისათვის 589.7 მლნ ლარით განისაზღვრა (5.4 პროცენტით ნაკლები წინა თვესთან შედარებით); 11.0 პროცენტი მოდის მშენებლობაზე, რაც 318.6 მლნ ლარია (11.2 პროცენტით ნაკლები, შესაბამისად). ამდენად, იურიდიული პირების დაკრედიტების საერთო მოცულობის 78.1 პროცენტი მხოლოდ სამ დარგზე - მრეწველობაზე, მშენებლობაზე და ვაჭრობაზე მოდის.

გასული თვის განმავლობაში 1.2 პროცენტით შემცირდა ფიზიკური პირების დაკრედიტების მოცულობა და 2009 წლის 1 სექტემბრისათვის 2.1 მლრდ ლარი შეადგინა.

შეგახსენებთ, რომ კომერციული ბანკების საკრედიტო დაბანდების მოცულობა (არარეზიდენტებზე გაცემული სესხების ჩათვლით), მიმდინარე წლის 1 აგვისტოს მდგომარეობასთან შედარებით, 75.3 მლნ ლარით (1.4 პროცენტით) შემცირდა და 1 სექტემბრისათვის 5.3 მლრდ ლარი შეადგინა.

იაპონიის ყოფილი ფინანსთა მინისტრი გარდაცვლილი იპოვეს

იაპონიის ყოფილი ფინანსთა მინისტრი და საფინანსო სამსახურების ექს-სახელმწიფო მინისტრი სეიტი ნაკაგავა საკუთარი სახლში გარდაცვლილი იპოვეს. ტოკიოს პოლიციის პრესსამსახურის ინფორმაციით, ამ დროისთვის ნაკაგავას გარდაცვალების კონკრეტული მიზეზები უცნობია.

56 წლის ექს-მინისტრი საკუთარი სახლის საძინებელში გარდაცვლილი იპოვეს.

მიმდინარე წლის თებერვალში, ნიკაგავა მას შემდეგ, რაც რომში დიდი შვიდიანის წევრი ქვეყნების ფინანსთა მინისტრებისა და ცენტრალური ბანკების ხელმძღვანელთა პრესკონფერენციაზე, სავარაუდოდ, არაფხიზელ მდგომარეობაში გამოცხადდა, ოპოზიციის წარმომადგენელთა დაჟინებული მოთხოვნით იძულებული გახდა, თანამდებობა დაეტოვებინა.

თავად ნაკაგავამ თავისი მდგომარეობა გაციების საწინააღმდეგო პრეპარატების დიდი დოზის მიღებით ახსნა და ამტკიცებდა, რომ "სასმელი მხოლოდ პროტოკოლის ფარგლებში" ეკავა ხელში.

მაშინ მან იაპონელ ხალხს შექმნილი უხერხულობისთვის ბოდიშიც მოუხადა. **ჯი-ეიჩი-ენი**

ნაბიჭი ინკვიზიციიდან ცივილიზაციაში

სამართლისკენ

პირველი გვარდია

ქართული მართლმსაჯულება მნიშვნელოვანი ცვლილებების მოლოდინშია. სისხლის სამართლის რეფორმის ჩასატარებლად შექმნილი ჯგუფის მიერ შემუშავებულ სიახლეებს შორის, ალბათ, უმნიშვნელოვანესი ის გახლავთ, რომ ბოლოს და ბოლოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის საბოლოო ვარიანტი, ფაქტობრივად, მზად არის. დღეს მოქმედი საპროცესო კოდექსი, რომელიც ინკვიზიციური მოდელზეა აგებული, იცვლება ცივილიზებული ანგლო-საქსონური მოდელით, რომელზეც მსოფლიოს წამყვანი ქვეყნების სამართალწარმოება აწყობილი. ძველი სისხლის სამართლის კოდექსის, ანუ, კომუნისტური სამართალწარმოების ნგრევისკენ კიდევ ერთი, დიდი ნაბიჯი გადაიდგა, თუმცა საქართველოში საბჭოური ინკვიზიციური სამართალწარმოება საბოლოოდ მას შემდეგ დასამარდება, როცა კანონპროექტს პარლამენტი მესამე მოსმენით განიხილავს და კანონის სახით დაამტკიცებს.

სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსზე მუშაობა დაახლოებით ათი წლის წინ დაიწყო, თუმცა იმ დროს მომზადებულ კანონპროექტზე საკმაოდ ბევრი შენიშვნა გამოითქვა, რის გამოც მისი პარლამენტში დამტკიცება ვეღარ მოხერხდა. 2004 წლიდან საპროცესო კოდექსის პროექტზე მუშაობა აქტიურად განახლდა და წინა მოწვევის პარლამენტმა კანონპროექტის ახალი ვერსია პირველი მოსმენით დაამტკიცა. როგორც სპეციალისტები აღნიშნავენ, სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის ახალი ვარიანტის დროული მიღება ქვეყნისთვის სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვანია.

ექსპერტები, რომლებიც ამ კანონპროექტზე მუშაობდნენ და დღესაც მუშაობენ, მიიჩნევენ, რომ ახალი სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსი უდავოდ პროგრესული ნაბიჯია ქართულ სამართალწარმოებაში, თუმცა არსებობს განსხვავებული მოსაზრებაც. თუ ექსპერტთა ნაწილი ამტკიცებს, რომ კანონპროექტის დღევანდელი სახე თითქმის სრულყოფილია, სხვები ირწმუნებიან, რომ კანონპროექტში ხარვეზები მრავლადაა და მათი გამოსწორება აუცილებელია.

ევროპულ ექსპერტთა ეჭვი - შეძლებს თუ არა საქართველო შეჭიზრებით სამართალზე გადასვლას

იუსტიციის სამინისტროს მთავარი პროკურატურის აპარატის ყოფილი უფროსი, აჟამად საქართველოს საჯარო სამსახურის უფროსი, სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის პროექტის კოორდინატორი ირაკლი კოტეტიშვილი:

- ამ პროექტის მიღება, ფაქტობრივად, რევოლუციური რეფორმაა, რაც იმას ნიშნავს, რომ სისხლის სამართლის წარმოება გადადის თვისობრივად ახალ ეტაპზე. ეს თავისთავად პოლიტიკური რეფორმაა, რადგანაც, ხელისუფლების პოლიტიკური ნების გარეშე ისეთ სფეროში, როგორცაა სისხლის სამართალი, მსგავსი გადატრიალება ვერ განხორციელდებოდა. ეს რეფორმა არ დაწყებულა დღეს, დაიწყო 2004 წელს, როცა შეიქმნა რეფორმების კომისია და სამუშაო ჯგუფი, რომელმაც უზარმაზარი შრომა გასწია ახალი კოდექსის შესაქმნელად.

რა იცვლება? პირველ რიგში იცვ-

ლება სისხლის სამართალწარმოების ინკვიზიციური სისტემა, როგორც გამოძიებისას, ასევე სასამართლოში. ანუ შემოდის შვიბრებითი სისხლის სამართალი. დღეს არსებული მოდელით, არსებობს ბრალდების მხარე, ბრალდებულის დაცვის მხარე და დაზარალებული. პროექტის მიხედვით კი, იქნება ორი მხარე - ბრალდება და დაცვა. დაზარალებული მხარე აღარ იარსებებს და მხოლოდ ბრალდებასა და ბრალდებულის დაცვის მხარეს მიეცემა საშუალება, მტკიცებულებების წარდგენით, საკუთარ პოზიციებში დაარწმუნოს მოსამართლე ან ნაფიც მსაჯულთა სასამართლო. ეს არ გულისხმობს იმას, რომ მოხდება დაზარალებულის ინტერესების უგულვებელყოფა. პირიქით, მას ექნება სასამართლოში სიტყვის თქმის უფლება და მეორეც, სასჯელის შეფარდების დროს დაზარალებულს ეძლევა საშუალება, მოსამართლეს წარუდგინოს დეტალური ინფორმაცია მის მიერ განცდილი ზიანის თაობაზე. ანუ, ახალი საპროცესო კოდექსის მიხედვით, დაზარალებულის უფლებები კვლავ სრულყოფილად არის დაცული, უბრალოდ, ის აღარ იქნება მხარე, არ ექნება შეკითხვების დასმის, მოწმისა თუ სხვა პირის დაკითხვის, განაჩენის გასაჩივრების და შუამდგომლობის დაყენების უფლება, რაც იმას ნიშნავს, რომ ის აღარ იქნება საპროცესო ფიგურა. დაზარალებული პროცესზე დაკითხვება მოწმის სახით. ახალი საპროცესო კოდექსის პროექტით მინიმუმამდეა დაყვანილი იმის რისკი, რომ დაზარალებულის პოზიცია არ გაუღერდეს პროცესზე. ეს ცვლილება საშუალებას მისცემს მოსამართლეს, პროკურორს, დაცვის მხარეს, რომ უკეთ გაერკვნენ საქმის არსში.

სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის ახალი პროექტის ძირითადი პრინციპი სწორედ ეს არის - სისხლის სამართალი გადადის შეჯიბრებითობის სისტემაზე. ეს ეხება როგორც გამოძიების ეტაპს, ასევე სასამართლო განხილვის ეტაპს.

მეორე ფუნდამენტური ცვლილება ის, რომ გამოძიება შეიზღუდება ძალიან მკაცრად ვადებში. წესდება 60-დღიანი გამოძიების ვადა. ეს ნიშნავს იმას, რომ ეჭვმიტანილის სტატუსი აღარ იარსებებს, იქნება მხოლოდ ბრალდებული და მსჯავრებული და იმ წუთიდან, როცა გამოძიებას შეკრებილი მტკიცებულებების საფუძველზე ყოვლად ბრალდებული, ჩართვება 60-დღიანი საგამოძიებო ვადა. ამით პროკურატურის დატვირთვა მნიშვნელოვნად იზრდება, სამაგიეროდ, ვალწევთ იმ პრინციპს, რასაც სწრაფი მართლმსაჯულება ჰქვია.

ამ პერიოდში გამოძიებელი ვალდებულია, დაასრულოს გამოძიება და საქმე განსახილველად გასცეს სასამართლოს. თუ გამოძიებელს არ ექნება საკმარისი მტკიცებულებები იმისთვის, რომ პირი ბრალდებულად გამოაცხადოს და დააკავოს, რა თქმა უნდა, ეს ვადა არ იმოქმედებს. ანუ, ნებისმიერი გამოძიებელი და პროკურორი, მას შემდეგ, რაც საქმეში ეყოლება ბრალდებული, ვალდებულია 60 დღეში დაასრულოს გამოძიება. პირის დაკავებიდან 9 თვის განმავლობაში კი უნდა დადგეს მისი მითითებული ვადა. ახალ კოდექსში იმპერატიულად არის ჩადებული, რომ თუ ბრალდებულის მიმართ ამ ვადაში განაჩენი ვერ დადგება, იგი უნდა გათავისუფლდეს პატიმრობიდან.

კიდევ ერთი სიახლე ისიც, რომ იცვლება ბრალდებულად ყოფნის 24-თვიანი ვადა და მტკიცებულება 12 თვემდე, რა თქმა უნდა, ეს არ ეხება იმ ბრალდებულებს, რომლებიც პატიმრები იქნებიან, ანუ - საპატიმრო ვა-

დას. საუბარია იმაზე, რომ თუ ბრალდებულს გიჟად ექნება შეფარდებული, მისი სასამართლო პროცესი უნდა ჩაინიშნოს 12 თვეში, ნაცვლად დღესარსებული 24 თვისა.

იცვლება მოწმის დაკითხვის წესიც. ის აღარ დაკითხება წინასწარი გამოძიებისას, ჩაკეტილ ოთახში. ანუ, თუ აქამდე მოწმეს კითხავდა პროკურორი და გამოძიებელი, ახალი კოდექსის მიხედვით, წინასწარი გამოძიების მსვლელობისას მოწმე უნდა დაიკითხოს საჯაროდ - სასამართლოში და ამ დაკითხვას აუცილებლად უნდა ესწრებოდეს მეორე მხარე. ამით გამოირიცხება ეჭვი, რომ მოწმეზე მხარე ახდენს ზენოლას.

მნიშვნელოვანი ცვლილებაა ასევე ის, რომ მოსამართლეს ეძლევა უფლება, საკუთარი ინიციატივით დასვას შეკითხვები, მოიწვიოს მოწმეები ან დანიშნოს ექსპერტიზა. ანუ, მოსამართლეს ეძლევა სიმართლის მაძიებლის ფუნქცია. მოსამართლემ საშუალება უნდა მისცეს მხარეებს, თაბრად წარმოადგინონ საკუთარი პოზიციები და მათი შეფერვები მიიღოს სამართლიანი გადაწყვეტილება.

და ასევე, ახალი საპროცესო კოდექსით შემოღებული იქნება ნაფიც მსაჯულთა ინსტიტუტი, რომელიც ყველაზე მნიშვნელოვანი სიახლეა. თავდაპირველად ასეთი სასამართლო განზრახ მკვლევარების საქმეებს განიხილავს და, ექსპერტიზების სახით, მხოლოდ თბილისში ამოქმედდება. მეორე ეტაპზე, 2012 წელს - ქუთაისის საქალქო სასამართლოში და დაემატება უეცარი ძლიერი სულიერი აღელვების მდგომარეობაში ჩადენილი მკვლევარები.

ნაფიც მსაჯულთა ინსტიტუტის ასამოქმედებლად საპილოტოდ პირველ წელს შერჩეულია თბილისის საქალქო სასამართლო, რათა ამ ინსტიტუტმა საქართველოში ტესტირება გაიაროს ანუ გამოცადონ ყველა თვალსაზრისით, რათა, როცა იგი მთელ ქვეყანაში ამოქმედდება, მინიმუმამდე იყოს დაყვანილი შესაძლო ხარვეზები.

რაც შეეხება მტკიცებულებების მოპოვებას, აქაც ძირუღად იცვლება პროცესი და ორივე მხარე ექნება საშუალება, თანაბარი ძალებით მოიპოვოს მტკიცებულებები. გარდა ფარული საგამოძიებო მოქმედებებისა ჩხრეკა, ამოღება და სხვა, რომელზეც ყველა სხვა ქვეყანაში სახელმწიფო მონოპოლია არსებობს და კერძო პირები ვერ ატარებენ, ორივე მხარეს თანაბარი უფლებები ექნება ჩაატარონ მტკიცებულებების მოსაპოვებლად სხვა საგამოძიებო მოქმედებები.

საპროცესო კოდექსის პირვანდელმა ვარიანტმა გარკვეული ცვლილებები განიცადა, მაგრამ ვერ დავეთანხმები ჩვენს ოპონენტებს იმაში, რომ ამ ცვლილებებმა გააუარესა დაცვის უფლება. ეს დადასტურდა კიდევ პარიზში, ევროსაბჭოს ეგიდით გამართულ კონფერენციაზე, რომელსაც საპროცესო კოდექსის პროექტზე მომუშავე ყველა მხარე ესწრებოდა. ამ შეხვედრიდან ორი კვირის შემდეგ პარიზიდან ჩამოგვივიდა დასკვნა, სადაც ხაზგასმით წერია, რომ ეს კანონპროექტი არის დემოკრატიისკენ გადადგმული უდიდესი ნაბიჯი. უფრო მეტიც, ევროპელმა ექსპერტებმა გარკვეულწილად ეჭვიც გამოთქვეს, რამდენად შეძლებს საქართველო შეჯიბრებით სამართალზე გადასვლას, რადგან განხორცილების ის გზები, რომელიც ჩადებულია ახალ კოდექსში, არის საკმაოდ ამბიციური, პირველ რიგში - პოლიციისთვის, პროკურატურისთვის, სასამართლოსთვის, რადგან ამ სტრუქტურების მუშაობა ძალიან რეგლამენტირებულია.

დაცვა ბრალდების თანასწორი არ არის

არასამთავრობო ორგანიზაცია მ კონსტიტუციის 42-ე მუხლის ადვოკატი დიმიტრი ხაჩიძე:

- კანონპროექტი არის არა ერთი უარყოფითი ნიუანსი, რომელმაც შეიძლება გადაფაროს სხვა მნიშვნელოვანი, პროგრესული ნორმა. მაგალითად, კანონპროექტით, მართალია, ადვოკატს აქვს გამოძიების უფლება, მაგრამ ეს ნორმა არ არის უზრუნველყოფილი რაიმე მექანიზმით. კერძოდ, გამოძიებას თუ შეუძლია სახელმწიფო ან კერძო სტრუქტურიდან გამოითხოვოს ესა თუ ის მტკიცებულება და ამის შესრულება სავალდებულოა, ადვოკატის შემთხვევაში, ამ სტრუქტურებს მის წინაშე არანაირი ვალდებულება არ ეკისრებათ. ახალ კანონპროექტში მხარეთა თანაფარდობა დაცულია დეკლარირების დონეზე, მაგრამ, როდესაც თითოეულ მუხლს ჩაულრმავდები, ხვდები, რომ დაცვის მხარეს ბერკეტები და მექანიზმები ნაკლებად აქვს. მნიშვნელოვანია ის, რომ შემოდის შეჯიბრებითობის პრინციპი, მაგრამ მას აქვს ერთი ნაკლი: ბრალდების მხარეს შეუძლება და თანხებს სახელმწიფო გაიღებს, დაცვის მხარემ კი, საკუთარი ხარჯები უნდა გაიღოს, თუ ექსპერტიზა არ დანიშნა სახელმწიფომ. თანაც, სავალდებულო ექსპერტიზის ცნება აღარ არსებობს. არადა, დღეს მოქმედ პროცესში არის რამდენიმე სახის სავალდებულო ექსპერტიზის ჩატარების ნორმა, რაც ახალი პროექტიდან ამოღებულია. ეს კი ცუდია, რადგანაც, ხშირ შემთხვევაში, დაცვის მხარე ხარჯის გადახდას ვერ ახერხებს.

ვიმეორებ, შეჯიბრებითობის პრინციპის შემოღება ძალიან კარგია, დაცვა და ბრალდება თანაბარ პირობებში იქნებიან, მაგრამ გასათვალისწინებელია, რამდენად მოხდება ამ უფლებების რეალიზება.

დადებითი მომენტი ისიც, რომ მოწმე ჩვენებას იძლევა სასამართლოზე. აღარ იქნება წინასწარ ნორმად მიღებული მოწმეთა დაკითხვები, რომელსაც დღესაც არაჯანსაღად იყენებს პროკურატურა. ახალი კოდექსით იქნება მხოლოდ გამოკითხვა, რომელიც მტკიცების ძალას მხოლოდ მას შემდეგ შეიძენს, როცა მას დაესწრება მოსამართლე. თუმცა, პროექტი საერთოდ არ ითვალისწინებს დაზარალებულს, რომელსაც არანაირი მოთხოვნის დაყენების უფლება არ ექნება. ამ კონკრეტულ შემთხვევაში პროექტის არსი არის ის, რომ დაზარალებული ჩვეულებრივი მოწმეა და პროკურორი თავისთავად არის დაზარალებულის წარმომადგენელი. თუმცა, ამ შემთხვევაშიც ამ ნორმის სამართლიანი აბუზავება კეთილინდისიერებაზე დამოკიდებულია.

პროექტში არის ერთი სიახლე - შემოდის ნაფიც მსაჯულთა სასამართლო. პროექტის ეს ნორმა არაკონსტიტუციური, დისკრიმინაციული ნორმაა, რადგან, ის იმოქმედებს მხოლოდ თბილისის მასშტაბით, მაგრამ რა დააშავა მცხეთელმა, გორელმა ან ქუთაისელმა? ის, რომ ნაფიც მსაჯულთა ინსტიტუტი პირველ ეტაპზე მხოლოდ თბილისში ამოქმედდება, საქართველოს სხვა მოქალაქეებს არათანაბარ მდგომარეობაში აყენებს. პირველივე საქმე, ალბათ, გამოიწვევს იმას, რომ საკონსტიტუციო სასამართლოში სარჩელს შევიტანთ. ამ ინსტიტუტის ამუშავება დადებითი მხარეა, მიუხედავად იმისა, რომ ეს პრაქტიკა საქართველოში არ არ-

სებობს, ამ სასამართლოსადმი პირადად მე, პოზიტიურად ვარ განწყობილი.

დღეს მოქმედ კოდექსშიც იყო რამდენიმე მუხლი, რომლის ამოქმედებაც არკეთილსინდისიერებისა და არაპროფესიონალიზმის გამო ვერ მოხერხდა. ახლაც, არ გამოვირცხავ, რომ კარგი იდეაც დამახინჯდეს, თუ კეთილსინდისიერად არ ვიმუშავებთ.

ფუნდამენტური კანონი, რომელსაც უნდა სიღრმისეული გააზრება და სჭირდება დრო

უზენაესი სასამართლოს თავმჯდომარის მოადგილე ზაზა მეიშვილი:

- ახალი საპროცესო კოდექსით გამყარებულია მხარეთა შეჯიბრებითობის პროცესი, სადაც მხარეებს თანაბარი უფლებები გააჩნიათ. მოსამართლე, როგორც ნამდვილი არბიტრი, წარმართავს მხოლოდ კონკრეტული საქმის განხილვის მიმდინარეობას, მისი მოვალეობაა ნაიყვანოს პროცესი და მხარეებს მტკიცებულებების წარმოსადგენად თანაბარი საშუალება მისცეს. რაც შეეხება მტკიცებულებების წარმოჩინებას და მათ მიტანას მართლმსაჯულებამდე, ეს უკვე მხარეებზე იქნება დამოკიდებული. სასამართლო მხოლოდ და მხოლოდ ფაქტების შემფასებელი და გადაწყვეტილების მიმღებია. ანუ: დღევანდელი პროცესისგან განსხვავებით, სადაც სასამართლოს გარკვეულწილად ეკისრება ვალდებულება დამატებითი მოქმედებების განსახორციელებლად, ახალი საპროცესო კოდექსის პროექტით, მოსამართლეს არ აქვს უფლება, არ ეკისრება ვალდებულება, რომ შეითავსოს ამა თუ იმ მხარის ფუნქცია.

სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის ახალ ვარიანტთან დაკავშირებით, რა თქმა უნდა, არსებობს აზრთა სხვადასხვაობა, ყველას აქვს უფლება ჰქონდეს საკუთარი მოსაზრება, მაგრამ ვფიქრობ, დღეს არსებული კანონპროექტი საკმაოდ პროგრესულია - ძალიან ბევრი ევროპული ქვეყნის მოქმედ კოდექსებზე უკეთესია თუნდაც იმით, რომ მხარეებს ობიექტურად თანაბარი შესაძლებლობა ენიჭებათ მტკიცებულებების მოპოვებასთან დაკავშირებით. მართალია ადვოკატს, პროკურორისგან განსხვავებით, ყველა საგამოძიებო მოქმედების განხორციელების საშუალება არ აქვს, მაგალითად, იგი ვერ განახორციელებს ფარულ საგამოძიებო მოქმედებას, მაგრამ, სამაგიეროდ, დაცვის მხარეს აქვს უფლება გარკვეული მტკიცებულება შემოინახოს, მაშინ, როდესაც ბრალდების მხარე ვალდებულია ყველა მტკიცებულება თავიდანვე წარმოადგინოს.

კანონპროექტის დამტკიცებას თავის დროზე ხელი შეუშალა ქვეყანაში განვითარებულმა მოვლენებმა - არჩევნებმა, საომარმა მოქმედებებმა და ასე შემდეგ, თუმცა მიმდინარე, ახალი სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის განხილვა და მიღება არ არის მარტივი, რადგან ეს არის ფუნდამენტური კანონი, რომელსაც უნდა სიღრმისეული გააზრება და, ბუნებრივია, სჭირდება დრო.

აღმოსავლეთ აზიაში სტიქია მძვინვარებს

ინდონეზიის კუნძულ სუმატრაზე სამი დღის წინ მომხდარი მიწისძვრის შედეგად დაღუპულთა რაოდენობა შესაძლოა ათასებს მიაღწიოს.

ზოგიერთი დასახლება მენყერის შედეგად მთლიანად განადგურებულია. კავშირი განწყვეტილია, გზების დიდი ნაწილი ჩახერგილია, რაც ექიმების დაზარალებულებამდე მისვლას აფერხებს. 7,6 ბალის სიმძლავრის მიწისძვრამ სუმატრას სანაპირო ზოლის უდიდესი ნაწილი განადგურა.

ამჟამად ინდონეზიაში საერთაშორისო დახმარება ჩადის, თუმცა პაღანგაში ცოცხლების პოვნის იმედი თითქმის აღარ არის. ქალაქში 1000 ადამიანზე მეტი დაიღუპა, 3000-დაკარგულად მიიჩნევა.

ინდონეზიაში იმყოფებიან ევროკავშირის, რუსეთის, ავსტრალიის, დიდი ბრიტანეთის, იაპონიის და სამხრეთ კორეის სამაშველო ჯგუფები. ჯერჯერობით მთელი ძალები პაღანგაშია კონცენტრირებული, თუმცა ნანგრევებში მოყოლილ ადამიანთა უმრავლესობის ცოცხლად ამოყვანა თითქმის შეუძლებელი ხდება.

ამასთანავე ვრცელდება ინფორმაცია პაღანგადან მოშორებულ რაიონებში საშინელი ნგრევების შესახებ. პაღანგას ჩრდილოეთით მდებარე მხოლოდ ორ სოფელში, სულ მცირე, 600 ადამიანი ითვლება დაკარგულად. ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროს წარმომადგენლის სიტყვებით, სოფელ პულაუ აიკში მსახლები თითქმის მინამ ჩაყლაპა.

იმავე ინდონეზიის აღმოსავლეთ ნაწილში გუშინ დილასაც მოხდა 6,1 ბალის სიმძლავრის მიწისძვრა. ეპიცენტრი დასავლეთ პაპუას პროვინციის ჩრდილო-აღმოსავლეთით 123 კმ-ზე მდებარეობდა. სპეციალისტების განცხადებით, ინდონეზიის ორ სხვადასხვა ნაწილში ბოლო დღეებში მომხდარი მიწისძვრები ერთმანეთთან არ არის კავშირში. დასავლეთ პაპუა და სუმატრა ორ განსხვავებულ ტექტონიკურ ფენებზე მდებარეობს.

სტიქიამ კვლავ შეუტია ფილიპინებს. ქვეყანას ტაიფუნ სკეტსანამ მიერ მიყენებული მსხვერპლი და ზარალი ვერ ვერ მოუწვდება, გუშინ კი ამ არქიპელაგის ჩრდილოეთ ნაწილს ტაიფუნმა მარამამ გადაუარა. მარამამ ისეთი მძლავრი არ აღმოჩნდა, ქარმა გუშინინი ღამით ცოტა დაკარგა სიჩქარე - 230 კმ/სთ-დან 175 კმ/სთ-მდე და ყველაზე მეტად დაზარალებული რაიონები, მათ შორის წყალდიდობის შედეგად დატბორილი ქვეყნის დედაქალაქი მანილა, საფუძვლიან განადგურებას გადაურჩა.

სკეტსანამ ბოლო 40 წლის განმავლობაში ყველაზე ძლიერი წყალდიდობა გამოიწვია. ქვეყნის ყველა რაიონი წყლით დაიტბორა, მათ შორის ქვეყნის დედაქალაქი მანილაც, რომლის 80 პროცენტი წყალმა დაფარა. წყალდიდობა მენყერის მიზეზიც გახდა. გზები, ხიდები და ინფრასტრუქტურის სხვა ობიექტები 25 პროცენტშია დაზიანდა. ფილიპინებმა ოფიციალურად ითხოვა საერთაშორისო დახმარება.

ტაიფუნმა "მარამამ" 16 ადამიანი იმსხვერპლა. ქარიშხალი საშიშროების სკალის მიხედვით მეოთხე კატეგორიას მიეკუთვნებოდა. ფილიპინების პოლიციის მონაცემებით, ზოგიერთი ოჯახი, მათ შორის ბავშვები, ლვარცოფის მოვარდნისას საკუთარ სახლებში დაილუნუნენ. ჩრდილოეთ რაიონებში ძლიერმა ქარმა სახლებს სახურავები ახადა, ელექტროგადამცემი ბოძები დააზიანა და ხეები წააქცია. ქარიშხალმა ნაწი-

ლობრივ გადაიარა, მაგრამ ქვეყნის ხელოვნულებმა ევაკუირებულ ხალხს აფრთხილებს, საკუთარ სახლებში დაბრუნება არ იქნარონ. მძე მოვუწოდებ ლტოლვოლებს, რომელთაც სურთ დაბრუნება: ძალიან გთხოვთ, დარჩეთ ჩვენს სავეაკუაციო ცენტრებში, ვიდრე ზუსტად არ დავადგენთ რა მდგომარეობაშია მანილა ქარიშხლის შემდეგ. ჩვენ ემიშობთ, რომ ახალი წვიმა ხელს შეუშლის დაზარალებულ რაიონებში მიმდინარე ოპერაციებს, რადგან წყლის დონე კვლავ იზრდება - განაცხადა ფილიპინების თავდაცვის მინისტრმა ჯილბერტ თეოდორომ.

ამერიკელმა ადმირალმა ტიმოთი კიტინგმა გამოაცხადა, რომ მანილასთან ახლოს დგას ორი ხომალდი სამედიცინო აღჭურვილობით, მათ ბორცებზე იმყოფება ასობით საზღვაო ქვეითი, რომლებიც მზად არიან, დაზარალებულები ნებისმიერი ადგილიდან გამოიყვანონ. ადმირალმა ასევე აღნიშნა, რომ კუნძულ ლუსონის ჩრდილოეთით ძალიან ცუდი ამინდია, მაგრამ მანილას, სავარაუდოდ, დიდი საშიშროება აღარ ემუქრება.

კვირას 4 ოქტომბერს 6,3 ბალის სიმძლავრის მიწისძვრა ინდონეზიიდან საკამოდ დაცილებულ ტაივანზეც მოხდა. ტაივანის ცენტრალური მეტეოსადგურის მონაცემებით, ეპიცენტრი კუნძულის აღმოსავლეთ სანაპიროდან 23 კმ- მდებარეობს ში. რყევა ქვეყნის დედაქალაქ ტაიპეიშიც იგრძნობოდა. დაშავებულებისა და ნგრევის მონაცემები შესახებ ჯერჯერობით არ არსებობს. ტაივანი სეისმოლოგიურად აქტიურ ზონაში მდებარეობს. კუნძულზე წლის განმავლობაში მიწისძვრა რამდენჯერმე ხდება. 1999 წელს მომხდარი 7,6-ბალიანი მიწისძვრის შედეგად 2,4 ათასი ადამიანი დაიღუპა.

მოამზადა თამთა კახაძე

ბანკების სერიული მძარცველი დანაშაულს აღიარებს

ამერიკელმა სამართალდამცველებმა ათობით ბანკის მძარცველს მიაგნეს. 37 წლის ჩად შეფფენერს დაკავებისას სამართალდამცველების არანაირი წინააღმდეგობა არ გაუწევია. ძებნილის დაკავებაში სამართალდამცველებს ყოფილი კოლეგა დაეხმარა, რომელმაც დამნაშავე ამოიცნო.

ბანკების სერიული ძარცვა ამერიკის რამდენიმე შტატში 2009 წლის მაისიდან აგვისტოს ჩათვლით მოხდა. შეიარაღებული მძარცველი თავს ესხმოდა ბანკის თანამშრომლებს და იარაღის მუქარით მათ აიძულებდა სეიფიდან სოლიდური თანხა გამოეტანათ.

როგორც გაირკვა, ჩად შეფფენერი ადრე სწორედ ბანკების ძარცვისთვის იყო გასამართლებული. ციხიდან გამოსულმა კი ეს საქმიანობა კვლავ გააგრძელა.

მიუხედავად იმისა, რომ გაძარცვული ბანკების სათვალავო ვალო ვიდეოკამერების ჩანაწერებში სრულად იყო ასახული

ძარცვის ფაქტი და თავად დამნაშავეც ყველა ჩანაწერში კარგად ჩანდა, დიდი ხნის განმავლობაში მისი დაკავება შეუძლებელი იყო. მძარცველის დაკავებისთვის დაგეგმილი ყელა სპეცოპერაცია წარუმატებლად მთავრდებოდა, რადგან, ის ყოველთვის ახერხებდა სამართალდამცველებისგან დასხლტომას. ბოლოს, მის კვალს ჩვენი ყოფილი კოლეგის დახმარებით მივაგვინით. ყოფილმა პოლიციელმა ძებნილი ჩად შეფფენ-

რი ქუჩაში იცნო. ჩუმად განახორციელა მისი დევნა და დამნაშავის გადაადგილების დეტალები შევავატყობინა. სწორედ ჩვენი ყოფილი კოლეგის დახმარებით შევძელით ძებნილი მძარცველის ზუსტი ადგილ-სამყოფელის მიგნებას, - აცხადებენ ამერიკელი სამართალდამცველები, რომლებსაც სერიული მძარცველის დაკავების მითითება ჰქონდათ მიცემული.

როგორც გაირკვა, დაკავებულმა ჩად შეფფენერმა წლების წინ მომ-

ხდარი სერიული ძარცვაც აღიარა. საუბარია ერთ კვირაში გაძარცვულ ხუთ ბანკზე, საიდანაც შეიარაღებულმა მძარცველმა საკამოდ სოლიდური თანხა გაიტანა.

ეს საქმე კარგად გამოძის. რაც ვიცი, ვიცი, - განუცხადა სამართალდამცველებს ჩად შეფფენერმა, რომელსაც, სრულიად მართოს, ნიღბის გარეშე, ერთი პისტოლეტის საშუალებით, ბანკებიდან ფული ტომრებით გაჰქონდა.

დეპრესია, ალკოჰოლიზმი და ნარკომანია - ყოფილი სამხედროების დანაშაულების საფუძველი

დიდ ბრიტანეთში სოციოლოგიური კვლევის შედეგები გამოქვეყნდა, რომელიც, როგორც ბრიტანული პრესა წერს, შოკის მომგვრელია.

კვლევების თანახმად, გასამართლებულთა 10 პროცენტი ყოფილი სამხედროა. როგორც გაირკვა, ციხის კედლებში მყოფ მსჯავრდებულთაგან 8,5 პროცენტი სწორედ ყოფილი სამხედრო მოსამსახურეა. გარდა ამისა, სოციოლოგიური კვლევების შედეგად გაირკვა ისიც, რომ უკვე გათავისუფლებულთა და

სასჯელმთავრებთან სიაში 12 ათასი ყოფილი სამხედრო მოსამსახურე მოხდა. ექსპერტები, რომლებმაც ეს სოციოლოგიური კვლევები ჩატარეს, მათ შედეგებს სამარცხვინოდ მიიჩნევენ. მათივე დასკვნით, ყოფილი სამხედრო მოსამსახურეების მიერ ჩადენილი დანაშაულების ძირითადი მიზეზი დებრესიაა.

დეპრესიიდან გამოსავალს სამხედრო მოსამსახურეები ნარკოტიკსა და ალკოჰოლში ხედავენ. ისინი ჩვეულებრივი კრიმინალები ხდებიან, - ნათქვამია სო-

ციოლოგიური კვლევის შედეგებში. ამავე კვლევის თანახმად, ყოველი მესამე სამხედრო მოსამსახურე ქრონიკული ალკოჰოლიზმით იტანჯება, ყოველი მეათე კი ნარკომანია. ამავე კვლევის მიხედვით, ხშირ შემთხვევაში, ყოფილი სამხედრო მოსამსახურეები მართლმსაჯულების წინაშე ოჯახში ჩადენილი ძალადობის გამო ხვდებიან.

გამოკვლევების დროს ნათელი გახდა, რომ ყოფილი სამხედროები ძირითადად უჩივიან პოსტტრავმულ სინდრომებს. რაც მთავარია,

მათთვის ძნელია დიაგნოზის დასმა და ამდენად, ამა თუ იმ მკურნალობას ძნელად ექვემდებარებიან. მათი ძირითადი პრობლემა დებრესია და ფსიქოლოგიური გადაძაბვაა.

სამარცხვინო ფაქტი, რომ ის ადამიანები, ვინც ქვეყნისთვის იბრძოდნენ, სხვადასხვა სასჯელებით ციხის კედლებში იმყოფებიან. კანონზე მაღლა არაფერ დგას. ყველამ პასუხი უნდა აგოს ჩადენილ დანაშაულზე. მაგრამ, სამწუხაროდ, ის ფაქტიც, რომ ქვეყნის ხელისუფლებამ სათანა-

დო თანადგომა ვერ გაუწია სამხედროებს, რომლებიც დაძაბული მუშაობის შემდეგ ოჯახებში დაბრუნდნენ, - აცხადებს დიდი ბრიტანეთის იუსტიციის მინისტრი.

ყოფილი სამხედრო მოსამსახურეების მიერ ჩადენილ დანაშაულებზე საუბრობენ ამერიკის შეერთებულ შტატებშიც. როგორც გაირკვა, ციხეებსა და წინასწარი დაკავების იზოლაციონებში მყოფ პატიმარსა საკამოდ დიდი პროცენტი სწორედ ყოფილ სამხედრო მოსამსახურეები არიან.

რევოლუ

ტრადიციები ბრძოლაში

მარინა ქავთარაძე მუსიკათმცოდნე

1 ოქტომბერს კონსერვატორიის ფასადზე აფრიალდა ცამეტეტი სახელმწიფოს დროშა, ნიშნად იმისა, რომ დაიწყო აწ უკვე ტრადიციული, პიანისტთა თბილისის მეოთხე საერთაშორისო კონკურსი.

ცოტა რამ კონკურსის ისტორიიდან

კონკურსის იდეა ისეთივე ძველია, როგორც თავად სამყარო. ეს თეტიკური სიამოვნებისა და ზნეობრივი განწმენდის დანიშნულებასთან ერთად ხელოვნებას უხსოვარი დროიდან თან ახლდა პაექრობის იდეაც; კონკურსის პირველი სახეობაც ჩვენს VI საუკუნეში გაჩნდა დელფიური თამაშების სახით საბერძნეთში: ტერმინი „ლაურეატიც“, რომლის მოპოვების სურვილმაც დღეს მასობრივი ხასიათი მიიღო,

რომის იმპერიაში წარმოიშვა. მას შემდეგ კაცობრიობა შეჯიბრის ნაირგვარ ფორმებს ეძებდა. ამგვარი პაექრობის მიზანი იყო ადამიანის ჰარმონიული სრულყოფისკენ სწრაფვის ხორცშესხმას დღესასწაულის სახე მისცემოდა. ამ თვალსაზრისით, მუსიკალურმა სამყარომ საკუთარი პოზიციის დაფიქსირება მხოლოდ მე-19 საუკუნეში შეძლო - ანტონ რუბინშტეინის მიერ 1886 წელს საფუძველი ჩაეყარა პირველ რეგულარულ საერთაშორისო კონკურსს. მას აქვე საუკუნეზე მეტმა განვლო, რომლის მანძილზე არა ერთი მნიშვნელოვანი კონკურსი დაფუძნდა. XX საუკუნის მეორე ნახევარში კი მსოფლიო ჭეშმარიტად საკონკურსო მუშაში მოიცვა. საკუთრივ საქართველოში, მსაკონკურსო მოძრაობას შედარებით ხანმოკლე ისტორია გააჩნია. მისი სულისჩამდგმელია თბილისის კონსერვატორის რექტორი, პიანისტი, პროფესორი მანანა დოიჯაშვილი, რომლის ძალისხმევა შეიძლება დარ-

ჩენილიყო მხმად მალაღებლისა უდაბნოსა შინა“, რომ არა მხარდაჭერა სახელმწიფოებრივ დონეზე. სამთავრობო და მუსიკალურ-პროფესიული ძალების გაერთიანების პირობებში იშვა პირველი ეროვნული (1995) და საერთაშორისო კონკურსიც (1997), რომლის საორგანიზაციო და პროფესიულ-სამემსრულებლო დონემ უმაღლესი შეფასება დაიმსახურა თვით კონკურსებისადმი სკეპტიკურად განწყობილთა მხრიდანაც. დღევანდელი საკონცერტო ცხოვრების მრავალფეროვანი პალიტრა უკვე წარმოდგენილია მუსიკოს-მემსრულებელთა კონკურსების გარეშე, რომელთა მიზანია გამოავლინოს ნიჭიერი ახალგაზრდები, მათი შემოქმედებითი პოტენციალი, ახალი პერსპექტივები დაუსახოს და შეუქმნას ის პირობები, რომელიც აუცილებელია მათი წინსვლისთვის.

ბაბრქალაბა A10 გვირგვინი

მოყვარულის ისტორიული აღმოჩენა

პროფესიონალ არქეოლოგებს საქმეში მოყვარულებიც ეჯიბრებიან. შავი არქეოლოგიის მიმდევრებისგან განსხვავებით, ისინი უფრო კეთილსინდისიერად იქცევიან და თუ ბედმა გაუღიმათ და რაიმეს მიაგნეს, საქმის კურსში სპეციალისტებს აყენებენ. მართალია, არქეოლოგიით გატაცებული ყველაზე უკეთ და ოსტატურად მაინც ლითონმამდიებელს იყენებენ, მაგრამ ამ ხელსაწყოს დახმარებით მინების კილომეტრებით მდათვალეირება და მშენსწავლა არასოდეს ეზარებათ. ამის მაგალითია ახლახანს ერთი მოყვარულის მიერ აღმოჩენილი მონაპოვარი, რომელმაც უკვე საყოველთაო გამოხმაურება გამოიწვია და საზოგადოებას მონაპოვარის დათვალეირების საშუალება საგანგებოდ ამ განძეულის წარმოსაჩენად გახსნის საიტზე (მისამართია www.staffordshireboard.org.uk) მიეცა.

უფრო კონკრეტულად კი, საქმე ეხება სტაფორდშირის საგრაფოს უმუშევარ მაცხოვრებელს, რომელმაც ლითონმამდიების დახმარებით ისტორიაში უდიდეს ანგლოსაქსონურ საუნჯეს მიაგნო. ამის შესახებ ინფორმაცია 24 სექტემბერს Sky News-მა გაავრცელა. აღმოჩენამ სტაფორდშირის საგანძურის სახელი მიიღო.

ტერი ჰერბერტი ფურნალისტებს განუცხადა, რომ სამოყვარულო განძისმამდიებლობით 18 წლიდან არის გატაცებული. 2009 წლის ივლისში მან მეზობლისგან მისი კუთვნილი მინის გამოკვლევის უფლება მიიღო. ნანატრ საუნჯეს მან ძალიან მალე, ხუთდღიანი ძიების შემდეგ მიაგნო.

სპეციალისტების ნათქვამზე დაყრდნობით, მინის ქვეშ 1,5 ათას ნივთზე მეტი იყო. ისინი ეკუთვნო-

და ანგლო-საქსონურ ელიტას, მათ შორის, იარაღისა და თავის მორთულობის ფრაგმენტები, ასევე, ჭურჭელი და სამკაული. საგანძურისადმი მიძღვნილ საიტზე აღნიშნულია, რომ მოპოვებული ნივთების უმრავლესობა, სავარაუდოდ, VII საუკუნით თარიღდება. თუმცა, საუნჯის ასაკთან დაკავშირებით არქეოლოგების მოსაზრებები ერთსულოვანი არ არის და როგორც ვარაუდობენ, მათი დათარიღება, შესაძლოა, მოცემულზე ადრეული აღმოჩნდეს.

მონაპოვარის შეფასების პროცესი ჯერ არ დასრულებულა. საგანძურის მნიშვნელობის შესწავლაზე პროფესიონალები მუშაობენ. აღმოჩენილის მეცნიერული ანალიზი მათთვის ორმაგად საინტერესოა - ჯერ ერთი იმიტომ, რომ ღირებულების თვალსაზრისით მართლაც ძვირფას საგანძურთან აქვე საქმე და კიდევ, ანგლო-საქსონური საუნჯის ნიმუშებზე იშვიათად მიუწვდებოდათ ხელი. ამდენად სპეციალისტები გამოკვლევის შედეგების გამოსაცხადებლად არ ჩქარობენ. ისინი დარწმუნებით ჯერ მხოლოდ იმას აცხადებენ, რომ მონაპოვარი 2,5 კილოგრამ ვერცხლს (სხვა მონაცემებზე დაყრდნობით - 1,3 კილოგრამს) და დაახლოებით, 5 კილოგრამ ოქროს შეიცავს.

მოყვარულ არქეოლოგს რაც შეეხება, ტერი ჰერბერტი, მინის პატრონთან ერთად, ჯილდოს მას შემდეგ მიიღებს, რაც საგანძურის შეფასების პროცესი დასრულდება და მეცნიერების მიერ ჩატარებული კვლევის შედეგები გამოცხადდება.

A STAR ALLIANCE MEMBER

სპეციალური შემოთავაზება bmi-საგან. დაბალი ფასი, მაღალი ზეცა.

ლონდონი	€270-დან
დუბლინი	€229-დან
ბრიუსელი	€205-დან
ვაშინგტონი	€299-დან
ლოს ანჯელესი	€419-დან
ჩიკაგო	€369-დან
სან ფრანცისკო	€489-დან

დაჯავშნეთ 20 ოქტომბრის ჩათვლით. დასაჯავშნად დაგვიკავშირდით +995 32 940719/20 ან მიაკითხეთ თქვენს ტურისტულ სააგენტოს.

fly **bmi**.com
better for business
SALE

ტარიფი არ შეიცავს აეროპორტის მოსაკრებლებს.

ტრადიციები ბრძედობა

მაცხარა გავრცობდა

ჩვენი ქვეყნის უახლესი ისტორიის ყველაზე მძიმე წლებში კონკურსის დაფუძნება და შემდგომ მისი მაღალი დონის შენარჩუნება, გმობის ტოლფასი იყო. ის ქართული საფორტეპიანო სკოლის უმდიდრესი ტრადიციებიდან ამოიზარდა და დღემდე დარსებობს ჩვენი კულტურის მსოფლიო თანამეგობრობაში ინტეგრაციის, ქვემარტივი ნიჭიერების დღესასწაულის სიმბოლოდ იქცა. 1997 წელს საერთაშორისო კონკურსების ლაურეატთა რიგებს 6 ახალი სახელი - პიანისტთა თბილისის პირველი საერთაშორისო კონკურსის ლაურეატი შეემატა.

ასე დაიბადა კონკურსი, რომელსაც ახლა უკვე თავისი ისტორია აქვს და, რაც მთავარია, საკუთარი ტრადიციებით ამყობს. მისი დამფუძნებლები არიან თბილისის მერა, საქართველოს კულტურის სამინისტრო და თბილისის სახელმწიფო კონსერვატორია. კონკურსი ტარდება 4 წელიწადში ერთხელ საქართველოს პრეზიდენტის პატრონაჟით. პირველი კონკურსი გაიხსნა ამ მოვლენისათვის საგანგებოდ განახლებულ და აღდგენილ კონსერვატორიის დიდ დარბაზში და მთელი მუსიკალური საზოგადოების ნამდვილ ზეიმად იქცა. ჩვენი საზოგადოების მოლოდინი და ინტერესი ამ მოვლენის მიმართ მზარდი იყო. მეორე კონკურსის ჩატარების შემდეგ 2002 წელს თბილისის პიანისტთა საერთაშორისო კონკურსმა მოიპოვა შენევის მსოფლიო საერთაშორისო მუსიკალური კონკურსების ფედერაციის წევრობა, რაც ძალზედ საპატიო, საპასუხისმგებლო და მისი მაღალი დონის დამადასტურებელი გახდა; კონკურსი აკმაყოფილებდა ყველა იმ სტანდარტს, რომელსაც მსოფლიო ფედერაცია უყენებდა საერთაშორისო კონკურსებს. 2005 წელს III კონკურსმა უკვე ჩვეულ წესით, საერთაშორისო კონკურსების ფედერაციის წევრი-კონკურსის საამაყო სტატუსით ჩაიარა. 2008 წელს თბილისში ჩატარდა მსოფლიო საერთაშორისო მუსიკალური კონკურსების ფედერაციის ასამბლეა, რომელმაც მაღალი შეფასება მისცა თბილისის კონკურსს და მის საორგანიზაციო მუშაობას.. წელს პიანისტთა თბილისის საერთაშორისო კონკურსი არჩეულ იქნა ფედერაციის კომიტეტში, რაც მის მმართველობაში მონაწილეობას გულისხმობს და უდავოდ დიდი პატივია.

ვინ იქნება თბილისის IV საერთაშორისო კონკურსის გამარჯვებული?

კონკურსზე შემოვიდა 140-მდე განაცხადი 18 ქვეყნიდან. შესარჩევი აუდიო მოსმენის შემდეგ კონკურსზე დაშვებულ იქნა 43 მონაწილე მსოფლიოს 15 ქვეყნიდან. 1 ოქტომბერს დილით ჩატარებულ კენჭისყრაში მონაწილეობა მიიღო 31 მონაწილემ 13 ქვეყნიდან (დიდი ბრიტანეთი, ეკვატორი, ესპანეთი, ისრაელი, იტალია, ნიდერლანდები, პერუ, პოლონეთი, რუსეთი, სამხ. კორეა, საქართველო, უკრაინა, ჩინეთი), რომელთაგან 12 ქართველია: გიორგი აბულაძე, ნინო ბაქრაძე, ნათია ბერაია, მარიკა გელაშვილი, თამარ ელიზბარაშვილი, ალექსანდრე ვასაძე, თინათინ კიკნაძე, გიორგი მიქაძე, ვახტანგ ჟორდანიანი, ანა დლილაშვილი, ქეთევან ჩხარტიშვილი. ქართული საფორტეპიანო სკოლა სერიოზულად მომზადებული ხვდება წლებიდან კონკურსს, რომელსაც წინ უძღოდა პედაგოგების და მათი მოსწავლეების თავდადებული ყოველდღიური შრომა, კონცერტები...

წინ კი ურთულესი ოთხი ტურია, საკონკურსო მართონითა და ციხე-ციხელებით, ვნებათაღვლით. ბუნებრივია ის მზარდი ინტერესიც, რომელიც მსმენელს აქვს კონკურსის მი-

მართ. იქნებ ეხლა მაინც გაგვიმართლოს და გრან-პრი თბილისში დარჩეს?! სჩანს, წლებიდან კონკურსი განსაკუთრებით რთული იქნება - მონაწილეთა შორის ძლიერმა კონკურენტებმა მოიყარეს თავი - ყველა ლაურეატი; მიუხედავად ახალგაზრდა ასაკისა ისინი სხვადასხვა საერთაშორისო და ეროვნული კონკურსის გამარჯვებულები არიან; ამასთანავე ყოველ მათგანს საკონცერტო გამოსვლების დიდი გამოცდილება აქვს. კონკურსის I ტურის გახსნის პატივი კი ქართველ შემსრულებელს, კენჭისყრაში N1-ნინო ბაქრაძეს ერგო.

კონკურსის იმიჯს არა მარტო ნიჭიერი მონაწილეები განსაზღვრავენ, არამედ ის ავტორიტეტული ფიურცი, რომელიც მათ აფასებს. მისი მთავარი ამოცანა იყოს სამართლიანი, ობიექტური და გამოავლინოს საუკეთესო. კონკურსის დებულების თანახმად, სწორედ ობიექტურობის დაცვის მიზნით, ფიურცის წევრებს არ აქვთ უფლება კონკურსზე თავისი მოსწავლეები წარმოადგინონ. წლებიდან ფიურცის შემადგენლობაში შედის 9 ქვეყნის 13 სახელგანთქმული პიანისტი: პარიზის კონსერვატორიისა და კიოტოს აკადემიის პროფესორი ოლივიე გარდონი (საფრანგეთი), ჩვენი დროის ერთ-ერთი გამოჩენილი პიანისტი პიტერ დონოპიუ (დიდი ბრიტანეთი), როტერდამის კონსერვატორიის პროფესორი, ლეგენდარული კლაუდიო არაუს მოსწავლე - აქილეს დელ ვინიე (არგენტინა), სახელგანთქმული მუსიკის კრიტიკოსი პიტერ კოსე (ავსტრია), თელავის უნივერსიტეტის ბუხმან-მეტას მუსიკალური სკოლის პროფესორი, სახელგანთქმული პიანისტი - ემანუელ კრასოვსკი (ისრაელი), რომის სანტა ჩეჩილიას აკადემიის პროფესორი, ყველასთვის ცნობილი პიანისტი და პედაგოგი - სერჯიო პერტიკაროლი (იტალია), მსოფლიოში ერთ-ერთი სახელგანთქმული კონკურსის - UNISA-ს მუსიკალური ფონდის დირექტორი და მისი მუდმივი წევრი - ჯონ რუსი (სამხრეთ აფრიკა), გამოჩენილი ამერიკელი პიანისტი და პედაგოგი - სიუზან სტარი (აშშ), ჩინეთის მუსიკოსთა ასოციაციის ვიცე-პრეზიდენტი, თავის სამშობლოში ერთ-ერთი ყველაზე ცნობილი პიანისტი ბაო ქვიჩაო (ჩინეთი), დიდი ბრიტანეთის ერთ-ერთი სახელგანთქმული პედაგოგი და პიანისტი, პროფესორი - ფილიპ ჯენკინსი (დიდი ბრიტანეთი). ქართულ სამშრულელო სკოლას ფიურცში წარმოადგენენ ჩვენი სახელგანთქმული თანამემამულე, შესანიშნავი პიანისტი, ბოსტონის ნიუ-ინგლენდის კონსერვატორიის პროფესორი - ალექსანდრე კორსანტია, ამჟამად ესპანეთში მოღვაწე - ნინო კერესელიძე და მანანა დოიჯაშვილი, რომელიც მუსიკოსთა ამ ბრწყინვალე თანავარსკვლავედს თავმჯდომარეობს.

ტრადიციულად, პიანისტთა თბი-

ლისის მეოთხე საერთაშორისო კონკურსს წელს საზღვარგარეთიდან რამდენიმე საპატიო სტუმარი ეწვია. მათ შორის არიან: ცნობილი პიანისტი და პედაგოგი, ჟენევის საერთაშორისო კონკურსის პირველი პრიზის მფლობელი ჟან-პოლ სევილა (საფრანგეთი); სიდნეის პიანისტთა კონკურსის უცვლელი დირექტორი და ორგანიზატორი - უორენ ტომსონი (ავსტრალია); სახელგანთქმული მუსიკის კრიტიკოსები - იოკო ცუნეკავა იაპონიიდან და ბელგიის რადიოსა და ტელევიზიის უფროსი პროდიუსერი - მარკ კასტელანი; პიანისტი და პროდიუსერი, კასაგრანდეს პიანისტთა საერთაშორისო კონკურსის წარმომადგენელი - ანაროზა ტადეი (იტალია); მუსიკის კრიტიკოსი და რადიო-კომენტატორი მაიკლ ჩერჩი (დიდი ბრიტანეთი); არტურ რუბინშტეინის საერთაშორისო მუსიკალური საზოგადოების დირექტორი - იდით ცვი (ისრაელი); რედაქტორი და გამომცემელი, არტურ რუბინშტეინის საერთაშორისო მუსიკალური ფონდის დამფუძნებელი - ვიციტ გრონოვალსკი (პოლონეთი). სამწუხაროდ, წელს ვერ ჩამოვიდა ნიუ-პორტის ფესტივალის დირექტორი, თბილისის I საპატიო მოქალაქე, ქართველების დიდი მეგობარი მარკ მალკოვიჩ III (აშშ), რომელიც სხვადასხვა სტატუსით თბილისის ყველა კონკურსს ესწრებოდა. მისი ცნობილი ფრაზა მნიჭიერება თქვენთან გამონაკლისი არ არის, ნიჭიერება ქართველთა ხვედრია", დღესაც სიამაყით აღავსებთ ქართველ მუსიკოსებს.

რასაცა გაცემ მენია, რაც არა დაკარგულია

ნებისმიერი ტრადიციის გაგრძელებას ახალი ნიჭი და ძალები სჭირდება; ნიჭის ხელშეწყობა კი დიდი ხელშეწყობაა და მრავალმხრივ მიდგომას საჭიროებს.

ჩამოსულ მუსიკოსთა მიერ კონსერვატორიის სტუდენტებთან პიანისტთა თბილისის საერთაშორისო კონკურსის ფორმატის ფარგლებში მასტერკლასების ჩატარება, უკვე ტრადიციად იქცა. გავრცობას არ მოითხოვს აზრი იმის შესახებ, თუ რა დიდი წვლილი შეტანა შეუძლიათ მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყნებში მოღვაწე სახელგანთქმული პიანისტების ღია გაკვეთილებს პიანისტი პიანისტების დანიტერესებული ახალგაზრდა მუსიკოსების და პედაგოგებისათვის. წინა კონკურსების დროს ჩატარებული ელისო ვირსალაძის, დიმიტრი ბაშკიროვის, დიმიტრი ალექსევისა და ოლეგ მაიზენბერგის, გიუნტერ შოლერის და სხვა სახელოვან მუსიკოსთა მასტერკლასები დაუწყებარ მოგონებად დარჩა.

გარდა საკუთრივ კონკურსანტებისადმი ცხოველი ინტერესისა, ბუ-

ნებრივია ის ინტერესიც, რომელიც წლებიდან საერთაშორისო კონკურსის პროგრამით დაგეგმილი მასტერკლასების მიმართ იქნება. ქვემარტივი პროფესიონალების მასტერკლასებს ხომ შეეცნებით ღირებულებასთან ერთად, ემოციური ტკბობის ბედნიერი განცდა მოსდევს; 8 ოქტომბერს კონსერვატორიის მცირე დარბაზში ფიურცის წევრები - სერჯიო პერტიკაროლი, ჩაიკოვსკის კონკურსის ლაურეატი სიუზან სტარი და საპატიო სტუმარი - ჟან-პოლ სევილა მასტერკლასებს ჩაუტარებენ თბილისის კონსერვატორიის სტუდენტებს.

მოგეხსენებათ, კონკურსის ჩატარება სერიოზულ ფინანსურ ხარჯებს მოითხოვს. წელს ეკონომიკური კრიზისის პირობებში მსოფლიოში ბევრი საერთაშორისო კონკურსი გადაიდო. ჩვენს დროში, I საპატიო ეკონომიკის პირობებში ჩამოყალიბებული მენტალიტეტის მქონე საზოგადოება, პირველ რიგში ელის პასუხს კითხვაზე - რას მოგვცემს კონკურსი?

იმას, რომ მუსიკა მშვიდობის დესპანია და კონკურსი ერთა კულტურათაშორის დიალოგის საუკეთესო საშუალებაა; იმას, რომ კონკურსმა, რომელიც თბილისის სახელს ატარებს და მისი სავიზიტო ბარათია, საერთაშორისო აღიარება მოიპოვა და ნიჭიერი ახალგაზრდებს, მათ შორის ქართველებს, ფართო ასპარეზზე გასვლის საშუალება მისცა; იმას, რომ კონკურსი სტიმულს და საუკეთესო პროფესიულ ძალთა მობილიზების საშუალებას იძლევა; ყოველივე ამისათვის გააქტიურდა სამთავრობო და კერძო სტრუქტურები, რამაც გასულ წლებში შესაძლებელი გახდა კონსერვატორიის ისტორიული შენობის, მისი დარბაზების, მათ შორის, I ქართულს" მიერ საუკუნოვანი ისტორიის მქონე მცირე დარბაზის რესტავრაცია, I STANWAYS ფირმის ახალი რიოალების შექმნა და სხვ.

პიანისტთა თბილისის საერთაშორისო კონკურსი გახდა სახელმწიფო და კერძო სტრუქტურების თანამშრომლობის იდეალური მოდელი, რომელმაც კიდევ ერთხელ დაგვიდასტურა თავისი ქმედითუნარიანობა. ამ საქმეში თავისი წვლილი შეიტანა კონკურსის საორგანიზაციო კომიტეტმა და საპატიო კომიტეტმაც - საქართველოში აკრედიტირებულმა უცხოეთის ქვეყნების ელჩებმა: ჯონ ტეფტმა და ჯონ ბასმა (აშშ), პატრიცია ფლორმა (გერმ.), ტომას ლუკომ (ესტონეთი), ურსულა დოროშევსკამ (პოლონეთი), ერიკ ფურნიემ (საფრანგეთი), ივან ჯესტრაბმა (ჩეხეთი), ვიტორიო სანდლემ (იტალია).

წლებიდან კონკურსის გენერალური სპონსორია - კომპანია I შაგათი"; ხოლო მხარდამჭერები არიან: აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის განათლების, კულტურისა და სპორტის სამინისტრო; სასტუმროები: I სოპალა", I სკორთიარდ მაროტი", კომპანია "Ernst & Young"-I; ალექსანდრე ჭავჭავაძის წინანდლის სახლ-მუზეუმი, I კლასიკური მუსიკის ხელშეწყობის ასოციაცია"; კორპორაცია BAGEBEY CITY GROUP-ი; კომპანია OUTDOOR.GE-ი; გაზეთი I 24 საათი"; საქართველოს საზოგადოებრივი მაუწყებლობა; საქართველოს საპატრიარქოს რადიო I სივრცე"; რადიო I მუზა"; I მიკრო სტუდია"; საქართველოს ახალგაზრდა მუსიკოს-შემსრულებელთა დახმარების ფონდი I Solo"; საქართველოს ხალხური სიმღერისა და ქვეყნის სახელმწიფო აკადემიური ანსამბლი "რუსთავი"; ანსამბლი I მასიანი"; I სინოდარ გაზუნის სახელობის პიანისტთა ეროვნული კონკურსი"; საქართველოს ეროვნული მუსიკალური ცენტრი; თბილისის ზ. ფალიაშვილის სახ. თეატრისა და ბალეტის სახელმწიფო თეატრი და კერძო პირები.

ნებისმიერი კონკურსის I მიმზიდველობა" და პრესტიჟულობა განისაზღვრება არა მარტო მონაწილეთა

და ფიურცის წევრთა მაღალი დონით, არამედ საპრემიო ფონდით, სპეციალური პრიზებით და ანგაჟემენტებით. გამარჯვებულთათვის თბილისის კონკურსს საკმაოდ სოლიდური საპრემიო ფონდი, სპეციალური ჯილდოები და ნაირგვარი საკონცერტო ანგაჟემენტები აქვს დაწესებული.

პიანისტთა თბილისის პირველი საერთაშორისო კონკურსის პირობების თანახმად ოთხ ტურზე გათვლილი მრავალფეროვანი პროგრამები მიზნად ისახავს მაქსიმალურად გამოავლინოს შემსრულებელთა შემოქმედებითი შესაძლებლობები; ის მოიცავს რეპერტუარს ბაროკოს ეპოქიდან დაწყებული თანამედროვე მუსიკით დამთავრებული, რაც საკონკურსო ნაწარმოებების შერჩევისას მაქსიმალურ თავისუფლებას იძლევა და შეესაბამება თანამედროვე პრესტიჟული კონკურსების მოთხოვნებს. სხვა მრავალ სპეცპრიზთან ერთად, I ტურში გათვალისწინებულია ჯილდო სახელმწიფო ქართული ნაწარმოების - ამჯერად, ნოდარ გაბუნის იმპროვიზაციისა და ტოკატის საუკეთესო შესრულებისათვის, ქართველი და უცხოელი პიანისტებისათვის ცალცალკე.

I ოქტომბერს კონსერვატორიის დიდ დარბაზში კონკურსი საზეიმოდ გახსნა კონკურსის გენერალურმა დირექტორმა მანანა დოიჯაშვილმა; სცენაზე ერთად ისხდნენ კონკურსანტები და მათი მსაჯულები, ორგანიზატორები და სტუმრები. საზეიმო ცერემონიაში მონაწილეობა მიიღეს თბილისის ვიცე-მერმა ზ-მა მამუკა ხველიანი, მუსიკალური ხელოვნების დიდმა ქომამმა, ქვეყნის პირველმა ლედიმ ქ-მა სანდრა რულოვსმა, საფრანგეთის ელჩმა ზ-მა ერიკ ფურნიემ, ესტონეთის ელჩმა ზ-მა ტომას ლუკომ, ფიურცის წარმომადგენელმა ზ-მა სერჯიო პერტიკაროლიმ; იყო მისალმებები, კეთილი სურვილები და მადლიერების სიტყვები. ეს ყველაფერი უკვე ტრადიციულია ამ კონკურსისთვის. ტრადიციულია ისიც, რომ კონკურსანტებთან ერთად ამ საღამოს ჰყავდა მთავარი მოქმედი პირი - მანანა დოიჯაშვილი, რომლის გარეშე ვერ შედგებოდა ეს ზეიმი და რომელმაც შეუძლებელი შეძლო; ერთ-ერთმა სტუმარმა, უორენ ტომსონმა მას ხატოვნად მეროვნული განძიც" კი უწოდა.

სიმბოლური იყო კონკურსის საზეიმო გახსნის საკონცერტო ნაწილიც. მასში სოლო პროგრამით წარსდგა კონკურსის ფიურცის წევრი - ბრწყინვალე პიანისტი ალექსანდრე კორსანტია. ესეც ამ კონკურსის ტრადიციად იქცა, როდესაც ფიურცის წევრები თავისი ხელოვნებით გახსნის ცერემონიაზე I სონს" აძლევენ კონკურსის მონაწილეებს. ამჯერად, I მასტერკლასი" კორსანტიამ ჩაატარა. მან აჩვენა მაგალითი იმისა, თუ როგორ უნდა იყოს უმაღლესი რანგის ხელოვნება; მის მიერ შესრულებული რახმანინოვის ვარიაციები შოპენის თემაზე, თხზ. 22 და ბისზე საოცარი სინატიფით აუღერებული შოპენის პრელუდი და ვალსი, ამის შესანიშნავი მაგალითი იყო.

დღეს იყო დღესასწაული. ხვალ კი კონკურსი ჩვეული რიტმით შეუდგება მუშაობას; 2 ოქტომბერს პიანისტთა თბილისის IV საერთაშორისო კონკურსის I მუსიკალური, I ტურის მოსმენები იწყება.

იქნება სიხარული და გულსტკეპნაც, მოგებაც და წაგებაც-კონკურსი ხომ თავად ცხოვრების მოდელია. მონაწილე ამისათვის ფსიქოლოგიურად უნდა იყოს მზად, თუნდაც იმიტომ, რომ კონკურსი არ არის მუსიკოსის შემოქმედების შეფასების გადამწყვეტი ფორმა. მთავარი შექმნილი გამოცდილებაა, რომელიც მუსიკოსს შემდგომი წინსვლის სტიმულს მისცემს და ძიებების ახალ გზაზე გაიყვანს.

ერთი წიგნის ისტორია

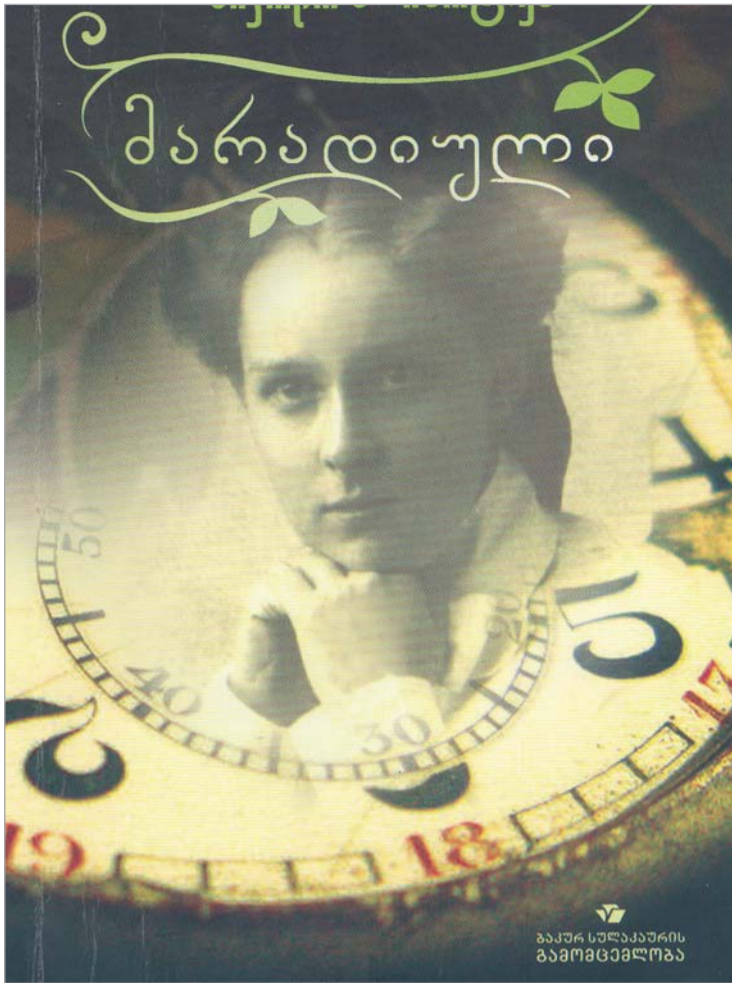
ნიკოლოზ ჩხოტუას მშარადიული 60 წლის შემდეგ ქართულად გამოიცა

ნა ვაჟა

...ბარონესა პარიზის კაფე მდე ლა კოლომბოსი ღია ვერანდაზე ავიდა, ერთი ჭიქა რძიანი ყავა და სრული სიმშვიდე შეუკვებია, რამდენიმე წუთის წინ სასაფლაოზე გადმოცემული ქალაქის შეკვრა გახსნა, შეყვითლებული ფურცლები ამოალაგა, ხელნაწერ სწრიქონებს თვალი გადაავლო და პირველ გვერდზე გამოყვანილი ხელით დაწერილი ერთადერთი სიტყვა მშარადიულად ამოკითხა. შემდეგ მეორე გვერდს დააკვირდა, სადაც მარჯვენა კუთხეში მიწერილი ფრაზა დახვდა: მას, ვინც ერთხელ დააკარგე, რათა სამუდამოდ მეპოვამ. ეს ფრაზა სრულიად საკმარისი აღმოჩნდა, რომ მოხუცი ქალბატონი მრავალი წლის წინანდელ ისტორიას კიდევ ერთხელ დაბრუნებოდა. მასთან ერთად დროში ახლა უკვე ქართველი მკითხველიც იმოგზაურებს - ჩვენთვის პრაქტიკულად უცნობი ავტორის, ნიკოლოზ ჩხოტუას ერთადერთი დასრულებული ნაწარმოები მშარადიულად მის მშობლიურ ენაზე გამოიცა.

რამდენიმე წლის წინ ქართველმა მკითხველმა კიდევ ერთი ათეულობით წლების წინ დაწერილი და ასევე უცნობი ნაწარმოები, ყურბან საიდის წალი და ნინომ გაიცნო. აზერბაიჯანელი და ქართველი გოგონას სასიყვარულო ისტორია, რომელმაც შემდგომში მკითხველში პოპულარობა მოიპოვა, თავის დროზე საქართველოში მცხოვრებმა ინგლისელმა ლიტერატორმა პიტერ ნეისმიტმა აღმოაჩინა. მისი აღმოჩენა ნიკოლოზ ჩხოტუას მშარადიულიც. 1949 წელს გამოცემულ წიგნს მან ლონდონის ქემდენ თაუნის ერთ-ერთ ბუკინისტურ მაღაზიაში მიავლო და როგორც თავადვე იხსენებს, ამ აღმოჩენით გაოცებული და აღფრთოვანებული იყო - ქართველი ავტორების ნაწარმოებების ინგლისური ვერსიების, მით უმეტეს, ამავე ენაზე დაწერილის აღმოჩენა ხომ პრაქტიკულად შეუძლებელია. პიტერ ნეისმიტმა წიგნი შეიძინა და საქართველოში ჩამოიტანა, რამდენიმე დღის წინ კი მშარადიულად კიდევ ერთხელ გამოიცა. ამჯერად ორიგინალი, ანუ ინგლისური ვერსიის გარდა ნაწარმოების ქართული ვარიანტიც გამოსცეს, თარგმანის ავტორები კი ირაკლი თოფურია და კახა ჯამბურია არიან.

მშარადიული სასიყვარულო რომანია. მისი მოქმედების ძირითადი ხაზი 1897-1899 წლებში ვითარდება და ორი ახალგაზრდას, შოთა იბერელოსა და ტაია რურიკოვას რომანტიკულ ურთიერთ-

ბას ასახავს. მათ შეხვედრას ავტორი თითქოს ბავშვური გულუბრყვილობითა და გულწრფელობით აღწერს. გულწრფელია მკითხველთანაც, რომელსაც უბრალოდ მოუთხრობს: მშემიყვარდა თბილისში, 1897 წელს, გვიანი აგვისტოს ერთ მშვენიერ დღეს, რომელიც სხვა დღეებისგან არაფრით გამოირჩეოდა. ტაია მიყვარდა მაშინაც, როდესაც დედამიწას ჯერ კიდევ არ ჰქონდა ფორმა და სავსებით უკაცრიელი, უკუნეთ სიბნელეში ბრუნავდა. და მაშინაც მეყვარება, როდესაც დედამიწა იქცევა უწყლო და უჰაერო ბურთად, რომელიც უაზროდ იტრიალებს ბნელ და მკვდარ უსასრულობაში.

როგორც ნიკოლოზ ჩხოტუას ბიოგრაფიიდან ირკვევა, მას სხვა ნაწარმოებების დაწერის მცდელობაც ჰქონია, თუმცა მხოლოდ მეუღლისადმი მიძღვნილი მშარადიულიმ დასრულება შეძლო. შესაძლოა სწორედ მწერლის გამოუცდელობის გამო ნაწარმოები მარტივი, ძალიან უშუალო ენითა დაწერილი. თუმცა ამ უშუალობის მიღმა ნიკოლოზ ჩხოტუას არა მხოლოდ ქალისადმი, არამედ მონატრებული სამშობლოსადმი დიდი სიყვარულის ამოკითხვა შეიძ-

ლება. იგი მთელი არსებით აღწერს საქართველოს ბუნების სილამაზეს, კავკასიონის მთების დიდებულებას, ზღვისპირა პეიზაჟებსა და ლანდშაფტის სხვა თავისებურებებს. ნაწარმოებში რამდენჯერმე უსვამს ხაზს თავის წარმომავლობას, საკუთარ ქართველობას და ამით დაუფარავ სიამაყეს.

ნიკოლოზ ჩხოტუამ კარგად იცოდა, რომ მშარადიულს ინგლისურენოვანი მკითხველისთვის წერდა, ვისთვისაც საქართველო პრაქტიკულად უცნობ ქვეყანას, უცხო კულტურას წარმოადგენდა. სწორედ ამიტომ ნაწარმოებს ერთგვარი გზამკვლევის ფუნქციაც შესძინა. ბუნების აღწერის გარდა, იგი არც საქართველოს ისტორიის ცალკეული ეპიზოდების თხრობას იზარებს, ყველა თბილისის დაარსების ლეგენდას, იხსენებს ქალაქის ყველა დამპყრობელსა და ამაოხრებელს, ქალაქისას, რომელიც მშარადიული დედაქალაქად და კულტურულ ცენტრად რჩებოდა მეცხრამეტე საუკუნის დასაწყისამდე, სანამ რუსეთის მეფეები საბოლოოდ არ დაეპატრონენ ამ პატარა ქრისტიანულ ქვეყანას, იმ დროს სისხლისგან რომ იცლებოდა ისლამური ქვეყნების შემოტევე-

ბისგან. ავტორი ქართულ ადათ-წესებსაც აღწერს და განმარტავს სიტყვა მგამარჯობის მნიშვნელობას, ვაჟების აღზრდის ტრადიციას: მროგორც კი ბიჭი ისე წამოიზრდება, რომ თოფის ტარებას შეძლებს, მისი განვრთნა იწყება: აძლევს სამტყვიას და უშვებენ ტყეში. თუ დაბრუნდა სამი მოკლეული ნადირით, ის უკვე კაცია და ყანით ღვინოს მიათმევენ... განსაკუთრებულ დამოკიდებულებას ავლენს შოთა რუსთაველის მიმართ, ხშირად მოჰყავს ციტატები მწვეფხისტყაოს-ნიდან და ხაზს უსვამს მის გენიალობას.

საინტერესოა თავად ნიკოლოზ ჩხოტუას ბიოგრაფია, რაც მშარადიულშიც იკითხება. იგი შალვა ჭყონიასა და თავადიშვილ პელაგია ჩხოტუას ვაჟი გახლდათ (მწერალი მოგვიანებით დედის გვარზე გადავიდა). 1921 წელს, 16 წლის ასაკში სხვა ქართველი თავადიშვილების მსგავსად ევროპაში გაემგზავრა. განათლება პარიზსა და ბერლინში მიიღო, თუმცა ჯანმრთელობის გაუარესების გამო იძულებული გახდა, მრავალი წელი შვეიცარიის ალპებში გაეტარებინა. 30-იანი წლების დასაწყისში საცხოვრებლად ინგლისში გადავიდა, სადაც ინგლისური ენა შეისწავლა, 1933 წელს კი ამერიკაში გაემგზავრა. მომავალი მეუღლე, კეროლ მარმონი, მარმონების საავტომობილო კომპანიის დამაარსებლის ქალიშვილი, ჰოლივუდში გაიცნო და მალევე დაქორწინდა. იგი წლების განმავლობაში დიპლომატიურ სამსახურში იყო. მალტის ორდენის სრულუფლებიანი ელჩი გახლდათ კოსტარიკაში, ჩილეში, პერუსა და ესპანეთში, სადაც თავადვე აარსებდა საელჩოებს.

ნიკოლოზ ჩხოტუა 1984 წელს ლონდონში გარდაიცვალა. სიკვდილის წინ კი ექვს შვილს ერთადერთი სურვილის შესრულება სთხოვა - მისი გული საქართველოში დაემარხათ. ვინაიდან საქართველოში ჯერ კიდევ საბჭოთა პერიოდი იყო, ცხადია ემიგრანტის თუნდაც სხეულის ნაწილის ფერფლის ჩამოტანა, პრაქტიკულად შეუძლებელი იყო. მამის ანდერძის შესრულება შეიძლება მხოლოდ მისი გარდაცვალებიდან ოთხი წლის შემდეგ შეძლებს - 1988 წლის მაისში ნიკოლოზ ჩხოტუას გულის ფერფლი თბილისის წმინდა პანტელეიმონის სახელობის ეკლესიასთან მდებარე სასაფლაოზე ჩუმად დაკრძალეს. ასე აუსრულდა უკანასკნელი ოცნება სამშობლოსგან შორს, მაგრამ მინც მასთან ასე ახლოს მყოფ, დღემდე ყველათვის უცნობ ნიკოლოზ ჩხოტუას.

21-ის საუკეთესოები

კრიტიკოსებისა და მკითხველის გემოვნება განსხვავებულია

ამერიკულმა ლიტერატურულმა ჟურნალმა The Millions რამდენიმე დღის წინ 21-ე საუკუნის საუკეთესო წიგნების ორი რეიტინგი გამოაქვეყნა. ერთი ლიტერატურის კრიტიკოსებისა და თავად გამოცემის ექსპერტების მიერა შედგენილი, მეორე - მკითხველის გემოვნებას ეყრდნობა, რომელიც ხმას Facebook-ის მეშვეობით აძლევდა. აღმოჩნდა, რომ ლიტერატურის მცოდნეთა და ლიტერატურის მოყვარულთა გემოვნება რადიკალურად განსხვავდება.

კრიტიკოსთა რეიტინგის ოცეულს ამერიკელი მწერლის, ჯონათან ფრანზენის "კორექტივები" ლიდერობს. ეს არის 2001 წელს გამოცემული რომანი, რომელიც საშუალო ფენის ოჯახის ცხოვრებას აღ-

წერს. მთავარი ხაზი კი კოლ-ქმარისა და მათი სამი აყვანილი შვილის ურთიერთობაზე გადის. ოჯახს ათასწლეულის მიჯნაზე ვეცნობით, სწორედ მაშინ, როდესაც მსოფლიო მეორედ მოსვლის მოლოდინში იყო. რომანმა ავტორს გამოსვლისთანავე დიდი წარმატება მოუტანა და იგი მაშინვე ამერიკის თანამედროვე მწერალთა მონწილე რიგებში აღმოჩნდა. წიგნმა იმავე წელს მოიპოვა ამერიკის ეროვნული პრემია, ხოლო რამდენიმე ლიტერატურულმა გამოცემამ მას 21-ე საუკუნის პირველი უდიდესი რომანი უწოდა. აქვე გეტყვი, რომ 2011 წელს ფრანზენის აღნიშნული რომანის მიხედვით გადაღებული ფილმის გამოსვლა იგეგმება. მისი რეჟისორია რობერტ ზემეკისი.

აღსანიშნავია, რომ მკითხველის რეიტინგში "კორექტივებმა" მხოლოდ მეორე ადგილი დაიკავა, სამაგიეროდ უმაღლეს პოზიციაზე ჯუნი დიასის ძალიან სევდიანი "ოსკარ უაოს ხანმოკლე საოცარი ცხოვრება" განთესეს (ექსპერტთა სიაში მხოლოდ მე-11 ადგილი). ეს არის 2007 წელს გამოცემული ნახევრად ავტობიოგრაფიული რომანი, რომელიც მსუქანი და უბედური ბავშვის ცხოვრებას აღწერს. ნიუ ჯერსიში მცხოვრები ოსკარი სწორედ იმ ასაკშია, როდესაც ყველაზე მეტად სჭირდება საკუთარი ინდივიდუალობის დამტკიცება, პიროვნების წარმოჩენა. წიგნი ერთგვარი "სან-გლოში" ენაზეა დაწერილი, რაც ინგლისურისა და ესპანურის სინთეზს წარმოადგენს და თანამედროვე ამე-

რიკულ ლიტერატურასა და მკითხველში მეტად პოპულარულია. შესაძლოა რომანის მასობრივი მკითხველის ამგვარი სიყვარულიც სწორედ ენობრივი თავისებურებითა გამოწვეული.

ცხადია გამოკითხვაში იყო წიგნები, რომლებიც თითქმის ერთნაირად შეაფასეს კრიტიკოსებმა და მკითხველმაც: დევიდ მიტჩელის "ღრუბლიანი ატლასი", რობერტო ბოლანოს "2666" და კორმაკ მაკარტის "გზა". ასევე რეიტინგში მოხვდა ჰარუკი მურაკამის "კაფე პლაჟზე", ზედი სმიტის "თეთრი კბილები" და ხალედ ჰოსეინის "ქარს დადევნებული" (ამ უკანასკნელის მიხედვით გადაღებული ამავე სახელწოდების ფილმი 2007 წელს გამოვიდა).

თბილისის საერთაშორისო თეატრალური ფესტივალი

26 სექტემბერი - 18 ოქტომბერი, 2009

საერთაშორისო პროგრამა

5 ოქტომბერი, ორშაბათი
მნილაბი - ბაქოს პანტომიმის სახელმწიფო დრამატული თეატრი, აზერბაიჯანი
 რეჟისორი ბახტიარ ხანიზადე
 დასაწყისი: 20:00
 კოტე მარჯანიშვილის სახელობის სახელმწიფო დრამატული თეატრი

6, 7 ოქტომბერი
სამშაბათი/ოთხშაბათი

So, So (ისე რა...)
 COMPAGNIE DES LOUPS. COPRODUCTEURS: EUROKAZ FESTIVAL and LA COMMUNAUTE INAVOUABLE
 Production Franco - Croatian
 საფრანგეთი, ხორვატია (ქართული და ინგლისური სუბტიტრებით)
 რეჟისორი ბრანკო ბრეზოვეჩი
 დასაწყისი: 20:00
 სასტუმრო Tbilisi Mariott

8, 9 ოქტომბერი
ხუთშაბათი/პარასკევი
შიგემუნდის ოინები Company Philippe Genty,
 საფრანგეთი (ქართული და ინგლისური სუბტიტრებით)
 რეჟისორი ფილიპ ჟანტი
 დასაწყისი: 20:00
 ალექსანდრე გრიბოედოვის სახელობის სახელმწიფო დრამატული რუსული თეატრი, მცირე სცენა

12 ოქტომბერი, ორშაბათი
შეტეროფილი Weimer Theatre,
 შვედეთი (ქართული და ინგლისური სუბტიტრებით)
 რეჟისორი კრისტინა ოზონიდიისი
 სასტუმრო RADISSON SAS IVERIA

13 ოქტომბერი სამშაბათი
 უილიამ შექსპირის "ჰამლეტი"-ს მიხედვით ...და ნამდვილი ციხე
 ერევნის მოზარდმაყურებელთა სახელმწიფო თეატრი,
 სომხეთი (ქართული სუბტიტრებით)
 რეჟისორი აკოფ კახანიანი
 დასაწყისი: 19:45
 შოთა რუსთაველის სახელობის სახელმწიფო დრამატული თეატრი, მცირე სცენა

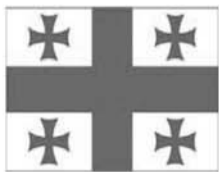
13, 14, 15 ოქტომბერი
სამშაბათი/ოთხშაბათი/ხუთშაბათი
 ნიკოლოზ გოგოლი
შინელი - Gecko Company, დიდი ბრიტანეთი
 რეჟისორი ამიტ ლაპავი
 დასაწყისი: 20:00
 კოტე მარჯანიშვილის სახელობის სახელმწიფო დრამატული თეატრი

15 ოქტომბერი ხუთშაბათი
ღია წრე - Theatre laboratory
 OPEN CIRCLE, ლიტვა
 რეჟისორი აიდას გინიოტისი
 დასაწყისი: 20:00
 თავისუფალი თეატრი

15 ოქტომბერი, ხუთშაბათი
 გეორგ ბიუჰნერი
ვოიციკი Sadari Movement Laboratory,
 კორეა (ქართული და ინგლისური სუბტიტრებით)
 რეჟისორი დო-ვან იმი
 დასაწყისი: 19:45
 შოთა რუსთაველის სახელობის სახელმწიფო დრამატული თეატრი, დიდი სცენა

15 ოქტომბერი, ხუთშაბათი
PALLAE WOMANHOOD STORY
 JEONG-HO NAM & KNUA CHOREOGRAPHY TROOP, კორეა
 ქორეოგრაფი ნამ ჯოუნგ-პო
 დასაწყისი: 18:00
 შოთა რუსთაველის სახელობის სახელმწიფო დრამატული თეატრი

18 ოქტომბერი, კვირა
INFINITA - Company Family Floze, გერმანია
 დადგმა: ჰაიო შულერი, მაიკლ ვოგელი
 დასაწყისი 20:00
 სამეფო უზნის თეატრი

ტენდერი ცხადდება სხვადასხვა ნივთების შეძენაზე და ემსახურება მიახლოებით 700 შემოსავლების გენერირების პროექტის განხორციელებას ზუგდიდსა და გორის რეგიონში მცხოვრები იძულებით გადაადგილებული პირებისათვის.

[Ref: TF/PU/GEO/HCR/09022/TE0405/002]

საერთაშორისო ჰუმანიტარული არასამთავრობო ორგანიზაცია პრემიერ ურჯენსი, რომელიც მოქმედებს საფრანგეთის კანონმდებლობით და ფინანსდება გაეროს ლტოლვილთა უმაღლესი კომისარიატის მიერ (UNHCR), იწვევს მოტივირებულ რეგისტრირებულ კომპანიებს მიიღონ მონაწილეობა ტენდერში და მოგვაწოდონ თავიანთი წინადადებები ქვემოთ ჩამოთვლილი დარგებისათვის განკუთვნილი ნივთების მოწოდებაზე.

- ✓ სკები სრული ფუტკრის ოჯახებით - გორის რეგიონი (ლოტი 1)
✓ ელექტრო ხელსაწყოები (ლოტი 2): კუთხის სათლელები ("ზალგარკები"), ელექტრო ბურღები, ელექტრო ხელის ხერხები ("ლობზიკები"), ელექტრო ფრეზები, ელექტრო ბურღი პერფორატორები და ა.შ.
✓ ბენზინის ჯაჭვური ხერხები (ლოტი 3)
✓ შედუღების ხელსაწყოები (ლოტი 4): ელექტრო შედუღების აპარატები, ელექტრო შედუღების აპარატები ("კემპი"), არგონის შედუღების აპარატები.
✓ ჰაერის კომპრესორები (ლოტი 5)
✓ ავტო-მომსახურების მოწყობილობები (ლოტი 6): საბურავის დასაშლელი აპარატები, საბურავის ბალანსირების აპარატები, ჰიდრაულიკური ამწეები, საბურავის დასაკვრებელი პრესები და ა.შ.
✓ ავტო-სამრეცხავის მოწყობილობები (ლოტი 7): მაღალი წნევის წყლის აპარატები, მტვერსასრუტები.
✓ მაცივრები (ლოტი 8)
✓ ვერტიკალური მინიანი მაცივრები ("წვენების") (ლოტი 9)

- ✓ დახლმაცივრები (ლოტი 10)
✓ ჰორიზონტალური მინიანი მაცივრები ("სანაყინე") (ლოტი 11)
✓ ელექტრონული ტექნიკა (ლოტი 12): კომპიუტერები, ფოტო კამერები, პრინტერები, კომპიუტერის აპარატები და ა.შ.
✓ სამკერვალო მოწყობილობები (ლოტი 13): საკერავი მანქანები, საკერავი მანქანები "ავერლოკები", საქსოვი მანქანები და ა.შ.
✓ სადალაქო მოწყობილობები (ლოტი 14): სავარძლიანი თმის დასაბანი ნიჟარები, მაკრატლები, თმის ელექტრო საპარსები, თმის გასასწორებელი უთოები, თმის დასახვევი უთოები, სავარცხლები და ჯაგრისები, თმის საშრობი ფენები და ა.შ.
✓ სადურგლო / ავეჯის წარმოება (ლოტი 15): მაღაზიის დახლები, თაროები, მაგიდები, კომპიუტერის მაგიდები და ა.შ.

დაინტერესებულ - ლიცენზირებულ კომპანიებს შეუძლიათ მიიღონ სათანადო დაწვრილებითი ინფორმაცია და ინსტრუქციები მხოლოდ 2009 წლის 05 ოქტომბერს, ორშაბათს და 06 ოქტომბერს, სამშაბათს, 09:00-დან 18:00 საათამდე

-პრემიერ ურჯენსის თბილისის ოფისში : ზანდუკელის ქ. № 5, ტელ.: (822) 98 24 56. საკონტაქტო პირი - ნელი დათუაშვილი
-პრემიერ ურჯენსის გორის ოფისში: ბესარიონ ჯულაშვილის ქ № 4, ტელ.: (8270) 7 96 25. საკონტაქტო პირი: დავით კურტანიძე
-პრემიერ ურჯენსის ზუგდიდის ოფისში: გამსახურდიას ქ № 197, ტელ: (812 315) 5 42 20. საკონტაქტო პირი: ბიძინა ქარაჯა

პროექტი

საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო აცხადებს ტენდერს საქონლის შესყიდვაზე და იწვევს ტენდერში მონაწილეობის მისაღებად ყველა დაინტერესებულ პირს დაფინანსების წყარო - სახელმწიფო ბიუჯეტი შესყიდვის ობიექტი - პროგრამული ლიცენზიები (ინსტალაციით)

1. საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო (მის: ქ. თბილისი, გორგასლის ქ. №16) „სახელმწიფო შესყიდვების შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად, აცხადებს ტენდერს პროგრამული ლიცენზიების (ინსტალაციით) შესყიდვაზე.

შესყიდვის ობიექტი:

Table with 4 columns: Lot No, Description of goods, Unit, Quantity. Includes items like VMware vSphere 4 Enterprise for 1 processor, Gold Support/Subscription for VMware vSphere Enterprise, etc.

- 2. ტენდერში მონაწილეობის მიღება შეუძლია ყველა ფიზიკურ და იურიდიულ პირს.
3. პროგრამული ლიცენზიების (ინსტალაციით) მიწოდება უნდა განხორციელდეს სახელმწიფო შესყიდვების შესახებ ხელშეკრულების ძალაში შესვლის დღიდან არაუგვიანეს 30 (ოცდაათი) დღის განმავლობაში. მიწოდება უნდა განხორციელდეს ქ. თბილისში, გორგასლის ქუჩა №16-ში.
4. პრეტენდენტმა ქართულ ენაზე შედგენილი სატენდერო წინადადება და საკვალიფიკაციო მონაცემები უნდა წარმოადგინოს ერთ დახურულ კონვერტში 2009 წლის 27 ოქტომბერს 09:00 საათიდან 15:00 საათამდე მე-17 პუნქტში მითითებულ მისამართზე.
5. საკვალიფიკაციო მონაცემები უნდა შეიცავდეს შემდეგ ცნობებსა და ინფორმაციას:

5.1 იურიდიული პირებისათვის:

- ა) ცნობა საგადასახადო ორგანოდან, რომ მის მიმართ არ ხორციელდება რეორგანიზაცია ან ლიკვიდაცია;
ბ) ცნობა შესაბამისად თბილისის ან ქუთაისის საქალაქო სასამართლოდან, გადახდისუნარობის საქმის წარმოების შესახებ;
გ) ამონაწერი სამეწარმეო რეესტრიდან.
5.2 ფიზიკური პირებისათვის:
ა) ცნობა სასამართლოდან პირის ქმედუნარიანობის შესახებ;
ბ) ცნობა სასამართლოდან, რომ მის მიმართ არ მიმდინარეობს გაკოტრების საქმის წარმოება.
5.3 როგორც ფიზიკური, ასევე იურიდიული პირებისათვის:
ა) სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტოს წერილი, რომ პრეტენდენტი არ არის რეგისტრირებული შესყიდვებში მონაწილე არაკეთილსინდისიერ პირთა რეესტრში;
ბ) ცნობა საგადასახადო ორგანოდან ბიუჯეტის წინაშე დაავალიანების არარსებობის შესახებ;
გ) ცნობა საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოდან, საჯაროსამართლებრივი შეზღუდვის არ არსებობის შესახებ.

- 6. სატენდერო წინადადების უზრუნველყოფის მიზნით გამოიყენება სატენდერო წინადადების უზრუნველყოფის 1%-იანი საბანკო გარანტია (გარანტიის მოქმედების ვადა 30 დღით უნდა აღემატებოდეს სატენდერო წინადადების მოქმედების ვადას).
7. სატენდერო წინადადება შეფასდება შემდეგი კრიტერიუმების მიხედვით:

Table with 3 columns: No, Description of criteria, Priority score. Includes criteria like 'სატენდერო წინადადების ღირებულება' with score 0.50, 'საგარანტიო პირობები' with score 0.35, etc.

- 8. სატენდერო წინადადებები არ ჩაითვლება მისაღებად და არ დაიშვება შეფასებაზე თუ პრეტენდენტი მე-4 პუნქტში დადგენილ ვადებში არ წარმოადგინს სატენდერო განცხადების მე-5 პუნქტში მოთხოვნილ ყველა ცნობასა და ინფორმაციას, თუ რომელიმე მათგანი ყალბი აღმოჩნდება ან ვერ დააკმაყოფილებს სატენდერო დოკუმენტაციით მოთხოვნილ პირობებს, აგრეთვე იმ შემთხვევაში, თუ სატენდერო წინადადებაში გათვალისწინებული არ იქნება შეფასებისათვის აუცილებელი ინფორმაცია მე-7 პუნქტში განსაზღვრული კრიტერიუმების მიხედვით.
9. თუ წინადადებაზე შესყიდვის ფარგლებში, შესყიდვებში მონაწილეობის მსურველი პირის მიერ გათვალისწინებული იქნება სუბკონტრაქტორების ჩართვაც, მაშინ, სატენდერო განცხადების მე-5 პუნქტის მოთხოვნები სავალდებულო იქნება ასევე ყველა სუბკონტრაქტორისათვის.
10. ტენდერის შედეგად გამოვლინდება ერთი გამარჯვებული, რომელმაც ხელშეკრულების გაფორმების დროს, უნდა წარმოადგინოს ხელშეკრულების შესრულების უზრუნველყოფის საბანკო გარანტია ხელშეკრულების ღირებულების 3%-ის ოდენობით.
11. შერჩევის დროს შემდგომ დაზუსტებას არ ექვემდებარება მე-5 და მე-6 პუნქტებში აღნიშნული დოკუმენტები და ინფორმაცია.
12. ქართულ ენაზე შედგენილი სატენდერო დოკუმენტაციის მიღება შესყიდვებში მონაწილეობის მსურველ პირებს შეეძლება მე-16 პუნქტში აღნიშნული მისამართის გადახდის შემდეგ) 2009 წლის 05 ოქტომბრის 09:00 საათიდან 2009 წლის 26 ოქტომბრის 18:00 საათამდე, შემდეგ მისამართზე: საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო, ქ. თბილისი 0114, გორგასლის ქ. №16, მე-8 სართული ოთახი №8-9, სატენდერო კომისიის აპარატი.
13. ტენდერში მონაწილეობის მსურველ ყველა ფიზიკურ და იურიდიულ პირს შეუძლია სატენდერო მოსაკრებლის გადახდამდე შემსყიდველ ორგანიზაციაში გაეცნოს სატენდერო დოკუმენტაციას.
14. სატენდერო წინადადების გახსნა მოხდება 2009 წლის 27 ოქტომბერს 15:00 საათზე.
15. ალტერნატიული სატენდერო წინადადებები არ განიხილება.
16. სატენდერო დოკუმენტაციის მისაღებად, შესყიდვებში მონაწილეობის მსურველმა პირებმა უნდა გადაიხადოს სატენდერო მოსაკრებელი - 200 ლარის ოდენობით შემდეგ რეკვიზიტებზე:

მომღები - ხაზინის ერთიანი ანგარიში ანგ. №200122900, სახელმწიფო ხაზინა, კოდი 220101222, სახაზინო კოდი 302006000 გადახდის დანიშნულება - სატენდერო მოსაკრებელი, პროგრამული ლიცენზიები (ინსტალაციით), საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო და წარადგინოს გადახდის დამადასტურებელი საბუთი საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სატენდერო კომისიის აპარატში მე-17 პუნქტში მითითებულ მისამართზე.
17. შესყიდვებში მონაწილეობის მსურველ პირებს დამატებითი ინფორმაციის მიღება შეუძლიათ საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სატენდერო კომისიის აპარატში. ქ. თბილისი, გორგასლის ქ. №16, მე-8 სართული, ოთახი №8-9; ტელეფონი: (+99532) 261-337, 261-335; საკონტაქტო პირები: ალექსანდრე თევდორაძე, ირაკლი თადიაშვილი, ელ-ფოსტა: a.tevdoradze@mof.ge, i.tadiashvili@mof.ge.

სპორტი

ფინალში «ლელოს» «ბათუმი XV» დაუპირისპირდება

10 ოქტომბერს გაირკვევა, თუ ვინ გახდება საქართველოს ჩემპიონი რაგბში და ვინ მოიგებს მზისს თასს. შაბათს კი ცნობილი გახდა, რომ ამ პრესტიჟულ ჯილდოს ახალი მფლობელი ეყოლება. მოგეხსენებათ მლელომ ფინალში თამაშის უფლება გასულ ერთი კვირის წინ დაიბევა. შაბათს კი მცირე ფინალში ერთმანეთის პირისპირ ან უკვე მზისს თასისს ყოფილი მფლობელი მლოკომოტივიმ და მბათუმი XV დაუპირისპირდნენ.

უნდა ითქვას, რომ ფავორიტად თბილისური გუნდი მიიჩნეოდა, რომლის ხელმძღვანელობაც არა მარტო ფინალში გასვლას, არამედ მზისს თასისს მოგებას და რეგულარულ სეზონში მლელოსთან გამცდილი სამი მარცხის გამო რევანშსაც აიღებდა.

თუმცა ყველაფერი ისე, როდი ხდება, როგორც დაგეგმავ ხოლმე. ზღვისპირელებმა მშვენიერი რაგბი აჩვენეს და ბოლო წუთებზე დადებული ლელოს წყალობით თამაში ანგარიშით - 17:15 მოიგეს, რითაც ფინალისკენ მიმავალ გზაზე მწვანე შუქი აინთეს.

არადა, თამაში მლოკომოტივის უპირატესობით დაიწყო. ისიც უნდა ითქვას, რომ თბილისელებს თავიანთი ერთი წამყვანი მოთამაშე ბობა კვინიხაძე აკლდათ და მიუხედავად ამისა, პირველი ტაიმი ანგარიშით - 9:3 მოიგეს.

მეორე ტაიმის დებიუტში კი მლოკომოტივიმ ჯარიმა გამო-

ბათუმელები რამდენიმეწლიანი შესვენების შემდეგ ფინალში ითამაშებენ

იყენა და უპირატესობა 9 ქულამდე გაზარდა. ამის შემდეგ ზღვისპირელებმა სამი ზუსტად შესრულებული ჯარიმით წონასწორობის აღდგენა შეძლეს, თუმცა მატჩის მიწურულს უკვე რკინიგზელები დაწინაურდნენ ჯარიმით და ანგა-

რიში 15:12 გახდა თბილისელთა სასარგებლოდ. თითქოს თამაშის ბედი უკვე გადანყვტილი იყო, მაგრამ ბათუმელებმა ფარ-ხმალი არ დაყარეს, ბოლომდე იბრძოლეს და მათი ძალისხმევა დაფასდა კიდევ. ზღვისპირელთა ბოლო შეტევა

კიკაჩიშვილმა ლელოთი დაავივინა. მართალია ნინიძეს გარდასახვა გაუცუდდა, მაგრამ ბათუმელებმა მლოკომოტივის ბოლო შეტევა მოიგერიეს და ფინალშიც გავიდნენ, სადაც მათ უკვე მლელომ. ელოდება.

მარკოიპვილის პირველი იტალიური ტიტული

კვლავაც წარმატებით განაგრძობენ მზადებს მომავალი სეზონისთვის უცხოეთში მოთამაშე ქართველი კალათბურთელები. სულ ცოტა ხნის წინ ვიკა სანიკიძის მწვანეებში მოიგო ოთხთა ტურნირი, ახლა კი უკვე მანუჩარ მარკოიპვილის მკანტუმში შეძლო რუფუს მემორიალის მოგება, რომელშიც მკანტუსმა გარდა. მფერარამ მფარეზემ და სარმანი ჯინსიმ მონაწილეობდნენ.

ტურნირის პირველ მატჩში ქართველი კალათბურთელის კლუბმა მფერარასიმ ოვერტიიმში 92:87 სძლია, მმანუმში კი 14 ქულა მიითვალა.

ფინალში მკანტუსი მფარეზემს დაუპირისპირდა და მეტოქე ანგარიშით 97:75 დაამარცხა. ჩვენებურს არც ამჯერად შეურცხვენია თავი და საკუთარ ანგარიშზე 12 ქულა ჩაინერა.

ვიქტორ სანიკიძის მწვანეებში მორიგი საკონტროლო მატჩი მილანის მარმანი ჯინსის წინააღმდეგ ჩატარდა და 49:68 დამარცხდა, ქართველი კალათბურთელი კი 13 ქულით

გუნდის საუკეთესო ბომბარდირი გახდა.

ბოლონიელებმა 13 ქულაზე მეტის ჩაგდება ვერცერთ მეოთხედში ვერ მოახერხეს და საერთო ჯამში, მხოლოდ 49 ქულას დასჯერდნენ. სანიკიძის გარდა 10-ქულიან ზღვარს მხოლოდ დუმან ვუკჩევიჩმა გადააბიჯა.

მწვანეებში გუმინ გვიან სალამოს უნდა გაემართა გაცილებით მნიშვნელოვანი მატჩი სანიკიძე და მისი თანაგუნდელები იტალიის სუპერთასის შეხვედრებში ნიკა მეტრეველის მონტეპასკის უპირისპირდებოდნენ.

ამ დღეებში მოსკოვში გოლმელსკის ტურნირი გაიმართა, სადაც გირგი შერმადინის მხანათინაიკოსიმ ღებულობდა მონაწილეობას. სამწუხაროდ მოსკოვში სტუმრობა ქართველი ცენტრისთვის მთლად ილბიანი არ გამოდგა.

რუსულ მტრიუმფთან მატჩის პირველივე წუთებზე შერმადინს ორთაბრძოლისას ცხვირი გაუტყვეს, რის შემდეგაც, გიორგიმ, ბუნებრივია,

მოედანი დატოვა.

ათენელთა მთავარმა მწვრთნელმა ჟელკო ობრადოვიჩმა ქართველი კალათბურთელი სასტარტო ხუთეულში დააყენა, თუმცა, მალევე გიორგის სახეში მეტოქის ხელი მოხვდა და მძიმე მდგომარეობაში აღმოჩნდა.

მხანათინაიკოსის ექიმმა ტანასის კონიდისმა შერმადინი პირდაპირ მოსკოვის ერთ-ერთ საავადმყოფოში გადაიყვანა, სადაც მას რენტგენი გადაუღეს, მატჩის შემდეგ გამართულ პრეს-კონფერენციაზე კი ობრადოვიჩმა განაცხადა, რომ ქართველს ცხვირი გაუტყდა და მკურნალობას საჭიროებს.

შერმადინს უქმობა დაახლოებით 7-10 დღის განმავლობაში მოუწევს, უფრო დაზუსტებული ინფორმაცია კი, ათენელთა სამშობლოში დაბრუნების შემდეგ გახდება ცნობილი. თავად შეხვედრა მოულოდნელად დაძაბული გამოდგა და მხანათინაიკოსიმ მხოლოდ 66:62 იმარჯვა.

ფინალში კი მხოლოდ უკვე შერმადინის გარეშე ცსკა ანგა-

რიში 78:72 დაამარცხა.

ლაშა გამყრელიძემ გერმანულ მმიტელდოიჩერში საუკეთესო მატჩი ჩატარა და მის გუნდს მგოტინგენის დამარცხებაში (97:90) დაეხმარა.

მმიტელდოიჩერის მთავარმა მწვრთნელმა ბიორნ ჰარმსენმა მოედანზე მხოლოდ რვა კალათბურთელი გაიყვანა, რომელთაგან შვიდმა (!) ათი და მეტი ქულის დაგროვება შეძლო.

მატჩის ერთ-ერთი საუკეთესო მოთამაშე 23 წლის გამყრელიძე გახლდათ, რომელმაც 12 ქულას 6 შედეგიანი გადაცემა წაამატა.

ალსანიშნავია, რომ შეხვედრის ბოლო ქულები საჯარიმოს ხაზიდან სწორედ ქართველმა გამთამაშებელმა მიითვალა და გუნდს შვიდი ქულის სხვაობით მოაგებინა. 9 ოქტომბერს, გერმანული ბუნდესლიგის პირველი ტურის მატჩში, მმიტელდოიჩერში ტუეზინგენის მტაიგერსსმ ესტუმრება.

სფფ-ის სადისციპლინო კომიტეტმა ბოლნისში მომხდარი ინციდენტის გამო რუსთავის "ოლიმპი" დააჯარიმა

საქართველოს ფეხბურთის ფედერაციის (სფფ) სადისციპლინო კომიტეტმა ორი დღის წინ ბოლნისში მომხდარი ინციდენტის გამო, რომელშიც ქვემო ქართლის გუბერნატორი დავით კირკიტაძეც მონაწილეობდა, საფეხბურთო კლუბი რუსთავის ოლიმპი 5 000 ლარით დააჯარიმა.

როგორც სადისციპლინო კომიტეტის ინფორმაციაში აღნიშნული, რუსთავის ოლიმპისმა გულშემატკივრებმა 30 სექტემბერს ოლიმპი-სპარტაკის მატჩის დამთავრების შემდეგ ფიზიკური და სიტყვიერი შეურაცხყოფა მიაყენეს შეხვედრის მსაჯებს და სფფ-ს დამკვირვებელს. გადანყვტილებმა მიიღეს ასევე, რომ რუსთავის ოლიმპისმა გუნდმა მომდევნო 2 კალენდარული მატჩი საკუთარ მოედანზე (ბოლნისში) მაყურებლების გარეშე ჩაატაროს.

რუსთავის საფეხბურთო კლუბს მიეცა პირობითი დისკვალიფიკაცია მიმდინარე ჩემპიონატის დად.ყოფიანის სახ. თასის გათამაშებების დასრულებამდე.

ამავე ინფორმაციაში ნათქვამია, რომ საქართველოს ფეხბურთის ფედერაციის სადისციპლინო კომიტეტის სხდომაზე 30 სექტემბერს, ბოლნისის სტადიონზე რუსთავის ოლიმპისმა და ცხინვალის მსპარტაკისმა მატჩის დამთავრების შემდეგ მომხდარი ინციდენტი განიხილეს.

შეხვედრის მომსახურე ბრიგადის მოხსენებით ბარათების თანახმად, ს.კ. ოლიმპისმა და ს.კ. მსპარტაკისმა მატჩის დამთავრების შემდეგ, მოედანზე შეიჭრნენ ს.კ. ოლიმპისმა გულშემატკივრები, ქვემო ქართლში პრეზიდენტის რწმუნებულ დავით კირკიტაძესთან ერთად. მინდორზე შეჭრილმა გულშემატკივართა ჯგუფმა, სიტყვიერი და ფიზიკური შეურაცხყოფა მიაყენა შეხვედრის მსაჯებს, შემდეგ კი ფიზიკურად გაუსწორდნენ მატჩის დამკვირვებელს ამირან კაჭახიძეს, აღნიშნულია ინფორმაციაში.

ინტერპრესიუსი

ფილიპოვიჩი ქართველების დასახვედრად ემზადება

10 ოქტომბერს საქართველოს ნაკრები ჩერნოგორიას ესტუმრება და ამ ქვეყნის ეროვნულ ნაკრებთან გამართავს მსოფლიოს ჩემპიონატის შესარჩევი ციკლის მატჩს. ჩერნოგორელთა მწვრთნელმა, ზორა ფილიპოვიჩმა, უკვე დაასხვა იმ ფეხბურთელების ვინაობა, რომლებიც ჯერ ქართველებს დაუხვედებიან, 14 ოქტომბერს კი სტუმრად ირლანდიის ნაკრების წინააღმდეგ ითამაშებენ.

ჩერნოგორიის ფეხბურთის ფედერაციის ოფიციალური ვებ-გვერდის ცნობით, ფილიპოვიჩმა არჩევანი შემდეგ მოთამაშეებზე შეაჩერა:

მეკარები: ვუკაშინ პოლექსიჩი (მდებრეცენი, უნგრეთი), მლადენ ბოჟოვიჩი (მპარტიზანი, სერბეთი), სრდან ბლაჟიჩი (მლევალიკოსი, საბერძნეთი).

მცველები: სავო პავიჩევიჩი (მკავალა, საბერძნეთი), ესლად ზვეროტიჩი (მლუცერნი, შვეიცარია), მარკო ბაშა (მლოკომოტივი, რუსეთი), რადოსლავ ბატაკი (მანთალიასფორი, თურქეთი), მიოდრავ ჯუდოვიჩი (მსპარტაკ-ნალჩიკი, რუსეთი), მილან იოვანოვიჩი (მრაპიდი, ავსტრია), ლუკა პეჯოვიჩი (მმოგრენი), ვლადიმირ ბოჟოვიჩი (მრაპიდი, რუმინეთი).

ნახევარმცველები: ნიკოლა დრინჩიჩი, მიტარ ნოვაკოვიჩი (ორივე - მამკარი, რუსეთი), მლადენ კაშჩელანი (მკარპატი, უკრაინა), ბრანკო ბოჟოვიჩი (მრაპიდი, ავსტრია), სიმონ ვუკჩევიჩი (მსპორტინგი, პორტუგალია), მილორად პეკოვიჩი (მმინცი, გერმანია), ივან დელიჩი (მბუდუნოსტი).

თავდამსხმელები: სტევან იოვეტიჩი (მფიორენტინა, იტალია), მიროკ ვუჩინიჩი (მრომა, იტალია), დეიან დამიანოვიჩი (მსეულმი, სამხრეთ კორეა), ანდრია დელიბაშიჩი (მპერკულესი, ესპანეთი).

ჩერნოგორია-საქართველოს მატჩს თურქი არბიტრები მოემსახურებიან. მომავალი დაპირისპირების მთავარი მსაჯე სელჩუკ დერელი იქნება, რომელსაც ასისტენტობას მუსტაფა ემრე ეუსიო და ერდინქ სეზერტამი გაუწევენ. მეოთხე მსაჯად ფირათ აუდინუშია გამწესებული.

ბექემი მილანში არენდით ბრუნდება

Sky Sport Italia გაავრცელა ინფორმაცია, რომ ლოს ანჯელესის ფეხბურთელი დევიდ ბექემი იანვარში კვლავ მილანში გადავა არენდით. იყო სპეკულაციები, რომ ინგლისელ ნახევარმცველს უამრავი შეთავაზება ჰქონდა, თუმცა ამ გავლენიანმა იტალიურმა სპორტულმა არხმა გაავრცელა ცნობა, რომ შეთანხმება უკვე მიღწეულია და იანვრიდან ფეხბურთელი კვლავ მილანში ითამაშებს. ისიც ითქვა, რომ ბექემს შეეძლო გადაეხედა თავისი კონტრაქტისთვის, რომელიც ამერიკულ მხარესთან აქვს გაფორმებული, თუმცა იმის გამო, რომ როსონერის არ შეუძლია გრძელვადიანი წინადადების შეთავაზება, ამაზე ფიქრი გადაიდო.

სკაი სპორტი ასევე იმასაც იტყობინება, რომ ადრიანო გალიანი დღეს უკვე ესაუბრა ინგლისის ნაკრების მწვრთნელ ფაბიო კაპელოს. ყოფილი მილანის ტაქტიკოსი მოხარულია იმ ფაქტით, რომ ინგლისის ნაკრების ნახევარმცველი კვლავ ითამაშებს. არსებობს მოსაზრება, რომ ლეონარდო აპირებს იანვრიდანვე ჩართოს ბექემი თავის ტაქტიკაში და იგი პირლოს ადგილას დააყენოს, ხოლო ეს უკანასკნელი შემტევად წინ წაწიოს. მიუხედავად ამ ცნობებისა, არც იტალიური, არც ამერიკული მხარე არც ბექემი ამ ფაქტს არ ადასტურებენ.

ლამპარდი: კაპელოს არჩევანის მოლოდინშია

ჩელსის ნახევარმცველის, ფრენკ ლამპარდის მოსაზრებით, ინგლისის ნაკრების თავაკაც ფაბიო კაპელოს მომავალი მატჩისთვის, გუნდის თავდამსხმელებს - ემილ ჰესკისა და ჯერმეინ დეფოს - შორის არჩევანის გაკეთება გაუჭირდება. როგორც ცნობილია, 2010 წლის მსოფლიოს ჩემპიონატის შესარჩევი ციკლის მატჩში, რომელიც ოთხშაბათს შედგება, ინგლისელთა მეთექვსორვათის ეროვნული გუნდი იქნება.

შორევი ფორვარდი ჩინებულ თამაშს აჩვენებს და ინგლისის ნაკრების ძირითად შემადგენლობაში ადგილს იმსახურებს. ყველაფერი კაპელოს არჩევანზე იქნება დამოკიდებული. დარწმუნებული ვარ, ის შეცდომას არ დაუშვებს და მართებულ გადაწყვეტილებას მიიღებს. დიდი ხანია დეფოს ვიცნობ. ის მიზანსწრაფული ფეხბურთელი და ნამდვილი სნაიპერია.

ჰესკი უკვე საკმაო ხანია, რაც ეროვნულ გუნდში ასპარეზობს და სამწვრთნელო შტაბისგან ასევე იმსახურებს ნდობას. ამ ფორვარდების სათამაშო სტილი ერთმანეთისგან განსხვავდება. ვნახოთ, რომელ მათგანს მიანიჭებს კაპელო უპირატესობას, - ავრცელებს მარისტოკრატთან ნახევარმცველის კომენტარს ფიფას ოფიციალური ვებგვერდი.

სესკი "არსენალს" არ დატოვებს

იმ დღიდან, რაც სესკ ფაბრეგასმა მარსენალისში ძირითადში დაიკვივრა ადგილი, მუდმივად მიდის საუბარი იმაზე, რომ ნახევარმცველი ესპანეთში დაბრუნდება და ან მარსელისში ითამაშებს ან კი-დევი მრეალებში. ეს ჭორები სატრანსფერო პერიოდში ერთიორად ძლიერდება, თუმცა სესკი როგორც ჩანს კლუბის შეცვლას არ აპირებს.

Sky Sports-ის მიერ გავრცელებული ცნობით, ესპანელმა ნახევარმცველმა განაცხადა, რომ მშეთოფეთამ რიგებში ის თავს ბედნიერად გრძნობს.

კატალონიური გრანდისა და ესპანეთის ნაკრების ჰაბეტი, ხავი კი იმედს არ კარგავს, რომ ფაბრეგასი მარსენალს დაუბრუნდება, რომლის საფეხბურთო აკადემიის აღზრდილიცაა. როგორც ცნობილია, სესკმა 16 წლის ასაკში დატოვა მარსენალი და ლონდონს მიაშურა. მხავის მოსაზრება კლუბს ვერ შემაცვლევინებს. მარსენალისში კაპიტანი ვარ და ვფიქრობ, რომ ამ გუნდს ძალიან კარგად ვეწყობი. ამჯამად ჩემთვის ყველაზე მთავარი მშეთოფეთამ ლირსების დაცვაა. აქ თავს ძალიან კომფორტულად ვგრძნობ. ლონდონში ცხოვრება მომწონს, - ამბობს ფაბრეგასი ფაბრეგასი, რომელსაც ეჭვი არ ეპარება, რომ მისი გუნდი მიმდინარე სეზონში ინგლისის ჩემპიონის ტიტულს მოიპოვებს - მჯერა, რომ გავიმარჯვებთ. თუ გამარჯვებაზე არ ვფიქრობთ, ფეხბურთის თამაშს რაღა აზრი აქვს? ყოველი შეხვედრისთვის საბრძოლველად უნდა განვენყოთ და თამაში გავაუმჯობესოთ.

განცხადება

თბილისის 132-ე საჯარო სკოლა იჯარით

გაცემს 104,75 კვ.მ. ფართს.

მსურველები დაგვიკავშირდნენ:

67-44-87, 58-63-54

დანინაურდენე რაბიონაზი

თბილისელები "ჩააჩოჩეს"

აკინო "ოლიმპს" ამტკრადაც მოაგებინა.

ინცილ ააიოვილი

ფეხბურთში საქართველოს ეროვნული ჩემპიონატის მეორე წრის პირველი ტური, რომლის შეხვედრების ძირითადი ნაწილი გუშინ, 4 ოქტომბერს გაიმართა, ორი სპეციფიკური ნიშნით გამოირჩა. პირველი - ქართული საფეხბურთო სამყარო ამ ტურს ახალი პრეზიდენტით შეხვდა - ზვიად სიჭინავამ რიგგარეშე საპრეზიდენტო არჩევნებში დამაჯერებლად გაიმარჯვა და მომდევნო წელიწადნახევრის განმავლობაში უხელმძღვანელებს ფეხბურთის ფედერაციას. მეორე - წმინდა სპორტული მხარე: გასულ სეზონის ტრიუმფატორით ჩაინაცვლა სატურნირო ცხრილის მეოთხე ადგილზე. დამარჯვებულმა, "დინამომ" დაბალ დონეზე ჩაატარეს თამაშები და უარყოფითი, შეიძლება ითქვას, სენსაციური შედეგით დაასრულეს შეხვედრები. მართალია, არც "დინამო" და არც "ვიტ ჯორჯია" არ დამარცხებულან, მაგრამ თუნდაც ფრე ისეთ გუნდებთან, რომლებიც საპრიზო ადგილებზე ბრძოლის პრეტენზიასაც კი არ აცხადებენ, ამ გუნდებისთვის მკვეთრად უარყოფით შედეგად უნდა ჩაითვალოს.

ტური კი წინა დღით, 3 ოქტომბერს დაიწყო ვაკეში, მიხეილ მესხის სახელობის სტადიონზე, სადაც "ლოკომოტივმა" მოულოდნელად გალიდერებულ "ზესტაფონს" უმასპინძლა. ზოგადად "ზესტაფონის" ლიდერის რანგში ყოფნას ვერანაირად ვერ დავარქმევთ მოულოდნელობას - მენეჯმენტის, სამწვრთნელო შტაბის, შემადგენლობის, თამაშის ხარისხის და ყოველივე აქედან გამომდინარე, საფუძვლიანი ამბიციურობის გათვალისწინებით, ეს გუნდი სეზონიდან სეზონამდე მუდმივ პროგრესს განიც-

დის, ქართული საკლუბო ფეხბურთის ერთ-ერთ ლიდერადაც ჩამოყალიბდა და ის, რომ პირველი წრის ბოლოს სატურნირო ცხრილის კენწეროში აღმოჩნდა, გასაკვირი ნამდვილად არაა.

მოულოდნელობის ეფექტი მხოლოდ ის იყო, რომ "ზესტაფონის" გალიდერებას ხელი შეუწყო მისი კონკურენტების უაღრესად სუსტმა თამაშმა, რომლებმაც ზედ პირველი წრის ფინალში სენსაციური შედეგები გამოაცხვეს. ეს განსაკუთრებით "დინამოს" ეხება, რომელიც ჩემპიონატის გამოკვეთილ აუტსაიდერთან, "სამტრედიასთან" დამარცხდა და ამის გამო არა მხოლოდ ლიდერის პოზიცია დაკარგა, არამედ ერთბაშად სამი საფეხურით ჩაინაცვლა სატურნირო ცხრილის მეოთხე ადგილზე.

დავუბრუნდები "ლოკომოტივი" - "ზესტაფონის" მატჩს, რომელსაც ასევე ძალზე ცოტა დააკლდა სენსაციის დაფიქსირებად. გავისხენებ, რომ სწორედ ამ გუნდების ზესტაფონური დაპირისპირებით დაიწყო მიმდინარე ეროვნული ჩემპიონატი და მაშინ ზესტაფონელთა სერიოზული უპირატესობის, უამრავი საგოლე მომენტის მიუხედავად, შეხვედრა ფრედ, - 0:0 დასრულდა. ამჯერადაც მატჩი, განსაკუთრებით კი მისი პირველი ტაიმი ანალოგიური სცენარით წარიმართა. ფანტასტიურად ითამაშა "ლოკოელთა" მეკარე ქვილითაიამ, რომელმაც სულ მცირე, ოთხჯერ მაინც აშკარა გოლისგან იხსნა საკუთარი კარი. ამ რუტინულ შრომაში მას წარმატებით ეხმარებოდნენ, როგორც საკუთარი მცველები, ისე კარის ორივე ძელი. ორ ეპიზოდში სწორედ ძელმა მოიგერია სტუმართა გააფთრებული შეტევა.

შეხვედრის მეორე ნახევარიც ანალოგიური სცენარით და-

იწყო - ხარისხა, შემდეგ ძელი, ქვილითაის ბრწყინვალე თამაში და თითქოს "ლოკომოტივი" ამჯერადაც "მშრალად" შეინახა და საკუთარ კარს, რითაც "ზესტაფონს" მეორედ დატოვებდა "მშრალზე", მაგრამ გია გვეგუჩაძის გუნდის მშველელად "ლოკოელი" ონიანი მოველინა. ფინალურ სასტვენამდე არც ისე დიდი დრო იყო დარჩენილი, როცა დვალის სახიფათო დარტყმულს "ლოკომოტივის" მცველმა ბურთს თავი აკრა, მაგრამ მოგერიების ნაცვლად საკუთარი კარის ბადეში მიუჩინა ადგილი. პრინციპში, მრავლისმნახველ ქართველ ქომავს ასეთი ავტოგოლეტი დიდი ხანია აღარ გვიკვირს.

"დინამო" კი აშკარა კრიზისშია. გუშინდელი თამაშის ჩათვლით, ბოლო სამ შეხვედრაში კახი კაჭარავას გუნდმა 9 შესაძლებლიდან სულ ორი ქულა მოიპოვა. რაც მთავარია, "დინამომ" ქულეები არა კონკურენტებთან, არამედ - აუტსაიდერებთან დაკარგა ("სიონთან", "სამტრედიასთან" და "გაგრასთან"). გუშინდელ დაპირისპირებაში, რომელიც გლდანში, ამერის სტადიონზე გაიმართა, "დინამო" ძალზე ახლოს იყო ამ ნავსის გატყუვასთან, მაგრამ ბრწყინვალე შანსები ვერ გამოიყენა. სხვა ხელსაყრელ მომენტებს რომ თავი დავანებოთ, შეხვედრის მეორე ნახევარში "გაგრას" კარში მსაჯმა თერთმეტმეტრიანი საჯარიმო დარტყმა დანიშნა, მაგრამ "დინამოს" კაპიტანმა, სმალაძემ პენალტის რეალიზება ვერ მოახერხა.

"სამტრედია", როგორც ჩანს, თანდათან ავტორიტეტების რისხვად ყალიბდება. ის, რომ "დინამოს" სოლიდური ანგარიშით დამარცხება შეძლო, ყველამ სენსაციად აღიქვა. ამ მატჩიდან სულ რაღაც სამ დღეში სამტრე-

დიელებს მოქმედი ჩემპიონის დამარცხებაც შეეძლოთ, მაგრამ ვეტერინარებმა მეტად მძიმე ბრძოლაში ქულის აღება მაინც შეძლეს. "სამტრედია" ორჯერ იგებდა, ჯერ ბეკარანიძის, შემდეგ ვაშაკიძის გოლების წყალობით, მაგრამ ლომიაიმ და კვარაცხელიამ ორივეჯერ შეძლეს "სტატუს კვოს" აღდგენა.

ოთხმატჩიანი მოუგებელი სერიის შემდეგ გამარჯვება იზენიმა რუსთავის "ოლიმპსს" და მეორე პოზიციაზე გამარჯვდა. რუსთაველებმა ბოლოსში ზუგდილის "ბაიას" უმასპინძლეს და მხოლოდ ბოლო წუთებზე მოახერხეს მეტოქის წინააღმდეგობის საბოლოოდ გატყუვა. პირველი გოლი 53-ე წუთზე "ოლიმპის" ბრაზილიელმა ბომბარდირმა აკინო ანდერსონმა გაიტანა, მაგრამ ერთბურთიანი მყიფე უპირატესობა სამი ქულის გარანტიას არასდროს იძლევა. გოლი, რომელმაც ოთარ კორღალიძეს თავისუფლად ამოსუნთქვის საშუალება მისცა, 89-ე წუთზე გუნდის კაპიტანმა ბაბუნაშვილმა გაიტანა.

წაუგებელი თამაშების რიცხვი ხუთამდე აიყვანა თემურ მახარაძის "სიონმა", რომელიც ცხინვალის "სპარტაკს" გორში სტუმრობდა და ჩიკვილადის გოლით იგებდა კიდევ. თუმცა შეხვედრის მეორე ნახევარში ბოიომომ აღადგინა წინასწორება და გუნდებმა ქულეები გაიყვეს.

მე-10 ტური

ლოკომოტივი - ზესტაფონი	0:1
ოლიმპი - ბაია	2:0
სამტრედია - ვიტ ჯორჯია	2:2
გაგრა - დინამო	0:0
სპარტაკი - სიონი	1:1
ზესტაფონი - 22 ქულა, ოლიმპი - 21, ვიტ ჯორჯია - 19, დინამო - 18, სპარტაკი - 17, სამტრედია - 13, სიონი - 11, გაგრა - 9, ბაია - 4, ლოკომოტივი - 2.	

Country: Georgia
Project Id: P117860
Project Name: First East West Highway - AF
Loan Info.:

General Information				
Notice Type	Request for Expression of Interest			
Borrower Bid Reference	N/A			
Bid Description	FEASIBILITY STUDY AND BUSINESS PLAN FOR DEVELOPMENT OF SERVICE AND REST AREAS SYSTEM FOR TRANSIT HIGHWAYS AND THE BORDER CROSSINGS OF GEORGIA UNDER PUBLIC-PRIVATE-PARTNERSHIP			
Language of Notice	English			
Deadline for Application Submission Date	10/19/2009			
Local Time	17:00			
Selected category codes for product to be procured	No.	Category Code	Description	Primary
Contact Information on Advertisement				
Organization/Department	Roads Department of Georgia			
Name	Shakro Khalvashi			
Title	Head of Procurement Department			
Address	12 Al. Kazbegi Avenue, Tbilisi, 0160, Georgia			
City	Tbilisi			
Province/State				
Postal Code	0160			
Country	Georgia			
Phone	99532-370-508			
Fax	99532-313-034			
Email	info@georoad.ge			
Website				

Detailed Information for Advertisement

Georgia is applying for a loan from the World Bank towards the cost of First East West Highway Improvement Project - Additional Financing and intends to apply part of the proceeds to procure consulting service to prepare Feasibility Study and Business Plan for development of Service and Rest Areas System for Transit Highways and the Border Crossings of Georgia under Public-Private-Partnership.

Roads Department of the Ministry of Regional Development and Infrastructure of Georgia (project implementing agency) invites consulting companies to express their interest in providing the above-mentioned services. Interested companies shall provide information demonstrating that they are experienced enough to perform feasibility study and business plan, with their most relevant 5 projects, as well as CVs of the personnel, who will supposedly be involved in feasibility study process and have relevant qualification and experience in the field. Expression of Interest should not be more than 10 pages. Pages in excess of 10 may not be evaluated. Information should be presented in printed materials. Consultants may form sub-consultancy to enhance their qualifications. Company brochure may be included as an Annex, and will not be affected by the limit of 10 pages. Expression of interest should cover, but not limited to: Experience relevant to the project activities, key staff resources and qualification, corporate profile.

On the basis of the EOI a short-list will be established and consultants will be requested to submit technical and financial proposals. It is anticipated that the project will start in November 2009, and must be completed by July 2010.

A consultant will be selected in accordance with the procedures set out in the World Bank's *Guidelines: Selection and Employment of Consultants by World Bank Borrowers* (May 2004 edition), using "Quality and Cost-based Selection" method.

Interested consultants may obtain further information from Monday to Friday at the address below during office hours from 10:00AM to 5:00PM. Expressions of Interest must be delivered to the address below on or before 17:00 Hours local time on 19 October 2009.

Roads Department of Georgia
 Mr. Shakro Khalvashi
 State Procurement Division, floor IV, room 402
 12 Al. Kazbegi Avenue,
 Tbilisi, 0160, Georgia
 Tel: (995 32) 37-05-08 ext.2-15
 Fax: (995 32) 31-30-34
 E-mail: info@georoad.ge, copy to: roaddepirakli@yahoo.com
 Web: www.georoad.ge

მოთხოვნა ინტერესის გამოსახატავად საქართველო

საკონსულტაციო მომსახურება ტექნიკურ-ეკონომიკური დასაბუთებისა და ბიზნეს გეგმის მომზადება

საქართველოს საზღვრისპირა და სატრანზიტო ავტომაგისტრალების გასწვრივ მდებარე მომსახურებისა და მოსასვენებელი ადგილებისათვის

საქართველოს მთავრობამ მიიღო კრედიტი მსოფლიო ბანკიდან პირველი აღმოსავლეთ-დასავლეთ ავტომაგისტრალის გაუმჯობესების პროექტის- დამატებითი დაფინანსების ხარჯების დასაფარად და განზრახული აქვს აღნიშნული კრედიტის ნაწილი გამოიყენოს საკონსულტაციო მომსახურების შესასყიდად, კერძოდ კი სახელმწიფოსა და კერძო სექტორებს შორის თანამშრომლობის ფარგლებში საქართველოს საზღვრისპირა და სატრანზიტო ავტომაგისტრალის გასწვრივ მდებარე მომსახურებისა და მოსასვენებელი ადგილების ბიზნეს გეგმისა და ტექნიკურ-ეკონომიკური დასაბუთებისა მოსამზადებლად.

საქართველოს რეგიონული განვითარების და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს საავტომობილო გზების დეპარტამენტი (პროექტის განმახორციელებელი ორგანიზაცია) იწვევს ტენდერში მონაწილეობის უფლების მქონე საკონსულტაციო კომპანიებს გამოხატონ თავიანთი დაინტერესება აღნიშნული მომსახურების გასაწევად. დაინტერესებულმა კომპანიებმა უნდა წარმოადგინონ ტექნიკურ-ეკონომიკური დასაბუთებისა და ბიზნეს გეგმის მოსამზადებლად საჭირო გამოცდილების დამადასტურებელი ინფორმაცია და შესაბამისი 5 შესრულებული პროექტი, ასევე, წარმოდგენილი უნდა იქნეს იმ თანამშრომელთა შრომითი ბიოგრაფიები (CV), რომლებიც სავარაუდოდ მონაწილეობას მიიღებენ ტექნიკურ-ეკონომიკური დასაბუთების მომზადებაში და გააჩნიათ სათანადო კვალიფიკაცია და გამოცდილება აღნიშნულ სფეროში. ინტერესის გამოხატვა არ უნდა აღემატებოდეს 10 გვერდს. ინფორმაცია

წარმოდგენილი უნდა იქნეს ბეჭდური სახით. კონსულტანტებს შეუძლიათ გაერთიანდნენ კვალიფიკაციის გაუმჯობესების მიზნით. დანართის სახით შესაძლებელია კომპანიის ბროშურის წარმოდგენა, რომელთა გვერდების რაოდენობა არ არის შეზღუდული და შესაძლოა იყოს 10 გვერდზე მეტი ან ნაკლები. ინტერესის გამოხატვა უნდა მოიცავდეს (მაგრამ არ არის შეზღუდული) შემდეგს: შესაბამისი გამოცდილება პროექტთან მიმართებაში, ძირითადი პერსონალის რესურსები და კვალიფიკაცია, კორპორატიული პროფილი.

მოკლე სიის განსაზღვრა მოხდება ინტერესის გამოხატვის საფუძველზე, რის შემდეგაც კონსულტანტებმა უნდა წარმოადგინონ ტექნიკური და ფინანსური წინადადებები. პროექტი სავარაუდოდ დაიწყება 2009 წლის ნოემბერში და უნდა დასრულდეს 2010 წლის ივლისში.

კონსულტანტის შერჩევა მოხდება მსოფლიო ბანკის სესხის ამლების მიერ კონსულტანტის შერჩევა და დაქირავებამ 2004 წლის მაისის გამოცემაში განსაზღვრული პროცედურების შესაბამისად, კვალიფიკაციისა და ფასის მიხედვით შერჩევის მეთოდის გამოყენებით.

დაინტერესებულ კონსულტანტებს შეუძლიათ დამატებითი ინფორმაცია მიიღონ საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტში 10:00 საათიდან 17:00 საათამდე ორშაბათიდან პარასკევის ჩათვლით. ინტერესის გამოხატვა წარმოდგენილი უნდა იქნეს ქვემოთ მითითებულ მისამართზე არა უგვიანეს 2009 წლის 19 ოქტომბრის 17:00 საათისა:

საავტომობილო გზების დეპარტამენტი
 სახელმწიფო შესყიდვების სამმართველო, IV სართული, ოთახი 402
 ბ-ნი შაქრო ხალვაში, შესყიდვების სამმართველოს უფროსი
 ალ. ყაზბეგის გამზირი N12
 თბილისი, საქართველო 0160
 ტელ: (+995 32) 37 05 08/2-15
 ფაქსი: (+995 32) 31 30 34
 ელექტრონული ფოსტა: info@georoad.ge ასლი: roaddepirakli@yahoo.com,
 ვებ-გვერდი: www.georoad.ge

თვალის მიკროქირურგიის

ჯ ა ვ რ ი შ ვ ი ლ ი ს

კლინიკა

" ო ვ თ ა ლ მ ი ჯ ი "

ერთადერთი კლინიკა 8 ფილიალით და ერთი მოქარაში

საოპერაციო ბლოკით ბლოკით

SLT- ლაზერი
 გლაუკომის ქირურგიაში

ოფთალმოქირურგიული ტექნიკის უკანასკნელი მიღწევა

ტელეფონი: 54 53 53; 30 10 80

ფეხელმა გაიხარჯა და ჩემპიონობის შანსი შეინარჩუნა

გერმანელი სებასტიან ფეტელის გამარჯვებით დასრულდა ფორმულა 1-ის მსოფლიო ჩემპიონატის მე-15 ეტაპი - იაპონიის დიდი პრიზი. "რედ ბულის" პილოტმა სტარტი პოულ პოზიციიდან აიღო და მთელი რბოლის განმავლობაში, წინ არავინ გაუშვია. სეზონში მოპოვებული მესამე გამარჯვებით კი, მან ჩემპიონობის თეორიული შანსი შეინარჩუნა.

"ეს ჯერაც შესაძლებელია. კარგი იქნებოდა, რომ ერთ-ორი რბოლით მეტი გვექონდეს დარჩენილი, მაგრამ ახლაც ჩემპიონობის შანსს ვინარჩუნებთ და დღევანდელი გამარჯვება იმის ნიშანია, რომ შანსი ჯერაც გვაქვს. ჩვენ შესანიშნავი მანქანა გვაქვს, რომელიც რბოლიდან რბოლამდე უმჯობესდება. ჩვენს ბაზაზე დაულაღვად მუშაობენ, რომ მიზანს მივაღწიოთ. ასე რომ, ყველაფერი წინ გვაქვს", - ნარბოლვეს განაცხადა ფეტელმა, ვინც ჩემპიონატის დასრულებამდე ორი რბოლით ადრე, ლიდერ ჯენსონ ბატონს 16 ქულით ჩამორჩება. ეს კი იმას ნიშნავს, რომ თუ ბატონი თუნდაც ოთხ ქულას აიღებს, ფეტელი მისი გამსწრები აღარაა.

ისევე როგორც სინგაპურში, იაპონიაშიც კვარცხლბეკის მეორე საფეხური "ტოიოტას" პილოტმა დაიკავა. ოლონდ, ამჯერად ეს იტალიელმა იარნო ტრულიმ შეძლო, ვინც სტარტიც მეორე პოზიციიდან აიღო, თუმცა პირველ მოსახვევამდე წინ მსოფლიოს ჯერაც მოქმედი ჩემპიონი ლუის ჰამილტონი გაუშვა. მაგრამ მეორე პიტ სტოპის შემდეგ, დაკარგული პოზიცია აღიდგინა და ის ფინიშამდე იოლად შეინარჩუნა. რბოლის შემდგომ პრესკონფერენციაზე, ტრულიმ რბოლას "საკვალიფიკაციო" უწოდა, რადგან მისი თქმით, საკვანძო მომენტებში მისი მთავარი მეტოქე, ისევე როგორც კვალიფიკაციებზე, დრო იყო.

რა შეეხება ჰამილტონს, ბრიტანელმა დაიჩივლა, რომ მეორე პიტ სტოპის შემდეგ, მის მანქანაზე მწყობრიდან სისტემა კერსი გამოვიდა. "სეიფტი ქარის ტრასაზე ყოფნისას, გუნდს რადიოკავშირით ვუთხარი, რომ კერსის გარეშე დავრჩი. რესტარტზე მე ის მჭირდებოდა, რათა იარნოსთვის გასწრების შანსი მექონოდა. ამის გარეშე, ბოლო მოსახვევიდან გამოსასვლელში მას ძალიან უნდა მივახლოვებოდი, რომ სწორზე გასწრების შანსი გამჩენოდა, მაგრამ არც ეს გამოვიდა", - ნარბოლვეს ყველაზე ჰამილტონი.

რბოლა ქულებში დაასრულა კონსტრუქტორთა პირველობის ლიდერის, "ბრაუნის" ორივე პილოტმა - რუბენს ბარიკელო მეშვიდეზე, ჯენსონ ბატონი კი მერვეზე გაეიდნენ, რის შემდეგაც აღდგა სინგაპურის დიდი პრიზისწინა სტატუსი ქეო და ბრიტანელი ახლა ბრაზილიელ თანაგუნდელს ისევე 14 ქულას უგებს. სასწაული უნდა მოხდეს, რომ მან ესოდენ სოლიდური უპირატესობის შენარჩუნება ვერ შესძლოს. თუმცა, ფ-1-ში ყველაფერი ხდება.

სხვათა შორის, კვალიფიკაციის შემდეგ, ორივე პილოტი ზეუთი ადგილით უკან დასწიეს, რის შემდეგაც, გაცილებით უარეს მდგომარეობაში ბატონი აღმოჩნდა - მან რბოლა მე-11 ადგილიდან დაიწყო, ბარიკელო კი სტარტზე მე-6 დადგა (FIA-ს უცნაური სისტემის ნეალობით). თუმცა, რბოლის მსვლელობისას, ბრიტანელმა საგრძობლად წინ წაიწია, რამაც მეტოქეებზეც შეუწყვეს ხელი.

ჯერ იყო და, სტარტიდან ცოტა ხანში, მის წინ მიმავალი რუბერტ კუბიცა შეცდა, რის შემდეგაც მისი გასწრება ტექნიკის ბაქმი იყო. შემდეგ, ადრიან სუტილმა და ჰეიკი კოვალაინენმა იმდენი იბრძოლეს, სანამ ერთმანეთს დაეჯახნენ, ბატონმა კი ორივეს გაასწრო.

მოკლედ, იაპონური რანდევუს შემდეგ, ბატონი ბარიკელოს 14 ქულას უგებს, ფეტელს კი - 16-ს. ეს კი იმას ნიშნავს, რომ ჩემპიონობის გასანადგებლად, ბრიტანელს 6 ქულაა სჭირდება. თითქმის გაინაღდა კონსტრუქტორთა თასი ბრაუნ GP-მ, რომელსაც მიზნის მისაღწევად, დარჩენილი ორ ეტაპზე ერთადერთი ქულაც ეყოფა.

მსოფლიო ჩემპიონატის ბოლოსწინა, მე-16 ეტაპს ბრაზილიის ქალაქ სან პაულუს ავტოდრომი ინტერლაგუში ორ კვირაში უმასპინძლებს.

იაპონიის დიდი პრიზი

სუზუკა. დისტანცია 305.416 კმ (4.558 კმ - 67 წრე)

1. სებასტიან ფეტელი (გერმანია, რედ ბულ-რენო) 1:28:20.443
2. იარნო ტრული (იტალია, ტოიოტა) + 4.877
3. ლუის ჰამილტონი (ბრიტანეთი, მაკლარენი) + 6.472
4. კიმი რაიკონენი (ფინეთი, ფერარი) + 7.940
5. ნიკო როსბერგი (გერმანია, უილიამს-ტოიოტა) + 8.793
6. ნიკ ჰაიდფელი (გერმანია, BMW ზაუბერი) + 9.509
7. რუბენს ბარიკელო (ბრაზილია, ბრაუნ GP) + 10.641
8. ჯენსონ ბატონი (ბრიტანეთი, ბრაუნ GP) + 11.474
9. რობერტ კუბიცა (პოლონეთი, BMW ზაუბერი) + 11.777
10. ფერნანდო ალონსო (ესპანეთი, რენო) + 13.065
11. ჰეიკი კოვალაინენი (ფინეთი, მაკლარენი) + 13.735
12. ჯანკარლო ფიზიკელა (იტალია, ფერარი) + 14.596
13. ადრიან სუტილი (გერმანია, ფორს ინდია) + 14.959
14. ვიტანტონიო ლიუცი (იტალია, ფორს ინდია) + 15.734
15. კაზუკი ნაკაძიმა (იაპონია, უილიამს-ტოიოტა) + 17.973
16. რომენ გროჟანი (საფრანგეთი, რენო) + 1 წრე
17. მარკ უებერი (ავსტრალია, რედ ბულ-რენო) + 2 წრე

გ. ხაიმე ალგერსუარი (ესპანეთი, ტორო როსო) + 9 წრე
გ. სებასტიან ბუემი (შვეიცარია, ტორო როსო) + 41 წრე
ა. ტიმო გლოკი (გერმანია, ტოიოტა) + 67 წრე

უსწრაფესი წრე: მარკ უებერი - 1:32.569 (50-ე წრე)
შენიშვნა: გ. - გამოეთიშა; ა. - არ უასპარეზია

პილოტთა კლასიფიკაცია:
1. ჯენსონ ბატონი - 85; 2. რუბენს ბარიკელო - 71; 3. სებასტიან ფეტელი - 69; 4. მარკ უებერი - 51.5; 5. კიმი რაიკონენი - 45; 6. ლუის ჰამილტონი - 43; 7. ნიკო როსბერგი - 34.5; 8. იარნო ტრული - 30.5; 9. ფერნანდო ალონსო - 26; 10. ტიმო გლოკი (გერმანია, ტოიოტა) - 24; 11. ფელიპე მასა - 22; 12. ჰეიკი კოვალაინენი - 22; 13. ნიკ ჰაიდფელი - 15; 14. რობერტ კუბიცა - 9; 15. ჯანკარლო ფიზიკელა - 8*; 16. ადრიან სუტილი - 5; 17. სებასტიან ბუემი - 3; 18. სებასტიან ბურდე (საფრანგეთი, ტორო როსო) - 2; 19. კაზუკი ნაკაძიმა - 0; 20. ნელსონ პი-

კე (ბრაზილია, რენო) - 0; 21. ვიტანტონიო ლიუცი - 0; 22. ლუკა ბადოერი (იტალია, ფერარი) - 0; 23. რომენ გროჟანი - 0; 24. ხაიმე ალგერსუარი - 0

კონსტრუქტორთა პირველობა:

1. ბრაუნ-მერსედესი - 156; 2. რედ ბულ-რენო - 120.5; 3. ფერარი - 67; 4. მაკლარენ-მერსედესი - 65; 5. ტოიოტა - 54.5; 6. უილიამს-ტოიოტა - 34.5; 7. რე-

ნო - 26; 8. ბემევე ზაუბერი - 24; 9. ფორს ინდია-მერსედესი - 13; 10. ტორო როსო-ფერარი - 5

მერაბ ლორთქიფანიძე
<http://formula1ge.blogspot.com/>

მის საქართველო 2009 MISS GEORGIA

SUZUKI Way of Life!

იმიჯ-ცენტრი იწვევს 17-25 წლამდე ასაკის გოგონებს მის საქართველო 2009 -ში მონაწილეობის მისაღებად.

გახდი მის საქართველო!

მოიგა მთავარი პრიზი ახალი ავტომობილი სუზუკი სელერი და გაამგზავრეთ სილაგაზის საერთაშორისო კონკურსებზე.

მის საქართველო 2009, ფინალური შოუ, გათუში 11 ოქტომბერი

დასწრების მსურველთა დაგვიკავშირდით:

თბილისი ნიკო ნიკოლაძის №6, ტელ.: 98 51 48, 20 00 20, 855 95 90 25

www.missgeorgia.ge

www.imagecentre.ge

